הארץ

VOL. 68/20459 AUGUST 18 1986 ,18 באוגוסט 1986, יום ב' י"ג באב תשמ"ו, 75 אג'

מיכפל מיקרו מחשבים בע"מ
תכנה בינונית ומקרונית ב־IBM-PC/XT/AT
מערכת פיננסית דב־מטבעית
המערכת שתאפשר לך לרשום ולקבל דיווחים במטבע עיסקה בשקלים, ובמטבע יציב. (עד 16 מטבעות עיסקה.)
מטבע יציב לפי בחירתך: דולר, סל מטבעות או כל מדד אחר.
מיכפל מיקרו מחשבים (1983) בע"מ
הבשר 4 ת"א 62034, טל' 03-457176, 452680

חדשות הארץ

שיחות היום

עמ': גדעון רפאל, לשעבר מנכ"ל משרד החוץ ושגריר ישראל באו"ם

על: שיחות הלסינקי שייפתחו היום

(עמ' 2)

★

ארנס: מעולם לא הצהרתי ש"שטח 9" אינו צבאי (עמ' 3)

★

הממשלה החליטה: בניית האוניברסיטה המורמונית תימשך (עמ' 3)

★

"ירושיי" ניסה לגייס 50 עובדות ייצור בבית שמש והצליח להשיג 2 בלבד (עמ' 4)

★

ג'יבוטי הפסיק קשרי התעופה עם דרום תימן (עמ' 5)

★

ביהמ"ש העליון מבקר בחריפות אלימות שוטרים (עמ' 6)

★

סכסוך בין רבני פ"ת משבית בית המטבחיים (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע), גובה הגלים 40 עד 80 ס"מ. ירושלים 28־18, הגולן 31־18, טבריה 30־22, צפת 29־20, טבריה 36־22, בצרת 35־20, שומרון 30־19, תל־אביב 29־22, לוד 30־20, יריחו 38־22, עזה 28־22, באר־שבע 33־20, אילת 26־39.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4913	–
העברות	1.7747	–
שחור	1.5600	–

שער הסל

יציג	1.4973	–

בגליון זה 12 עמודים

עורכת את העמוד: עדה אושפיז

נוכח ביקורת מהאופוזיציה והקואליציה כאחת

ההסתדרות טרם אישרה עקרונות הסכמי השכר

צמרת ההסתדרות נמנעה מלהביא את סיכומי המו"מ לאישור הוועד הפועל

מאת יהודית וינקלר, צמרת ההסתדרות נמנעה מלהביא לאישורו של הוועד הפועל את עקרונות הסכמי השכר במיגזר הציבורי והעסקי, כפי שהתגבשו במשא ומתן, לנוכח התנגדות נמרצת הן מצד האופוזיציה והן מצד חברים בקואליציה ההסתדרותית, ובכך נקד

(סוף בעמוד 2 טור 6)

טיוטת ההסכם להבראת קופת־חולים תחתם היום:

הממשלה תלווה לקופ"ח 100 מיליון ד' בריבית מסובסדת

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

טיוטת ההסכם להבראת קופת־חולים, שיחותם היום בתיווכו של רב סלג, ראש האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, עולה כי המד־שלה תעמיד לקופה בהסדר פריסת חובות בסך 300 מיליון דולר בדרך הבאה:

100 מיליון דולר היא תפקיד בבנקים כמקור הלוואות לקופה, בריבית שנתית מסובסדת של 7.5 אחוז ל־10 שנים. הבנקים יתנו לקופה הלוואה של 110 מיליון דולר, ל־18 שנה, בריבית מסובסדת המבטאת מחילת חובות של 25 מיליון דולר. ינתן מענק ממשלתי בסך 25 מיליון דולר, ומענק של ההסתדרות בסך 15 מיליון דולר. קופת־חולים תמכור נכסים בהיקף של 50 מיליון דולר. חובות נוספים לטווח ארוך, בסך 200 מיליון דולר, יכוסו על ידי תקציב הקופה.

תקציב קופת־חולים לשנת 87/1986 יעמוד על 800 מיליון דולר. התקציב יוממן בדרך הבאה: 200 מיליון דולר ישגנו כתוצאה מהגדלת המס האחיד, שיעמוד על 25% מתקציב הקופה. חלקה של הממשלה בתקציב הקופה יוכפל ויעמוד על 75 מיליון דולר. 380 מיליון דולר ישגנו כהכנסות ממס מקביל. אם סכום הגביה ממס מקביל יהיה בפועל נמוך יותר, הממשלה תשלים את הסכום. 50 מיליון הדולר הנוספים ישגנו כהכנסות ממקורות נוספים.

המזרחי מואשם בהתניית מתן אשראי ברכישת מניות הבנק

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ"

אתמול הוגש כתב אישום נגד בנק המזרחי ושלושה עובדים שלו, המואשמים כי היתנו בפני לקוח קבלת אשראי תמורת רכישת מניות הבנק. זו הפעם הראשונה בישראל, שהוגש כתב אישום נגד בנק בעניין זה.

בכתב האישום שהוגש על־ידי התובע, עו"ד אברהם פכטר, מפ־רקליטות מחוז המרכז לבית־משפט השלום בנתניה, נטען, כי מנהל חברת שמגר ובעליה, שמ־עון גרשנוביץ מנתניה, החזיק מספר חשבונות בבנק בסניף החוף בנתניה ברחוב כבר העצמאות 12. חברת שמגר זכתה במכרז לביצוע עבודות בנייה ופנתה לבנק לקבל ממנו ערבות לבי־צוע המכרז. הקבלן הגיש ביולי 1983 בקשה לאשראי בסכום של כשבעה מיליון שקלים ישנים.

מרדכי אפליקר (57), ששימש כמנהל פעיל בסניף הבנק בנ־תניה, טוען התובע, היתנה באוז־ני הלקוח את מתן הערבות בכך שירכוש מניות של בנק המזרחי בסכום של 5.1 מיליון שקל ישן ומניות אלה שעברו לבנק כביטחון. בפעולה זו, טוען התובע, ביצעו הבנק ומנהלו עבירה של התניית שירות בשירות.

כאשם נוסף באישום זה הוא יצחק הלפרין (61) מאשקלון, המשמש כמנהל אזור המרכז של בנק המזרחי והסמכותו לאשר בקשות אשראי למנהלי הסניפים של הבנק. לטענת התובע, מזוק המואשם בעט את המלים "מזרחי" ו"כללי", שהיו רשומות בבקשת האשראי, ללא ידיעת המתלונן וללא הסכמתו. הלפרין מואשם בעבירות של זיוף ורישום כוזב במסמכי תאגיד.

כן מואשם אברהם מיוליש (57) מנתניה, מעובדי סניף החוף של בנק המזרחי בנתניה, בע־בירה של התניית שירות בשי־רות, כאשר היתנה מתן אשראי נוסף למנהל שמגר בסך 3.6 מי־ליון שקל ישן בכך שירכוש מניות של הבנק ב־2.4 מיליון שקל ישן ששועבדו לבנק המזרחי.

העבודה לא תתיר למפד"ל לשמש כלשון המאזניים בממשלת שמיר

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

ראשי מפלגת העבודה, הבהם ראש הממשלה, שמעון פרס, יבהירו עד לפני מועד העידה המפד"ל בראשות [illegible] לא יסכימו שהמפד"ל [illegible] לשון מאזניים בממשלת [illegible] עם ציידתה של מכ"ד ומינוי איש מצ"ד למוכיר המפלגה.

גורמים בכירים במפלגת העבודה הרגישו כי בעת הרכבת הממשלה לפני כשנתיים הוסכם, שהמפד"ל תהיה לשון מאזניים בנוש של 12 שרי הליכוד, ש"ס ומורשה מול 12 שרי המערך, שינוי ואומץ. הסכם זה היה מבוסס על כך שבגוש המפד"ל בממשלה יהיה ד"ר יוסף בורג, הנ־חשב למתון יחסית. במערך חוששים שמינוי שר אחר במקום בורג יבטיח לליכוד רוב אוטומטי של 13 שרים. נודע כי על רקע דברים אלה מתגבש רוב בסיעת "למפנה" לת־מיכה במינויו של ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, לנציג המפד"ל בממשלה.

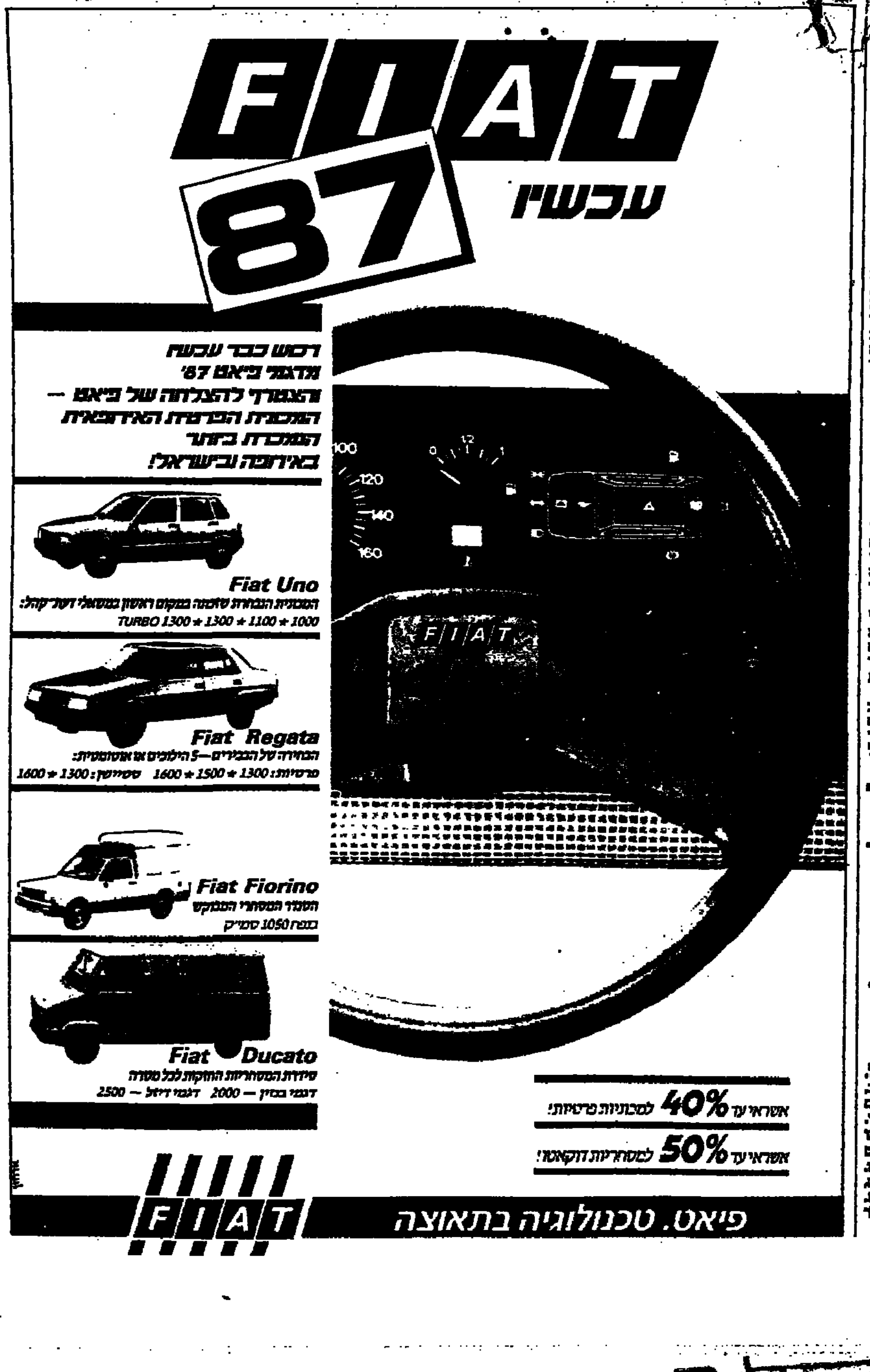

ברוב 14 שרים, בהתנגדות חמישה ובהימנעות חמישה

הממשלה קיבלה הצעת שר האוצר לקצץ 320 מיליון ש"ח בתקציב

תקציבי המשרדים יקוצצו ב־3.9% ★ 75% מהתקשרויות יוקפאו עד לביצוע הקיצוץ ★ תוספות שכר ימומנו במלוואן מהקטנת כוח אדם

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ברוב של 14 שרים בעד, חמישה נגד וחמישה נמנעים קיבלה אתמול הממשלה את הצעת שר האוצר, משה נסים, לקצץ 320 מיליון ש"ח מתקציבה. הקיצוץ המוצע בתקציב משרד הביטחון בסך של 100 מיליון ש"ח יידון בימים הקרובים בין ראש הממשלה, שר האוצר ושר הביטחון.

בעד ההצעה הצביעו ראש הממשלה, שמעון פרס, והשרים נסים, שמיר, יעקבי, בורג, ארנס, הורביץ, פרץ, פת, צור, קורפו, רובינשטיין, שריד ושפירא. נגד הצביעו השרים נבון, גור, שרון, בר לב וקצב (השאיר בכתב את התנגדותו לקי־צוץ מביוון ששהה עתה בחו"ל). השרים שנמנעו: לוי, רבין, שחל, מודעי וויצמן.

אלה יתר ההחלטות שקיבלה הממשלה:

★ תקציביהם של משרדי הממשלה יקוצצו ב־3.9 אחוזים.

★ עד לקבלת הצעת המשרד כיצד אותו ביצוע ההפחתה, תופחת הר־זרוה להתקשרויות מתקציב המשרד ותועבר לסעיף הרזרבה הכללית.

★ 75 אחוזים מההתקשרויות במשרדי הממשלה יוקפאו עד לביצוע ההפחתה בתקציב על ידי כל אחד מהמשרדים. הקפאת ההתקשרויות אינה חלה על תקציבי הפיתוח של המשרדים, על התקציבים המיועדים לאיזורי הפיתוח ועל תקציבי משרד הביטחון ומשרד הבינוי והשיכון. שר האוצר, משה נסים, הודיע אתמול כי כל התקציבים במשרד החינוך המיועדים לפתיחת שנת הלימודים תשמ"ז לא יוקפאו וזאת כדי שלא למנוע בפתיחת שנת הלימודים.

★ הגדלת המסגרת התקציבית עקב החלטות לביצוע פעולות נוספות במשרדי הממשלה השונים תמומן במלואה על ידי הקטנת פעולות אחרות.

★ במשך שנת התקציב '86 לא יתבצעו עירכוני תקציב.

★ כל תוספת שכר תמומן במלואה באמצעות הקטנת היקף כוח האדם בשירות הממשלתי.

…

(סוף בעמוד 2 טור 3)

פרס אישר: איש שב"כ שנחון קודם בתפקיד

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

…

שוק ההון

היצע של 18 מיליון שקל באג"ח

בעקבות פרסום המדד

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

היצע שיא של 18 מיליון שקל…

ערב פתיחת שיחות הלסינקי

גורמים בי־ם: המיתקפה הסובייטית תגובה על הודעות ישראל הפומביות

מאת עקיבא אלדר ודניאל דגן, סופרי "הארץ"

המיתקפה הסובייטית על ישראל, ערב פתיחת שיחות הלסינקי הן תגובה על ההודעות הפומביות של ירושלים כי השיחות ינוצלו לדיון בבעיית יהודי ברית המועצות — כך העריכו אתמול גורמים מדיניים בירושלים…

(סוף בעמוד 2 טור 7)

ארנס תבע להחזיר את המשלחת

בלשכת שמיר מחפשים יועץ כלכלי לרה"מ לאחר הרוטציה

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בלשכת ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, מחפשים יועץ כלכלי ליצחק שמיר, שיכהן כעוד כחודש וחצי כראש ממשלה.

יצחק שמיר פנה בשבוע שעבר אל סגן שר החוץ, רוני מילוא, ואל חברי הכנסת, דן מרידור ואהוד אולמרט, בבקשה שיאתרו כלכלן שישמש כיועצו הכלכלי.

…

בהזמנת קנצלר אוסטריה, קורט ולדהיים

משלחת פעילי הוועד היהודי האמריקאי תצא בקרוב לווינה

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל"הארץ"). משלחת של עסקנים יהודים מצמרת הוועד היהודי־אמריקאי עומדת לצאת בקרוב לביקור בווינה. יהיה זה ביקור ראשון של משלחת של יהודים אמריקאים באוסטריה, מאז נבחר קורט ולדהיים לנשיא המדינה. מטעם הוועד היהודי־אמריקאי לא פורסם דבר על הביקור המתוכנן ואיפול מוחלט הוטל על ההכנות לביקור.

…

בעקבות המחלוקת בין המערך לליכוד סביב מינויי משרד החוץ

שרי ממשלה הכשילו מינויים של 14 שגרירים וקונסולים כלליים

אם לא תושלם סידרת המינויים בימים הקרובים יישארו מספר נציגויות חשובות ללא ראש נציגות

מאת עקיבא אלדר

המחלוקת בין המערך לליכוד סביב חלוקת מינויים של משרד החוץ גורל הכשילה אתמול את מינויים של 14 שגרירים וקונסולים כלליים. אם לא תושלם סידרת המינויים בימים הקרובים יישארו מספר נציגויות חשובות ללא ראש נציגות, שכן עובדים בכירים במשרד החוץ, שהיו מתוכננים לצאת הקיץ למקום כהונתם הגדוש והשלימו כבר את הכנותיהם ליציאה בימים הקרובים, עדיין נותרו ללא מינוי ממשלתי.

(סוף בעמוד 2 טור 6)

עיריית ת"א תפתח בהליכים נגד ליאון רקנאטי בשל חריגת בנייה

רקנאטי: יש בעיה של פרשנות הרישיון שניתן לנו

מאת חיים הנדווקר, סופר "הארץ" בתל אביב

פקחים של עיריית תל־אביב גילו בשבוע שעבר כי בריכת ליאון רקנאטי, מראשי בנק דיס־קונט, הנבנית עתה בשלבי בנייה בתל־אביב, מבוצעת חריגת בנייה חמורה.

נמסר כי רקנאטי, הבעלים של דירת גג ברחוב פרופסור שור 16, קיבל היתר להקמת שני חדרי יציאה לגג בשטח כולל של 46 מ"ר. בבדיקת פקחי מחלקת הפיקוח על הבנייה התברר, כי הבנוים במקום הגיעו ל־193 מ"ר.

בימים אלה עומדת עיריית תל אביב להוציא צו הפסקת עבודה לעבודות בנייה. כן עומדת העירייה לפתוח בהליכים להעמדתו לדין של רקנאטי.

בתגובה אמר ליאון רקנאטי: "חשבנו שאנו פועלים לפי ההיתר שניתן לנו מהעירייה. יש כאן בעיה של פרשנות הרישיון שניתן לנו. הוריתי לאדריכל לבדוק את העניין עם עיריית תל־אביב. בכל מקרה לא נפעל בניגוד לרישיון."

דירת הגג של ליאון רקנאטי, בה נמצאה להבדי פקחי ת"א, חריגת בנייה. (צילום: עוזי קרן)

מכז ا من الأصل

הממשלה קיבלה הצעת שר האוצר

(סוף מעמוד 1)

מירת היציבות. לדברי שר האוצר, באמצעות הנהגת תקציב נמוך בד בבד עם תנופת המשלה הסוך ליציבות. הוא הוסיף: "נתחיל עתה בביטול הגזירה של חודש לקצה קצר. למרות שייתכן כי הדבר יעלה בהקצבת את התשלום של עבודות ושירותים לתקופות קצרות".

נסים אמר עוד כי ההפחתה בסך 3.9 אחוזים שעליה החליט תורד מבסיס התקציב לשנה הבאה. משרד האוצר יערוך את אומדן ההוצאות וההכנסות של המדינה ויראה את היתרה שנשארת. יתרה זו תנותב את האוצר בגיבוש הקציב המדינה לשנת 87.

הצעות שולץ מקובלות

בנושא תקציב הביטחון, אמר נסים, כי הוא מאמין שבמסגרת של דבר יוחלט לקצץ 100 מיליון שקל במשרד הביטחון, כפי שהוצע בשבוע שעבר על ידי ראש הממשלה. נסים הודיע כי עתה על כך שה־הצבעה בממשלה תהיה על כל הקיצוץ בתקציב המדינה, למעט הקיצוץ בביטחון. בעניין תקציב החינוך אמר כי משרד החינוך עדיין לא קיצץ אלפי שעות הוראה, והוא לא יקבל תקציב לכך, אלא יצטרך לממנם על חשבון פעולות אחרות.

אשר לאיגרתו של מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, התובע מישראל לבצע צורת רפורמות בשוק ההון ובמיסוי, אמר שר האוצר, כי הצעותיו של שולץ מקובלות על ישראל.

שר האוצר גילה כי שר הבריאות, משה גור, הציע לשקול הנהגת היטל בריאות בעתיד. שר הבריאות הצביע בסופו של דבר נגד הקיצוץ וזאת לא בגלל הקיצוץ המוצע במשרדו, אלא בגלל התנגדותו לכך שההכרעה בדבר הקיצוץ בביטחון תיקבע בין ראש הממשלה, שר הביטחון והאוצר ולא בממשלה.

שר האוצר ציין עוד שלא כבעבר, משרדו לא יגיש למשרדי הממשלה הצעות קיצוץ ספציפיות. עם זאת, במשרדו קיימות הצעות מגירה ואם המשרדים לא יוכלו לגבש הצעות

משלהבינתן להשתמש בהצעות הגניזה שבאוצר.

דיברו נגד, הצביעו בעד

מרבית השרים התבטאו נגד הקיצוץ בתקציב אף כי חלקם הצביעו, בסופו של דבר, בעד הקיצוץ.

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, אמר כי לגבי ההוצאות החברתיות יש קו אדום שממנו אין לרדת אם לא רוצים להגיע לנסיגה חברתית.

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, אמר כי מוטב היה אילו היתה מובאת תוכנית השלב הבא של המדיניות הכלכלית שמטרתה צמיחה תוך יציבות על ידי יצוא. יעקבי אמר שיש לפעול להורדת שיעורי מס ההכנסה, רפורמה בשוק ההון והקטנת מעורבות הממשלה בשוק ההון, עידוד היצוא ואיזור הפיתוח.

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, אמר כי החלק הארי של תקציב משרדו מיועד לצמיחה, ואם מדברים על עידוד ההשקעות במשק, על הגברת היצוא ויצירת תשתיות מתאימות בשווקים הבינלאומיים ועל מחקר ופיתוח — קשה לדבר על קיצוצים בתקציב משרדו.

גבול הקיצוץ

שר האנרגיה, משה שחל, אמר שיש לקבוע את גבול הקיצוץ בתקציב בתחומים הרגישים שהם ביטחון, חינוך ובנושאים חברתיים אחרים. על הממשלה להוריד את הריבית, לגשת לרפורמה מקיפה במסים, למדיניות חדשה של השקעות שתבטיח צמיחה מתמשכת במשק.

שר המדע והפיתוח, גדעון פת, הביע תמיכה בהצעת האוצר ואמר כי היציבות במשק השגה מקיבוע שער הדולר בימה גבוהה בכשליש מערכו הריאלי של הדולר ומירידת העלויות של הדולק. זה לא יחזור בשנתיים הקרובות. העתיד יכול להתבסס רק על צמיחה כלכלית שתתבטא בהגדלת יצור והרחבת היצוא.

שר הפנים, יצחק פרץ, אמר כי החליט בסופו של דבר לתמוך בהצעת התקציב מאחר והובטח כי הקיצוץ בתקציבו לא יפגע כלל בשכבות החלשות.

הקיצוצים המוצעים כעת — נועדו לתקן חריגות שהיו

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו אמר כי הקיצוץ בתקציב העומד לפני הממשלה הוא למעשה תיקון חריגים והחזרת תקציב המדינה למסלול התקין המקורי שלו.

בדיון שקיימה אתמול הממשלה בנושא הקיצוץ אמר הנגיד כי הקטנת ההוצאה הממשלתית הינה אחד המשתנים החשובים להצלחת הרפורמות המתבקשות עתה במשק — בשוק ההון ובתחום המיסוי. השלם הקיצוצים המוצעים עתה בתקציב אינם באים לענות על צרכי הרפורמות המתבקשות ותכליתם היא תיקון חריגות שהיו.

יעדים מרכזיים

פרופ' ברונו הדגיש כי צריך לשאוף עתה להשגת יעדים מרכזיים: האטת האינפלציה לסדר גודל של פחות מ־10% אחוז לשנה, שמירה על מאזן תשלומים יציב וביצוע רפורמות בתחום שוק ההון והמיסוי הדרושות לתהליך הצמיחה.

הוא ציין כי השכר נמו כיום לעובד במונחי כוח קנייה, גבוה יותר מאשר ערב התוכנית הכלכלית והוא שתומך בבריכה הפרטית בהיקפה הנוכחי.

מרכיב השכר ועלות עבודה ליצרנים עלה מאוד במונחים ריאליים ומכביד על התחרותיות היצוא.

הנגיד סבור שאין מקום להסכמה להעלאות שכר כוללות בסקטור העיסקי וכי רק מפעלים רווחיים יכולים להסכים לשלם תוספות שכר.

הנגיד הוסיף כי אומנם היתה בשנה האחרונה הקטנה בגירעון הממשלתי אך הדבר הושג ע"י עליית שיעור המיסוי ולא ע"י הקטנת ההוצאות.

קשיים בארגנטינה

פרופ' ברונו ציין כי תוכנית היצוב הכלכלית שהונהגה בארגנטינה במקביל לתוכנית הכלכלית שהופעלה בישראל נתקלת עתה בקשיים מרובים. רמת האינפלציה במדינה זו, שירדה עם הפעלת תוכנית היצוב, שבה ועלתה עד ל־7 אחוזים בחודש. הגורם העיקרי לחוסר ההצלחה הזה, אמר ברונו, הוא כנראה חוסר היכולת לצמצם את הגירעון בתקציב, וכן חוסר שיתוף פעולה בין הממשלה, המעסיקים והעובדים במדינה זו.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: גדעון רפאל, לשעבר מנכ"ל משרד החוץ ושגריר ישראל באו"ם
על: שיחות הלסינקי שייפתחו היום

חכמי חלם שלנו יצרו מהומה על לא מאומה

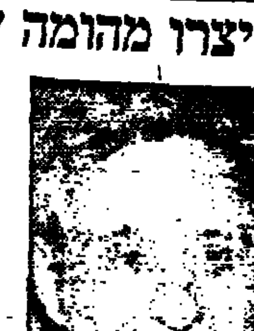

זהו המגע הראשון אחרי 19 שנים. איזה צ'ישות יש לך מהמגעים המתחדשים?

זהו גוזמה לומר שזהו מגעם ראשון אחרי 19 שנה. האם המפגשים שקיימו שרי החוץ שלנו עם שרי חוץ סובייטים מאז 1967, לא היו רשמיים וב־1975, כששר החוץ הסובייטי דאז אנדריי גרומיקו הזמין לשיחה בז'נבה בעת ועידת השלום, את אבא אבן, זה לא היה מגעם רשמי?

כלומר, אתה סבור שאנחנו מייחסים חשיבות מוגזמת למגעים?

צריך לומר איך הגענו להלסינקי. לפני כמה חודשים הסובייטים פנו למשרד החוץ שלנו, בדרך המקובלת עליהם, באמצעות השגרירות הפינית. הם אמרו שהם רוצים לשלוח משלחת שתבדוק את בעיות הרכוש הרוסי בארץ ונושאים קונסולריים. על בקשה זו, השיבו חכמי חלם שלנו, שהם רוצים לקיים מפגש בהלסינקי ובכך יצרו הרבה מהומה על לא מאומה. אילו נענינו לבקשתם לשלוח משלחת טכנית לארץ, היינו חוסכים הרבה מתחים ביחד לאומיים ומתחים לאומיים בלתי מוצדים וגם חוסכים ציפיות רבות והתרגשות גדולה בקרב עולי בריה"מ.

לדעתך אין שום סיכוי שהשיחות האלה יובילו לחידוש היחסים עם בריה"מ?

טעות היא לתאר את המהלך הסובייטי כמבוא לכינון יחסים דיפלומטיים. יש לנו מספיק נסיון ישראלי־סובייטי, כדי לדעת שמגעים לקראת כינון יחסים אינם מתנהלים בצורה כזו. הם מעולם לא התנהלו כך. כשהסובייטים רצו להדש את היחסים הדיפלומטיים אתנו ב־1953 הם ידעו לטפל בכך בצורה דיפלומטית. של בירורים ללא הקודי פרסומת. הם ידעו לנסח את תביעותיהם ולקבל את תשובותינו וכאשר השאלות הוברו בעבור חודשים, אחרי מותו של סטלין, הם כוננו אתנו את היחסים, במסגרת הודיה כוללת של מדיניות החוץ שלהם, שכללה גם חידוש יחסים עם יוגוסלביה ומדינות אחרות.

אילו התרבאות חיוביות, עשויות בכל זאת לצמוח משיחות הלסינקי?

במקרה הכי טוב יוחלט על איזה שהם הסדרים טכניים. אינני חושב שבכוחו המחש של הלסינקי אפשר להשחיל את החוט העבה של יחסים דיפלומטיים. זה אבסורד לחשוב שפגישה של כמה פקידים טכניים, יכולה להביא לחידוש היחסים. האם הבעיות בין ישראל ובריה"מ הן קונסולריות? האם הנושאים שעלינו ליישב הם של רכוש או של נפשות? אני חושש שבהלסינקי, נעלה על עץ גבוה ולאחר מכן נחפש את הסולם כדי לרדת מהעץ. תרגילים כאלה אינם טובים לבריאות ממלכתית.

לדעתך דיונים רציניים על חידוש היחסים חייבים להתנהל באווירה דיסקרטית?

אילו בריה"מ רצתה לקשר את היחסים הדיפלומטיים, היא היתה מקיימת אתנו שיחות דיסקרטיות מפורטות. אבל אחרי שתוכן הפגישה הדיסקרטית בין שגרירי ישראל ובריה"מ בפריס פורסם, נדמה לי שגם אם לסובייטים יש קיבה בריאה, תקרית כזו, מקלקלת להם את התיאבון.

גורמים בי"ם

(סוף מעמוד 1)

שיבות שישראל מקנה לנושא יהודי ברית־המועצות. המארחים הפיניים הביעו בינתיים חשש, בשיחות פרטיות, כי לחצים פנימיים בישראל בנושא יהודי ברית־המועצות עלולים להביא להכשלת השיחות עם הרוסים. בחוגי משרד החוץ הפיניים אומרים דבר, הם נזהרים מאוד שלא להכביד על האווירה המתוחה מ־מילא.

בראון טרב להשיב על שאלות כלשהן. בפגישה עם כתב "הארץ" באולם הכניסה למלונו אף ניסה להתחמק מלהיצת יד שיגרתית. משרד החוץ לא היה מודע, כנראה, להד התקשורתי שיהיה לשליחות זו, ובראון הופתע לגלות שבואו להלסינקי הגביר במידה רבה את המתח והציפיות האופפים את השיחות.

פרופיל ישראלי נמוך

בחוגים ישראליים כאן יש דאגה מאפשרות של תגובה סובייטית לגל הפרסומים והניתוחים המלווה את השיחות. הצד הישראלי, שתרם בעצמו לדרמטיזציה של המפגש, מנסה עתה לשמור על "פרופיל נמוך", תמנע ממסירת מידע מעבר למה שמגיע ממילא ממקורות אחרים.

בכל הנראה שותים חברי ה־משלחת הרוסית בבנייני השגרירות של ארצם. השגרירות ממוקמת בגדר גבוהה תחתה לשמירה קפדנית.

לא רוצים להצטלם ביחד

הבוקר בשעה 10 אמורות שתי המשלחות להגיע לבניין המשרדים הממשלתי הגדול, שבו יתנהלו השיחות. הסובייטים הודיעו למארחים הפיניים, שלא יאפשרו לצלמים להנציח את הפגישה הראשונה בין הצדדים. אולם ניתן יהיה לצלם את הנציגים הישראלים והסובייטיים כשהם מגיעים בנפרד לבניין. מטעמי ביטחון נקבו השלטונות בשמות של שתי בניינים, שמהן עשויים חברי המשלחות להכנס לבניין הממשלתי בו יתקיימו השיחות. הפינים מסייעים בארגון השיחות ומקיימים את הקשר בין הצדדים, אך הם לא יהיו נוכחים בשיחות עצמן.

לפי מקורות פיניים שורר רוגז אצל הרוסים על הפרסום הנרחב הניתן לשיחות, ועל הספקולציות המלוות אותן. רוגז זה בא לידי ביטוי גם בדיווחי סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית "טאס". הסר־בות כותבת שחוגים ציוניים וא־חרים מנצלים את השיחות, כדי לבנות אווירה אנטי־סובייטית. כן כתבת "טאס", שמן השיחות אין להסיק דבר על מגמה, כביכול, של מוסקווה לחדש את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. כל הסיבות שהביאו לניתוק היחסים, מוסיפה "טאס", עדיין שרירות וקיימות.

קביעת סדר היום

אמש קיים הדובר הישראלי, אהוד גול, תדריך לעיתונאים בהלסינקי, כדי למסור פרטים טכניים על השיחות. הרוסים מצידם מסרבים לדבר עם עיתונאים ולא ברור אם יתנו תדרוכים כלשהם במהלך השיחות. השפות בהן יתנהלו הדיונים יהיו כנראה רוסית ועברית, אך גם על כך טרם סוכם דבר באופן רשמי.

בישיבה הראשונה הבוקר בשעה

עשר ינסו שתי המשלחות לקבוע סדר יום לדיונים. בהזדמנות זאת יעלה כנראה כל צד את הנושאים המעניינים אותו. הסובייטים רוצים לדבר על רכוש רוסי בישראל ועל בעיות קונסולריות. הישראלים מבקשים לכלול בשיחות את שאלת יהודי ברית המועצות, ואולי גם את עמדתה של מוסקווה בסכסוך הישראלי ערבי.

חשש מקשיים

בעיתוני הלסינקי נאמר אתמול, כי בחודשים האחרונים העביר שר החוץ הפיני שדרים אחדים בין ירושלים ומוסקווה. כתבים פיניים במוסקווה מדווחים באריכות על חוסר הרצון של הסובייטים להתייחס בצורה כלשהי לשאלת יהודי ברית־המועצות. אחד הכתבים מעריך, כי הרגשה יתירה של נושא זה עלולה להביא להכשלת השיחות, או לפחות לכך שהן ילוו בקשיים גדולים.

אמש הגיעו להלסינקי חבר נוסף במשלחת הישראלית לשיחות, יצחק שלף (מנהל מחלקת התביעות במחלקה הקונסולרית במשרד ה־חוץ), וכן מתורגמן הדובר רוסית ועברית. בכך הושלם הרכב המשלחת הישראלית לשיחות. בראש המשלחות עומד יהודה הורם, מנהל מחלקת מזרח אירופה במשרד החוץ.

המעלות של אל על

	מזג' מינימום	מזג' מכסי'		המעמטרות אתמול
אמסטרדם	13	17	גשם	12	20
אתונה	25	32	בהיר	22	33
בוקרשט	17	20.	מ"ח	—	—
בריסל	16	24	גשם	10	24
וינה	16	24	גשם	16	29
ז'נבה	18	20	גשם	14	30
לונדון	14	18	מעונן	14	21
ליסבון	18	22	גשם	16	26
מדריד	22	28	גשם	13	75
ניו־יורק	20	25	גשם	22	28
פאריס	15	22	גשם	15	25
פרנקפורט	15	22	גשם	9	28
ציריך	15	23	גשם	—	—
קהיר	23	34	בהיר	24	35
קופנהאגן	12	18	גשם	11	18
רומא	20	30	בהיר	18	35
שטוקהולם	10	14	גשם	16	13

ELALאלעל

קורסים עם אנשים ומחשבים

מרכז ההדרכה

קורס מערכת הפעלה MS-DOS

ימים ד'־ה'־ו' 27־28־29.8.86

הקורס ילווה בתרגול רב

לפרטים, נא לפנות עוד היום
למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים
טל. 03-295148 ,287560

המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל
רח' רבוטינסקי 105, תל־אביב טל': 03-5461529 ,03-440287

יפן והמזרח הרחוק

בחודשים ספטמבר, אוקטובר ונובמבר מתקיימים בחסות המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן־ישראל סיורים מודרכים לישראלים ל־37־30 ימים לכל המזרח הרחוק (כולל: הודו, קאשמיר, נפאל, ציילון, תאילנד, פיליפינים ועוד...) — במסלולים המעניינים והמלאים ביותר המוצעים כיום בארץ.

הסיורים מלווים ע"י צוות מדריכים מנוסים ומומחים למזרח הרחוק (כולל הצטרפותו של פרופ' יעקב רז במלווה־מנחה בוסף ביפן).

הסיורים מוגלים במאות דולרים, בסיוע חברות וגופים מיפן.

מועדי יציאה: 9.9.86, 16.9.86*, 23.9.86*, 3.10.86, 6.10.86*, 18.10.86, 24.10.86*, 3.11.86, 18.11.86

הערה: לסיורים המסומנים בכ(*) — נוהגת מספר מקומות בלבד.

טיולים נוספים: טיולים לבעלים תעשיינים והנדסים (ארקס' ונוב'), טיול לחברי הקיבוצים (נובמבר), טיול מיוחד של 21 ימים ביפן (אוקט'), טיול לשומרי מסורת (נוב'), טיול לנבים (נוב'), טיול למרכזי הפולקלור ומראות הטבע בציילון, הודו ונפאל (דצמבר) ועוד.

ייעוץ וסיוע גם למטיילים באופן עצמאי (כולל סיוע באשרות כניסה להודו, טיוואן וכו', סיוע בטיסות מוזלות ועוד...)

מידע נוסף ניתן לכל במשרדי המרכז לקשרי תרבות מדע ותיירות יפן־ישראל רח' ז'בוטינסקי 105, ת"א טל' (03-251540) 03-5461529, 03-440287

שירותי התיירות: ברשיון משרד התיירות מס' 354/ג

בגנואה הוצא צו מאסר נגד לבנוני שניסה למכור פצצות אטום לקדאפי

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). בית משפט בגנואה הוציא צו מאסר נגד המולטי־מיליונר הלבנוני בבריאל תגורי אשר ניסה למכור שלוש פצצות אטום לקדאפי.

מקורות בלונדון מוסרים כי השלטונות האיטלקים חוקרים את ההאשמות נגד תגורי לאחר שעלו על עיסקותיו של עיסקת נשק שבה מעורבים כמה קצינים ואנשי עסקים.

השבועון "סנדיי אקספרס" מוסר כי המשטרה חוקרת את נסיבות היעלמותם של שלוש מבולות מיסתוריות שבהן נתגלו חלקי חילוף לפצצות אטום מתוצרת בית, המורכבים בשיטת "עשה זאת בעצמך".

על פי הידיעה נגנבה התמולה מבסיס ניסויים גרעיניים של צרפת באוקיינוס השקט והם נשמרו בשנתיים האחרונות ב־בנק שוויצי על ידי חברת ביטוח איטלקית גדולה שהלובים מחזיקים ברוב מניותיה.

בוש לפרס: למנהיגי ירדן מצרים וישראל יש תפיסות משותפות

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

במכתב תודה לראש הממשלה שמעון פרס מציין סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש כי בשנתיים האחרונות התגבשו תפיסות משותפות למנהיגי ישראל, ירדן ומצרים, המהוות בסיס מוצק לבניית השלום במזרח התיכון.

שלי ממשלה

(סוף מעמוד 1)

אתמול בבוקר הביא שר החוץ, יצחק שמיר, להועדת השרים למינויים בשירות החוץ רשימה של 14 מועמדים, מתוך כוונה להביא מיד אחר כך את הרשימה לאישור הממשלה. שר האנרגיה, משה שחל, ערער על העוד איזון בין מינויי הליכוד לאלה של המערך ושסק כי צירופם של שני מועמדי הליכוד (מכלוף בן גר לקונסול כללי בטור־ונטו ואריה אבידור לשגריר באורוגוואי, לעומת מועמד אחד של המערך (ישראל גת - לקונסול כללי בבוסטון) — מחריף את חוסר האיזון, שכן הליכוד כבר מחזיק ב־7 מ־8 מינויים בכירים. שחל הציע למנות את העתונאי, שמואל שגב, לקונסול כללי במונטריאול, אך שמיר עמד על כך שהרשימה תאושר במלואה או שלא תובא כלל לממשלה. הישיבה הסתיימה ללא הכלטה ונראה כי הנושא יובא לדיון בין ראש הממשלה לשר החוץ. נודע כי במפלגת העבודה נתקבלה החלטה להתנגד למינוי אנשי הליכוד, בעיקר לזה של בן גר, אף במחיר ויתור על מינויים של גת ואחרים מאנשי העבודה.

המינויים ששמיר הביא להועדה: שגרירים "ישראל גור אריה - קנדה, מרדכי דרורי־ איטליה. אשר הקיני - זאיר. זוהר רז־ פיג'י. משה גלבוע - יוון. עמוס שטיבל־ קפריסין, אריה אבידור - אורוגוואי. נסים יצחק - בוליביה. יצחק צרפתי־ברזיל. קונסולים כלליים: ישראל גת־בוסטון. מכלוף בן גר־ טורונטו. שלמה שירן־מונטריאול.

ההסתדרות

(סוף מעמוד 1)

בע תקרים בהליכים לקראת אישור ההסכמים. ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, הוד הבטיח פעם נוספת כי השבוע ההסכמים ייחתמו. קודם לישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות ישיבה של סיעת המערך, בה הושמעו ביקורות חריפה בעיקר על ההסכם במיגזר הפרטי. הרוכרת הראשית, עליה תמיר, יו"ר ועדת התעסוקה בהסתדרות, תקפה קשות את ההצעה לקבוע את הבנסת המינימום על סך 400 או 450 שקל. הנושא לא הועלה להצבעה בסיעת המערך, כמו שגם לא נערכה הצבעה בוועדה המרכזת, שהתכנסה לישיבה שלא מן המניין ביום ו' המערך בנמליאת הוועד הפועל תקפו הליכוד, רן כהן מסיעת רצ ויעקב שמאי מהליכוד, את נכונותה של ההסתדרות ל־התפשר על הכנסת מינימום בסכום שקלי קבוע, במקום לעמוד על כך שהוא יהיה אחוז מהשכר הממוצע במשק. ח"כ כהן טען כי בראש משלחת המעסיקים עומד בעל מפעל בו משלמים את אחת המשכורות הנמוכות ביותר במשק והוא משפיע על כל לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לשאוף לשכר מינימלי בתעשייה.

3 ימים לפני ההכרעה בדבר עורך "מבט":

פורת: התנגדות יבין ושטרן לקרפין חשובה אך לא מכרעת

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

שלושה ימים לפני תום הקדנציה של עורך "מבט", מיכאל קרפין, אמר המנכ"ל, אורי פורת, כי ההכרעה בדבר הארכת הקדנציה שמורה רק לו, אך הוא טרם החליט כיצד ינהג.

עד כה, נחשב פורת לתומך העיקרי בהארכת הקדנציה של קרפין, בניגוד לעמדתם של הוועד המנהל, חלק ניכר מן העובדים במ־חלקה, והליכוד, הלוחצים למינוי של יעקב אחימאיר לתפקיד.

בשיחה עם "הארץ" אתמול, אמר המנכ"ל כי התנגדות המנהלים הישירים (חיים יבין ויאיר שטרן) להמשך כהונתו של קרפין היא "נתון שיש לקחת בחשבון, אך לא נתון מכריע". עמדת העובדים אינה מעניינת אותו כלל, לדבריו.

"אם אחליט שלא להאריך את הקדנציה של קרפין, אעשה זאת משיקולים שלי, בכל מקרה, אני הארכת קדנציה, אינה הדוה". פורת מתכוון למנוע היום בכל מחיר דיון בנושא בועד המנהל. בניגוד לרצונם של חברים בוועד המנהל המבקשים זה שבועיים להביא את הנושא לדיון.

אם אכן יוחלט לא להאריך את הקדנציה של קרפין, חייבים על פי החוק למסור לו הודעה בכתב על כך ביום ה', שהוא תאריך סיום הקדנציה הראשונה.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

הלילה, הילה, ניצחת!

משה יוסף הפקות מציג את "צבירתי האוהו". מאת אלן ג'יי לרנר ופרדריק לאו, על פי מחזה של ג'ורג' ברנרד שאו. נוסח עברי: דן אלמגור ושרגא פרידמן. בימוי: רובר מנהל הדוני עובר. תפאורה והלבשות: דאג הבר. ניהול מוסיקלי: רוני ויים. כוריאוגרפיה: אלן הופה והרה מגט. בתפקידים הראשיים: עודד תאומי, ריפות, אריק לביא, שלמה בר שביט, הגן שרשבה רביה, רות גלר, גבי שרה, אריאל פרדמן ועוד.

אודה שיש בי הרבה רצון לומר למפיק משה יוסף את מה שאמר הקולונל פיקרינג להיגינס: "הלילה, פר, ניצחת, הצלחת, הכתרת". הפקת מחזמר היא מבצע גדול, יקר ומורכב שתיאטרונים מסויימים נכשלים בו לעתים קרובות. לשפות מבחינה אחת הצליח יוסף: הוא העלה הפקת תיאטרון בהיכל התרבות (בתנאי האולם הזה, עצם מעשה כזה הוא מבצע התאגבות) היותר בגדול תכנן. הוא הצליח למלא את האולם, וככל הנראה גם את הקופות. לפיכך כל דבר שלילה שאכתוב יהיה, לאחר זאת, ביקורת לבטלה.

ובכל זאת, כמפיק של מחזמר הוא לא הצליח. "גבירתי האוהו" הוא אולי הידוע והטוב שבמחזות הזמר מבחינת מבנה העלילה, שנינות הטקסט ונעימות המוסיקה. במידה רבה זהו מחזמר שמשחק את עצמו, אם רק לא מקלקלים אותו. ההפקה הזו מדושלת למדי בכל הנוגע לעיצוב הבימה (יש מה להתגעגע לעיצוב של ססיל ביטון שגודריק במקצו הביא להפקת המחזמר בארץ) והתנועה עליה. העבודה שהדבר נובע גם מתנאי הבימה של היכל התרבות היא תירוץ לא מספק. זוהי הפקה שלמרות (ואולי בגלל סטנגדגיותה) נעדרת כל תחושת "קלאס" כנדרש מן העלילה והמוזיקה.

במקום שבבימוי ישתדל להיות ברמת השנינות של הטקסט (בתרגום המעולה ששמר על חינו, כאילו נכתב במקורו בעברית) הוא מושך למעמדים העשויים ביד כבדה ובהידוד המזר. העיבוד המוסיקלי רעשני ותזזיתי עד כדי צרימה, נעזר רגעי שקט ונכון שגם את זה מכתיבים תנאים של האולם בהיכל התרבות) חוגל, כי זאת באמת מוסיקה יפה. לא נראה לי שאלה מגמים של הבנת הדצה, אלא תכונות מהותיות ולא חיוביות של ההפקה. שלמרבה המזל למחזמר זה יש די כוח כדי להתגבר על כך, למרות שלוש שעותיו.

עשי התפקידים הראשיים הם, מבחינה זאת, נקודות האור שבהפקה: עודד תאומי הוא היגינס בעים הליכות, מכבי ומשכנע, אם כי נעדר במידה מסויימת את הצדדים הלא נעימים שבאישיותו של היגינס. אריק לביא בתפקיד דוליטל נמרץ, מלא חיים וקסם, כהרגלו. אני ראיתי בתפקיד פיקרינג את אריאל פרדמן (שהחליף את שלמה בר שביט אשר הלה) והוא היה קולונל גמלוני חביב. גבי שרה שר היטב את תפקידו של פרדי.

הרשה, מן הגבוהים אליהם העלו אותה יחסי הציבור ניתן היה ליפול, והיא לא נפלה.

להיפך: מבחינתי היא היא שמצילה את המחזמר הזה מהיותו עוד הפקה רעשנית ובינונית בגבול הסביר. אין זו רק הקבלה בין סיפורה האישי לסיפורה של לייזה או איכות השירה שלה. זוהי גם איכות המשחק בשתי הסצינות הדרמטיות עם היגינס. גם היא לפעמים חריפה או מרגשת, אבל היא כל כך אמיתית. היא הצליחה להעביר בגבי צמרמורת של הנאה, ומעטים השחקנים שעשו לי את זה בשנים האחרונות. עליה אפשר להגיד בלי היסוס: "הלילה, ריטה, ניצחת".

יהודי דרא"פ יורשו להעביר 40 מיליון ראנד לישראל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ישראל ודרום אפריקה הסכימו כי זכויות הדיג לחברות ישראליות במימי דרום אפריקה ובכלל זה דיג של החברה הישראלית "אטלנטיק", ישמרו גם בעתיד.

כמו כן הוסכם כי יהודים מדרום אפריקה יוכלו להעביר 40 מיליון ראנד לישראל.

הסכמה זו הושגה לאחר שיחות שניהלה בפרטוריה משלחת כלכלית מישראל בראשות מנכ"ל משרד האוצר, ד"ר עמנואל שרון.

הדיונים התקיימו באמצע השבוע שעבר, במסגרת ועדה קבועה הנפגשת אחת לשנה או אחת לשנתיים בירושלים או בפרטוריה.

"סוריה קיבלה מטוסי מיג 29"

מאת דן פביר
סופר "הארץ"

עיתון באנו דאבי שבמפרץ הפרסי כתב אתמול שסוריה קיבלה בימים האחרונים את ראשוני מטוסי המיג 29.

סוריה היא המדינה הראשונה בעולם שיחוץ לברית־המועצות אלו מחוץ לבריה"מ. גם מדינות ברית הוורשה טרם קיבלו את המטוס המשוכלל.

ראיתי שמעתי

דוברינין מסייע בהשגת ראיות נגד דמיאניוק

לפני ימים אחדים התעורר במקליטות המדינה קושי בהבאת כתב האישום נגד ג'ון דמיאניוק, החשוד ברצח המונים במחנה טרבלינקה. עד שהודבר כי פרטים חסרים מצויים במוסקווה.

פרקליט המדינה יוסף בן־סבון חיפש קשר אל שלטונות בריה"מ וגילה זאת גם לשר האנרגיה משה שחל. מספר ימים אחר כך נועד שחל ובלטמן במלון המלך דוד בירושלים עם איל ההון האמריקאי ב'ול גלייזר, שעשה בארץ לקראת תחילת קידוחי הנפט בנגב שהוא שותף להם. גלייזר טילפן מיד למוסקווה ושוחח עם אנטולי דוברינין, האיש החזק בתחום יחסי החוץ בבריה"מ, ששימש במשך 24 שנים שגריר בריה"מ בוואשינגטון, שם התידד עם גלייזר. דוברינין הבטיח, בשיחה לירושלים, לסייע לישראל, ועתה מצפים שהחומר יגיע ממוסקווה.

א.לם

חוסר טאקט

עוד לפני שהובא לקבורה אברהם בין ז"ל, ראש מחלקת הנוער והחלוץ בהסתדרות הציונית, וכבר החלו עסקנים פוליטיים במפלגת העבודה ללטוש עין לעבר כיסאו המיותם. היו שכבר החלו לדבר על כך שקיים סיכום שתיק הנוער והחלוץ יועבר לידיהם ובמקביל מיהרו להפגין אתמול נוכחות בה־לווייתו של בין, שיצאה מבית הרצל בבירה אל בית העלמין בגבעת ציונה.

ג.ארם

משלחת "תורמים כבדים" לסיור בארץ

משלחת ראש הממשלה של המגבית המאוחדת בארה"ב מגיעה היום ארצה במטוס על קולי מדגם "קונקורד" שינחת בבסיס חיל האוויר אי־שם. המשלחת, המונה 112 חברים, מורכבת מגדולי התורמים למגבית (יותר מ־100 אלף דולר בשנה) וכראשי הקהילות היהודיות בארה"ב.

בביקור בארץ ייפגשו עם ראש הממשלה שמעון פרס, ממלא מקומו ושר החוץ יצחק שמיר, סגן ראש הממשלה דוד לוי, השר משה ארנס, שר הבריאות מרדכי גור, ראש עיריית ירושלים טדי קולק ויו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ח"כ אבא אבן.

למשלחת מתוכים שלושה ימי סיורים בצפון, שם

יבקרו בשלוש תוכניות פיתוח. הם גם יבקרו בקו הייצור של הלביא ובמרכזי קליטה של עולים חדשים.

ע. שושן

ה"גבעתרון" בשירי הצבא האדום

בימים אלה מסתיימת הקלטתו של תקליט חדש לחבורת־הזמר הקיבוצית הפופולרית "הגבעתרון". התקליט, "דחוק רחוק", מורכב אף הוא מלחנים רוסיים עממיים ידועים, ומוקדש לזכרו של גדעון מהנייםי ז"ל, חובב הזמר הרוסי, שעזר רבות ל"גבעתרון" בהפקת תקליטם הקודם "אל הדרך" שהיה להיט של ממש.

בתקליט החדש 11 שירים, מתוכם 10 לחנים רוסיים עממיים ידועים, המוכרים בזכות מביצוע להקת הצבא האדום. השיר ה־11, מקורי לגמרי, הוכר במיוחד לתקליט זה עבור "הגבעתרון" ומוקדש לזכרו של מהניימי.

תא"ל גדעון מהניימי ז"ל

מפיק תקליטי "הגבעתרון" דב זמירא אמר כי ימסור כמה עשרות עותקים משני התקליטים האחרונים של "הגבעתרון", הכוללים לחנים רוסיים, לאנשי משרד־החוץ הישראלי, כדי שאר לה יגישו אותם כמתנות לעמיתיהם הרוסים בפגישות הצפויות ביניהם עם הידוק הקשרים בין שתי המדינות.

ירח טל

קורבנות חג הקורבן

אגודות כבדות החלו להישמע אתמול במסעדות ברחובי הארץ עת באלצו עובדים יהודים לתפוס את מקומם של שוטפי הכלים ועובדי שירות אחרים. בשל חג הקורבן המוסלמי נשארו עובדים ערבים בביתם. "הם חוגגים את חג הקורבן, ואנו הקורבנות", כך סיכם עובד בעל כורחו אחד את המצב.

ע.ר.

בעריכת עירית רוזנבלום

שריר ימליץ כנראה כבר השבוע לנשיא לחון עוד 7 אנשי שב"כ

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

גורמים משפטיים העריכו אמש כי שר המשפטים אברהם שריר ימליץ עוד השבוע בפני נשיא המדינה חיים הרצוג על מתן חנינה לשבעה אנשי השב"כ הנוספים שהגישו בשבוע שעבר בקשות חנינה מסוף פות בעקבות מעורבותם בפרשת הריגת שני המחבלים באוטובוס 300 באפריל 1984.

גורמים משפטיים בכירים הבהירו, כנראה, לשריר, כי עליו להמתין בה־גשת המלצתו עד שייתמו 15 הימים מאז ניתנה החלטת בג"צ (שנתקבלה ברוב דעות ב־6 באוגוסט) הקובעת כי ההנינות שהעניק הנשיא לראש השב"כ ושלושה מבכירי תקופה. הסיבה לכך היא שבמשך פרק זמן זה (שיסתיים ביום חמישי הקרוב) רשאים כל אחד מבעלי הדין לבקש מנשיא בית־המש"פ העליון לקיים דיון נוסף בהרכב של חמישה שופטים או יותר.

אם לא יוגשו בקשות לדיון נוסף (בשלב זה עדיין לא הוגשה בקשה כאלה), יהיה נשיא המדינה רשאי לדון בהמלצת שר המשפטים לחון את שבעת אנשי השב"כ. לפיכך, סבורים אותם גורמים, קרוב לוודאי, שהחלטת הנשיא בנושא זה לא תתקבל אלא בשבוע הבא.

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו ללא עת של חברנו לעבודה, בתו"ל

משה בורנשטיין ז"ל

ההלויה תתקיים מחר יום שלישי י"ד באב תשמ"ו (19.8.86)
בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון, שער ראשי

אלסינט — ההנהלה
מנהל החטיבה לרפואה גרעינית
וחבריו לעבודה

במלאת 4 שנים לנפילתו של

רס"ן תובל (תולי) גבירצמן הי"ד

היקר והאהוב שנפל במלחמת של"ג,

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי ט"ו באב תשמ"ו 20.8.86
בשעה 18:00 בחלקה הצבאית בבית העלמין הישן בחדרה,
ומבית המשפחה רח' ז'בוטינסקי 36 בשעה 17:45

המשפחה

לחברנו **יואל הוכברג וב"ב**

השתתפותנו בצערכם
על מות

האב ז"ל

הארץ

לאוריאל ישיב

אתך באבלך הכבד במות

רעייתך ז"ל

ארקיע
קווי תעופה ישראליים בע"מ

למשפחות טיקוטין ודרוקר

משתתפים בצערכם על פטירתו של

פליקס טיקוטין ז"ל

מייסד המוזיאון טיקוטין לאמנות יפנית

ההנהלה והעובדים של חברת מוזיאון חיפה:
מוזיאון טיקוטין לאמנות יפנית,
מוזיאון ימי לאומי
מוזיאון לפרהיסטוריה

והמוזיאון חיפה לאמנות עתיקה,
אמנות חדשה,
מוסיקה ואתנולוגיה

טל. מיוחד לוח העיר 885-885
למסירת מודעות

OFAKIM

פולין בסתיו

סיור מיוחד לשוחרי מוסיקה

שבוע שופין בוורשה הכולל גם סיורים ובקורים באתרים שונים

מועד היציאה – 2 בנובמבר 86.

חזרה כעבור 11 יום, ב־12 בנובמבר.

בתי מלון דרגה ראשונה – 5 ו־4 כוכבים חצי פנסיון. כניסה לכל האתרים, קונצרטים, רסיטלים ואופרה. מלווה ישראלי צמוד במשך הסיור. הרשמה: במשרדי אופקים נסיעות ותיירות בלבד. ככר (מתרים) נמיר 222. טלפונים – 201485, 201484, 201483–03.

א.ב.ג.ד.ה – בין השעות 08.30–16.30

ו – בין השעות 08.30–13.00

ארנס: מעולם לא הצהרתי ש"שטח 9" אינו שטח צבאי

תובע מהממשלה לקיים דיון דחוף בעתידו

מאת יהודה פל, סופר "הארץ"

השר משה ארנס תובע מהממשלה לקיים בהקדם דיון באשר לעתידו של "שטח 9", וזאת בטרם יחול שינוי במעמדו. בתגובה לדבריו של ראש המועצה המקומית סביון, מוחמד גבאים, ב"שיחת היום", כאילו בידיו מסמך חתום בידי השר ארנס, מתקופת היותו שר ביטחון, הקובע כי חלק משטח 9, שהועבר כיום לידי תושבי סביון, אינו שטח צבאי, אמר השר ארנס כי מעולם לא הצהיר לא בכתב ולא בעל פה ששטח 9 אינו שטח צבאי ולא קבע קביעה כלשהי שמשנה את מעמדו של השטח.

השר ארנס הבהיר כי ביום 30.4.84 הגיש לו, כשר ביטחון, ח"כ תופיק טובי (חד"ש), שאילתה המרבית על הריסת כלי־רכב צה"ל ...לים להולקה המסוכה לסביון, וב־תשובה לאותה שאילתה אמר כי החולקה האמת המסומנת הזו היא מחוץ לשטח האש של צה"ל, כקי־לומר צבאית לה. "בתשובה זו אין כל מקום להסקת מסקנה כלשהי בנוגע לשטח 9", אמר השר ארנס.

ראש מועצת סביון, מוחמד גבאים, אמר בתגובה כי החולקה בה מדובר, בת 20 דונם, גבלה על פי המפות בשטח 9 ועל סמך הודעתו של השר ארנס שאיננה שטח צבאי פרצו, על פי פסיקת בית משפט, החקלאים שאדמותיהם נפגעו. גבאים הביע תקוותו כי השר ארנס ושאר שרי הליכוד יכבדו את החלטתם של ראש הממשלה, שמעון פרס והשרים עזר וייצמן ואריק בתמקין להחזיר את כל השטח לבעליו, כדי שלא לפגוע במרקם היחסים הטובים שנוצרו בין יהודים לערבים.

המשטרה מנעה בכוח כניסתם של משפחת תמם ופעילי "כך" לכפר בקה אל גרביה

התכוונו לקיים עצרת זיכרון במלאת שנתיים להירצחו של החייל מול בתי החשודים ברצח

(עז). הפגנה סוערת התקיימה אתמול בצהריים בכניסה לכפר בקה אל גרביה, כאשר קהל רב שכלל את בני משפחתו של החייל משה תמם ז"ל וחבריו לנשק וכן פעילי "כך" בראשות ח"כ מאיר כהנא, ביקש לקיים עצרת זכרון במלאת שנתיים להירצחו של החייל מול בתי החשודים ברצח.

המשטרה הציבה כוחות גדולים בכניסה לכפר ומנעה את כניסתם. בני המשפחה הנועמים לא ויתרו. האם גליה תמם, נושאת תמונת בנה בידה, התחננה לשוטרים: "אין לנו נשק, הבאנו רבנים, אנחנו רוצים לתת כבוד לבן שלנו, שאף אחד במדינת ישראל לא ישכח את הדרך הזו בה עונה ונרצח במקום הזה".

לאחר ויכוח סוער פרצו עשרות בני המשפחה בריצה לעבר הכפר. השוטרים, בעזרת עשרות אנשי מג"ב, בראשות מפקד מרחב העמקים, נצ"מ יוסף כהן, מנעו את כניסת בני המשפחה, כולל האם גליה תמם והעלה. אז התיישבו בני המשפחה והחברים, חסמו את הכביש ומנעו כניסת כלי רכב לבקה אל גרביה.

המפגינים הניפו כרזות בידיהם: "ארץ מתאבלת לבניה ומשחררת את רוצחיה". "קול דם אחינו קורא אלינו מן האדמה". הם פזרו בשירה אדירה.

מפקד מרחב העמקים הודיע ברמקול, כי הוא מבקש לפנות את הכביש, שאם לא כן ישתמש בכוח. לאחר כמה דקות פנו בני המשפחה בכוח. האם נגררה על הקרקע כשהיא נאחזת ונתמכת ביד אחת על ידי קצינת משטרה וביד השניה על ידי קצין משטרה, כאשר תמונת בנה הנצבת בידה.

"איך הוא הגיש באותו לילה?" שאלה האם את השוטרים, "איפה הייתם, איך הוא סבל בידיים שלהם? איבר אחר איבר, ותיכף אחר תחיכה הם גמרו אותו, ואף אחד לא שמע ואף אחד לא ראה. ועכשיו אתם, השוטרים, מונעים ממני את הכבוד האחרון שאני רוצה לתת לו." השוטרים ניסו להרגיעה "אנחנו כואבים את כאבך", אך האם השיבה: "איזה כאב? אתם שוכחים שחמישה חיילים נרצחו כך. הוא לא נרצח על ידי מחבל מסוריה, אלא על ידי אלה שעבדו עם ביסי".

נמסר, כי בני המשפחה נסעו לקיים עצרת באיזור מבוא דותן שבשומרון, בו נתגלתה גופתו של משה תמם לפני כשנתיים.

ראש המינהל האזרחי בעזה ביקר בבית א־שאווה לרגל חג הקורבן

מאת אודי לוי ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה, תא"ל שייקה ארז, ערך אתמול ביקורים בבתיהם של ראשי מועצות מקומיות, מוכתארים, שופטים, אנשי ציבור ברצועה, לרגל "חג הקורבן" המוסלמי.

תא"ל ארז, מלווה במשלחת של קציני מימשל בכירים, ביקר בין היתר בבתיהם של ראש עיריית עזה הנוכחי, רשאד א־שאווה, ושל עו"ד פאיז אבו־רחמה, המועמד למשלחת הירדנית־פלשתינית המשותפת. א־שאווה מסר לארז פרטים על שיחותיו האחרונות עם מקורבים בכירים בממשל הירדני, ביניהם השר לענייני השטחים, והגיש מספר בקשות לביצוע פרויקטים חדשים ברצועה, שידרוך הבטיחו למסנם.

ביקורים בנפת חברון

ראש המינהל האזרחי בנפה, תא"ל אפרים סנה, ערך אתמול סיור דומה לרגל החג בנפת חברון. במהלך הסיור ביקר ראשי עיריות, מכובדים ואישים מאזור, והם כבולם נפגשים עם תושבי ירדן בנייה. בין היתר נועד עם ראש אגודת הכפרים, ג'מיל אל־עמלה. מהמינהל האזרחי נמסר כי לרגל החג הוחלט להיענות ל־185 בקשות לאיחוד משפחות של תושבי הנפה.

הודעה מוטעית של "מקורות" גרמה לבזבוז אלפי קוב מים בכרמיאל

(עז). אלפי קוב מים בזבזו השבוע לרשות תושבי הערים עקב מעשה הלם של חברת "מקורות" שהודיעה על צמצום המים אתמול בכרמיאל, במסגרת מאמציה להביא לחסכון במים.

תושבי העיר המונים 20 אלף נפש, שלא ידעו מתי ולמי לא יהיו מים ביום א', מילאו בבתיהם את האמבטיות, סירים וחביות שהיו על מנת שלא ישארו ללא מים.

בסופו של דבר, הופסקו המים בשכונה המערבית בעיר למשך כ־40 דקות. לאחר שאספקת המים חודשה ולשאר התושבים התברר כי לא הפסיקו להם את המים הם הזיקו את האמבטיות, הסירים והחביות.

סגן ראש העיריה אבינועם קיסר התקשר עם מינהלת "מקורות", והעמידה על מה שהגדיר כ"מעשה הלם", שהביא לבזבוז משווע של מים טובים. לדבריו חברת מקורות לא עירבה את מיכסת המים המגיעה לכרמיאל ולא לקחה בחשבון שבעשור האחרון גדלה האוכלוסיה בעיר מ־7000 ל־20 אלף נפש, נוסף למפעלים שהוקמו באיזור.

ועדת המים העליונה החליטה לצמצם אספקת המים ב־18 רשויות מקומיות

מאת אברים צהר, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת המים העליונה החליטה אתמול להורות לחברת מקורות לצמצם החל מהיום את אספקת המים ל־18 ערים שחרגו ממכסות המים שאושרו להן. אלה שמות הערים שלהן תצומצם אספקת המים: בנגב ובדרום הארץ: ערד, מצפה רמון, קרית מלאכי, אשדוד; במרכז הארץ: פתח־תקוה, גבעתיים, בני ברק, בית שמש ולוד; בגליל ובצפון: חיפה, צפת, בית־שאן, כרמיאל, חצור הגלילית, קרית מוצקין, קרית ביאליק ושפרעם.

ראשי ערים רבים הגישו ערעור על הכוונה לצמצם את המים וביקשו לבטל את רוע הגזירה. ערעורים אלה נבדקים עתה על ידי נציבות המים, אך לטענת הבדיקה תצומצם האספקה גם לערים שהגישו ערעור. יצוין כי מבין כל הרשויות המקומיות במדינת ישראל רק שתי ערים צרכו בששת החודשים הראשונים של שנה זו פחות מים מהמיכסות שאושרו להן. ערים אלה הן רמת־גן וירושלים. העיר תל־אביב שמרה בתקופה האמורה בקפדנות על צריכה במסגרת האישור מבלי לחרוג ממנה.

תושבי בית שאן מתקשים להסתדר עם ההחלטה לצמצם אספקת המים לרשויות שחרגו מהמכסה

הנציב: אני יודע שזה אכזרי לעיירה כמו בית שאן אבל גם בטבריה ודימונה חם

(עז). "פורום המים" החליט אתמול לצמצם את אספקת המים בכל רשות מקומית שחרגה ממיכסת המים לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ההחלטה התקבלה בעקבות מכתב הבהירה של נציב המים צמח ישי ל"מקורות" לפני כשבועיים. ב"פורום המים" השתתפו סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז, מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר, נציב המים צמח ישי ומנכ"ל "מקורות" יחזקאל זכאי.

בבית שאן זועמים

חברת "מקורות" צימצמה אתמול בבוקר את אספקת המים לעיירה בית שאן במסגרת פעולות החברה כנגד ישובים שחרגו ממיכסות המים שהוקצו להם. הצימצום, שהתבטא בסגירתו של ברז בקוטר של 6 צול, מאלה המספקים מים לעיירה, גרם לירידה מיידית בלחץ ולקשיים באספקת המים לדירות בקומות העליונות בבתים המשותפים של בית שאן.

מ"מ ראש המועצה המקומית בית שאן יצחק וייצמן, אמר כי הצמצום באספקת המים פוגע באוכלוסיה, האולצת להתמודד עם חום של 40 מעלות בצל.

נציב המים אמר לכתב עתים, שלפי הודאתו צמצמה חברת "מקורות" את אספקת המים לבית שאן מ־400 מק"ש ל־200 מק"ש, בשל המשבר העמוק אליו נקלע משק המים בישראל. "דרשנו מכל הישובים העירוניים" אמר "לצמצם את צריכת המים שלהם ב־10 אחוזים, וזה איננו דבר קשה במיוחד. בית שאן, לא רק שלא צמצמה אלא צרכה השנה יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד. אני יודע שזה נשמע אכזרי" הוסיף נציב המים "לצמצם אספקת מים לעיירה כבית שאן בחודש חם כמו אוגוסט. אך על ההחלטה להכריז על מצב החרום במשק המים בישראל הודענו עוד בחודש פברואר. צמצומים דומים נעשו בערים אחרות כמו טבריה ודימונה, וגם שם כידוע חם מאד באוגוסט".

חדש! הרדיו־טייפ המשוכלל ביותר בישראל:

מערכת דיגיטלית TD2020 בחדר הנוסעים שלך.

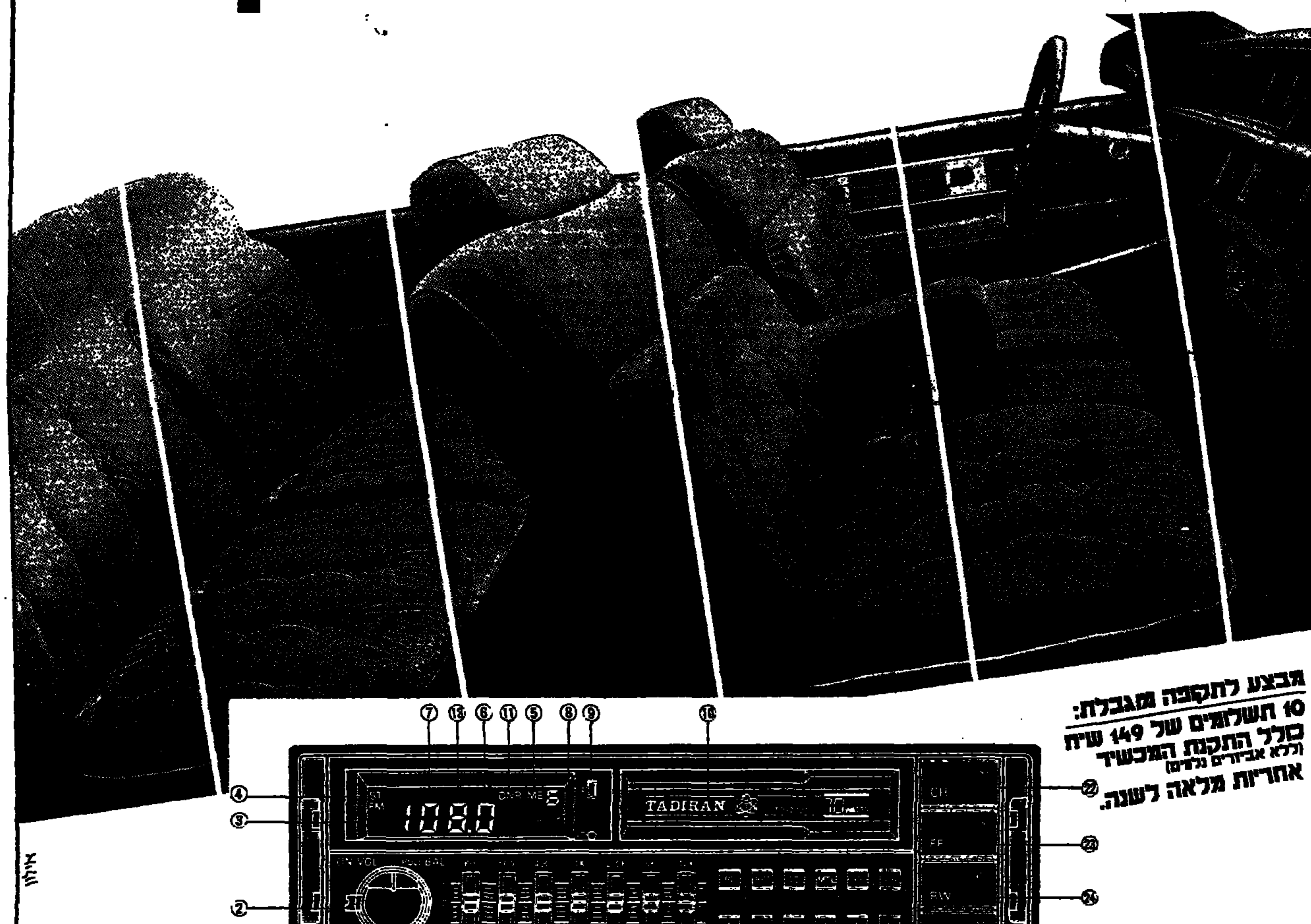

מבצע לתקופה מגבלת:
10 תשלומים של 149 ש"ח כולל התקנת המכשיר (ללא אביזרים נלווים)
אחריות מלאה לשנה.

אתה נכנס לבית השני שלך – ומתניע. מפעיל את המזגן, מתרווח ונוגע במתג ההפעלה של TD2020. רק התחלת לנצל את עצמת 70 הוואט העומדים לרשותך ומיד אתה מתנתק מן ההמולה שבחוץ. מכל הצדדים עוטפת אותך המוסיקה הנפלאה, הצלולה והנקיה של TD2020 – צלילים ברמה פילהרמונית.

לראשונה בישראל TD2020 – המערכת הדיגיטלית המושכללת ביותר בעולם, עם IS(15), RPT (17) – בדיוק מה שמתאים למכונית היוקרה שלך.

שים לב!

1. מתג הפעלה, באלאנס (BALANCE) במשיכה, זיכרון (MEMORY) בלחיצה.
2. כפתור איפוס רמקולים קדמיים/אחוריים (FADER CONTROL).

צג דיגיטלי להעברת אינפורמציה "NO-LINE":

3. בורר תחנות (BAND INDICATOR).
4. קליטת תחנות FM STEREO.
5. זיכרון MEMORY – בפעולה.
6. סריקה INTRODUCTION SEARCH – בפעולה.
7. שמיעה חוזרת REPEAT INDICATOR – בפעולה.
8. כיוון הקלטת.
9. שעון דיגיטלי.
10. פתח כניסת הקלטת.
11. תצוגה דיגיטלית של הפעלת מערכת השקטת רחשים DNR (DYNAMIC NOISE REDUCTION).
12. כפתור הפעלת מערכת השקטת רחשים DNR.
13. תצוגה דיגיטלית של התאמת המערכת לסוג הקלטת.
14. כפתור הפעלה של מערכת התאמה לסוג הקלטת.
15. כפתור הפעלת מערכת IS ("יחודי ל־TD2020"). סריקה אוטומטית של שירים.
16. כפתור הפעלה מערכת העשרת הצליל (LOUDNESS).
17. כפתור הפעלת מערכת RPT – ("ייחודי בעולם") המאפשרת השמעה חוזרת של שיר או חלק משיר בקלטת.
18. לחיץ הצגת השעה בעת השימוש ברדיו.
19. הזנת התחנות במערכת הזיכרון LOGIC PRESET.
20. אורגן אורות סטריאופוני.
21. אקולייזר גרפי בעל 7 תדרים.
22. כפתור החלפת כיוון קלטת/סורק תחנות אוטומטי עוצר בכל תחנה (SEEK).
23. כפתור הרצת קלטת קדימה/העלאת תדרים ידנית.
24. כפתור הרצת קלטת אחורה/הורדת תדרים ידנית.
25. סורק תחנות אוטומטי – מתעכב בכל תחנה 5 שניות (AUTO SCAN).

TD2020 – מערכת דיגיטלית* המיוצרת ביפן במיוחד עבור חברת תדיראן, המבטיחה שירות אמין ואחראי.

ניתן לרכוש מערכת TD2020 אצל אחד מהמתקינים הבאים:

- מוטורדיו בע"מ – רח' סלמה 114 ת"א. טל' 377070.
- בית הרדיו בע"מ – שכונת מונטיפיורי, רח' הנציב 32 ת"א. טל' 250314, 258518.
- גלפון אלקטרוניקה – דרך פ"ת 78, ת"א. טל' 338664.
- נסבאד בע"מ – רח' יד חרוצים 13, ת"א. טל' 376502.
- טיפ־טופ – רח' המלאכה 39, חולון. טל' 808675.
- אלקטרון – רח' ז'בוטינסקי 40, ר"ג. טל' 724079.

* מומלץ למכוניות יוקרה מדגמי: מרצדס, ב.מ.וו., וולבו, אודי ואמריקאיות.

תדיראן

הרמטכ"ל והאלוף שגיא בקבלת הפנים לנכבדים הבדואים לרגל חג הקורבן (צילום: מיכאל צרפתי)

אלוף שגיא מתח ביקורת על סבב המינויים בקבלת פנים של הרמטכ"ל לנכבדים בדואים

כשקיבל את רשות הדיבור אמר: אני עוזב את תפקידי כעבור זמן קצר, קצר מדי

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

ביקורת על סבב המינויים החדש השמיע אתמול אלוף פיקוד הדרום האלוף אורי שגיא. הביקורת הושמעה בעת שהרמטכ"ל אירח נכבדים בדואים לרגל חג הקורבן. כאשר קיבל האלוף שגיא את רשות הדיבור הוא אמר: "אני עוזב את תפקידי כעבור זמן קצר, קצר מדי, אך אני רוצה להביע מקרוב את כל הנכבדים הבדואים. אני משוכנע שיהיה שיתוף פעולה".

רב אלוף משה לוי, אשר אירח כאמור את הנכבדים הבדואים, התייחס לפרשת המתגלים מרהט ואמר: "יש עכשיו בחקירה כמה אנשים שנחשדים במעילות שונות. אתם מכבדים אותי שבאים ביום חג אבל מדבר על נושאים שמציקים. ראשית יש עדיין חקירה ואז נראה אם אכן הבדואים מרהט אשמים במעשים המיוחסים להם. בשום פנים ואופן אנו לא מסיקים מכך שאם קרה מקרה כזה יש בזה כדי לשנות את מה שנבנה ביחסי כל השנים. צריך לשים לב שאירוע זה שהוא קשה, לדעת לנתח אותו נכון, לשים אותו במקום ולהראות שתוך כדי טיפול בו לא נעשה שגיאות שיפגעו במערכת היחסים שיש בין כל הגורמים הבדואים והיהודים".

הרמטכ"ל הורה לכל המוזמנים לעמוד דקה דומיה לזכר החללים הבדואים אשר נפלו במלחמות ישראל. השייח שדואן אל הזייל אמר כי הוא מברך את הרמטכ"ל על קבלת הפנים. "אנו נאמנים למדינת ישראל, היינו נאמנים ונהיה נאמנים. אנו מוקיעים כל התנהגות פסולה מעין זו של בנינו מרהט".

הממשלה החליטה: בניית האונ' המורמונית תימשך

מינהל מקרקעי ישראל יצטרך להביא בתוך 30 יום את פירוט הפעילות האסורה והמותרת במרכז שייבנה

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

הממשלה קיבלה אתמול פה אחד ובמלואו את נוסח החלטות ועדת השרים לבדיקת נושא האוניברסיטה המורמונית. הוחלט כי בניית האוניברסיטה תימשך, אולם בתוך 30 יום יצטרך מינהל מקרקעי ישראל להביא לאישור הממשלה את פירוט הפעילות האסורה והמותרת במרכז המורמוני, כדי שנוסח זה יכלל בחוזה.

ואלה חמשת הסעיפים בהחלטות הוועדה: א. ועדת השרים לענין בדיקת נושא האוניברסיטה המורמונית קיבלה לידיעתה, כי הפעילות המיסיונרית היא מאבני היסוד של הכנסיה המורמונית. גם לטענתה, כי ראשי אוניברסיטת בריגהם יאנג הבטיחו להועדה, שפעילות כזאת לא תתקיים בישראל, בתחומי המכללה, ולא על ידי מוריה ותלמידיה. ועדת השרים מאוחדת ואיתנה בדעתה, כי אין להשלים עם פעילות מיסיונרית מכל סוג שהוא בישראל וכי יש לפעול במסגרת החוק נגד כל פעולה מן הסוג האמור.

ב. בהמשך לנ"ל הוועדה רושמת לפניה: 1. את ההתחייבויות המפורשות של נציגי האוניברסיטה והכנסיה המורמונית בפני ועדת השרים, שלא תהא פעילות מיסיונרית והפרות דת על ידם בכל צורה שהיא, וכי יש לפעול לקבלת התחייבויות כאלה בכתב, חתומות על ידי ראשי הכנסיה המורמונית וראשי האוניברסיטה. 2. הוועדה בודקת את תהליך קבלת השטח, והיתרי הבניה של המרכז הירושלמי ורושמת לפניה חוות דעתו של המשנה ליועץ המשפטי.

ג. 1. בהתחשב בכל הנ"ל הוחלט להטיל על מינהל מקרקעי ישראל בתיאום עם היועץ המשפטי לפעול, כדי לעגן תנאים בחוזה שבין המרכז הירושלמי לבין מינהל מקרקעי ישראל. על התנאים יהיה להבהיר את שכבר הוסכם תמורת, בדבר מטרות ההקצאה וההתכוונות מפעילות הנוגדות את ערכי החינוך והתרבות של ישראל, על ידי הכללת פירוט ברור הפעילות שתהא אסורה או מותרת במרכז, והבהרת ההתחייבות הנ"ל של נציגי המורמונים וכן על ידי הכללת תנאים אלה גם בחוזה השכירות. 2. התוספת לחוזה האמור תחייב בתנאים שיפורטו את האוניברסיטה, סניף בנציפיה או שלוחה מטעמה, את הכנסיה המורמונית, או כל גוף אחר הקשור איתה במישרין או בעקיפין, וכי תנאים אלה יהיו תנאים עיקריים בחוזה. 3. לפעול להקמת ועדה משותפת עם האוניברסיטה אשר תעסוק במעקב אחר ביצוע החוזה וביצוע התחייבויות של המורמונים. 4. נוסחת התוספת לחוזה יובא לפני הממשלה תוך 30 יום לאישור.

ד. יש לקבוע נהלים מפורשים לטיפול בבקשות להקמת מוסדות מהסוג האמור.

ה. ייבדק בחוק הסוק האוסר פעילות מיסיונרית בישראל.

שר התעשיה הצרפתי מגיע מחרתיים לישראל

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר התעשיה הצרפתי אלן מדלן יגיע מחרתיים לישראל כאורחו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון. השר הצרפתי ינהל עם מארחו דיונים על הגברת קשרי הסחר בין שתי המדינות. הוא ייפגש גם עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם מ"מ שר החוץ יצחק שמיר.

נציג חד"ש בעיריית עכו תובע לחקור זריקת רימון על משפחה ערבית בעיר

טוען כי גירסת המשטרה לפיה הרקע למעשה הוא פלילי אינה נכונה והוא בוצע על רקע גזעני לאומני

מאת טובית בהגא, כתבת "הארץ"

חבר מועצת עיריית עכו רמזי חורי (מטעם חד"ש), פנה אתמול במכתב אל מפקד משטרת מרחב הגליל בנושא חקירת המשטרה בעניין זריקת רימון על משפחת עזאבי בעכו, לפני כשנה. לטענת חורי נזרק הרימון על המשפחה בערב בעת התכוננה לחג עיד אל אדחא בחצר ביתה. חמישה מבני המשפחה נפצעו, אחד במצב קשה.

ביזיתו בחודשות דובר על התפוצצות בלון גאז לפי הודעת המשטרה. עם קצין המשטרה המטפל אמר גם כי בבראה הענין פלילי. "אני מבקש להודיע כי המשפחה הנ"ל ידועה כמי שאין לה ענינים פליליים". כותב חורי במכתב. "הציבור הערבי בעיר לא מקבל את גירסת המשטרה, המדיעה כי האירוע הוא על רקע גזעני. בכוונה להטיל מורא בני האוכלוסיה הערבית ולהעכיר את היחסים המשבשים המשבה הטובה ההדדית בין יהודים וערבים בעיר".

במכתב מבקש חורי כי המשטרה תגיד באירוע בכל תוצאות את חקירתה גם לחוגים גזעניים־שוביניסטיים מתושבי העיר כהנא, אשר זהותם ידועה למשטרה. עוד מבקש שייעשו כל המאמצים לגילוי מבצעי המעשה, הנ"ל והבאתם לדין. העתק המכתב נמסר לשר המשטרה, וליועץ המשפטי לממשלה.

מערכת "הארץ" מציינת כי המשטרה הרשתה לח"כ מאיר כהנא לקיים אסיפות מחאה בעיר – האסיפה התקיימה לפני חודש וחצי – בהן הטיף להגירת ערבים ורדיפתם לנסיעה.

مكبر من الأصل

על אף החמרת האבטלה בעיירות הפיתוח:

"וישיי" ניסה לגייס 50 עובדות־ייצור בבית שמש והצליח להשיג 2 בלבד

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

על אף הנתונים על ההחמרה באבטלה, הגדלת מספר המובטלים בגילי הביניים כי מצב זה יימשך לא הצליח מפעל "וישיי" שבחולון, לגייס 50 עובדות יצור בבית שמש, המוגדרת עיירת פיתוח רבת מובטלים.

מפעל "וישיי" המייצר רכיבים אלקטרוניים מדוייקים, לא הצליח לגייס עובדי יצור באיזור המרכז ולכן החליט לנסות לגייס 50 עובדים ועובדות בבית שמש.

משה שמיר, מנהל המפעל, הורה להבטיח לעובדים הפוטנציאלים בבית שמש, הסעה באוטובוס מיוחד מדי יום מבית שמש לחולון וחזרה, משכורת התחלתית של יותר מ־300 שקל והטבות סוציאליות נוספות המסתכמות ביותר מ־150 שקל – אבל כל המאמצים הביאו לגיוס של 2 עובדות בלבד.

השכר ההתחלתי נמוך

שמיר מסר כי המשכורת ההתחלתית נמוכה יחסית, כיון שבתקופה הראשונה העובדות לומדות את המקצוע, אך כאשר הן מתקדמות, משכורתן גדלה. הוא התרשם לדבריו שהעובדות בבית שמש אינן רוצות לעבוד.

נושא התעסוקה בבית שמש אקטואלי במיוחד בימים אלו על רקע הכוונות להמשיך בצמצומים במפעל מגופי בית שמש, המעסיק הגדול ביותר בעיירה וסכסוכי העבודה במפעל "אמגור" ו"משאבות סלע". ב"אמגור" מאיימת ההנהלה לסגור את המפעל ולפטר את 200 עובדיו אם הקיצוצים לא יימשכו.

מפעל "דוגמולם" של קיבוץ "כבר" נערך לתחלת הייצור של גלשן השלג — מוצר חדש שקיבל באחרונה תנופה בארה"ב. גלשני שלג אלו דומים בימי הקיץ לגלשני רוח לכל דבר ובימי החורף משתמשים בהם לגלישה על משטחי שלג וקרח קפואים. הגלשן עצמו הינו תוצר של אבי־סיפוס בשם "דייזנגאר". המוצר כיום ב"דוגמולם" לגלישה בים. מ"דוגמולם" נמסר, כי הרצוא יחל בשנת 87' והמפעל הוא בעל כושר ייצור של 18 אלף יחידות, בשווי כספי של 19 מליון דולר.

(מסר: יונתן שרמן; בצילום: הגלשן הרב־תכליתי)

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב:

ביקורת משפטית חריפה על פעולת "הבינלאומי" נגד ערב להלוואה

השופט המינר: הבנק ריכז מתקפתו על אחד מנותני הערבות בלא שעשה זאת נגד ערבים אחרים בהלוואה זו

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב מתח ביקורת חריפה על הבנק הבינלאומי עקב שורה של פעולות בהן נקט הבנק נגד ערב להלוואה שניתנה לחברת השקעות בריקלי, הנשלטת בידי גרוס, להם גם היכרון לסניף מבניות בתל אביב.

המדובר בהלוואה שקיבלה החברה ואשר לא נפרעה. להלוואה זו שמונה ערבים, בהם סוכן הביטוח זאב זמיר, בעל סוכנות לביטוח הנושאת את שמו. הבנק הבינלאומי הגיש תביעה משפטית והטיל עיקולים בסכום של כ־250 אלף דולר נגד זמיר, תוך שהוא דורש ממנו לפרוע את החוב. הבנק נמנע מלנקוט אמצעים של ממש נגד משפחת גרוס שהם בעלי השליטה בחברת בריקלי ונגד ערבים אחרים. מדוע החליטו רק בביזיון אחד

במסגרת דיון משפטי בו ביקש זמיר להסיר את העיקולים, מתח השופט המחוזי אבנון המינר ביקורת חריפה על פעולת הבנק הבינלאומי. השופט קבע כי טענה אחת היא לגבי סכום החוב הנתבע. הטענה השניה, תמוה מדוע המשיב (הבנק הבינלאומי) מכוון את כל חיציו בתובענה אך ורק נגד המבקשים (זאב זמיר) ואינו פועל באותה מידה כנגד החייבת (חברת בריקלי) והערבים האחרים, אשר הם למעשה הבעלים של חברת בריקלי.

השופט המינר אמר: "לסיכום מגיע אני לתוצאה סופית וחייב אני להביע את פליאתי שהבנק המשיב לא מצא עד היום לנכון לפעול נגד יתר הערבים, את כל מתקפתו הוא מפעיל כנגד המבקשים — סוכנות הביטוח וזמיר — כאשר הקשר של יתר הנתבעים אל חברת בריקלי החייבת בכספים, הדוק יותר מאשר של המבקשים בבקשה הנוכחית, אשר רק חתמו כערבים.

בית המשפט המחוזי הקטין את העיקולים שהוטלו על חברת זמיר מ־250 אלף דולר ל־60 אלף דולר.

תעשייני ים מבקשים להעביר 30% מהמניות החברה הכלכלית לירושלים — לידי העיריה

מאת ערנה ארידור

התאחדות התעשיינים בירושלים דוחה את המלצות ועדת השרים לאפשר להחברה הכלכלית לירושלים (שבאחריות משרד התעשיה והמסחר) להנפיק 30% ממניותיה לציבור ומבקשת להעביר 30% מהמניות לידי העיריה. במכתב ששיגר יו"ר התאחדות התעשיינים בבירה אבנר פרץ לשר התעשיה והמסחר אריאל שרון, הוא קובע כי הנסיון להפקיר שליש מבעלותה של החברה בידי גורמים עסקיים שהמטרה העיקרית בפניה תהיה צבירת רווחים רבים ככל האפשר ובזמן הקצר ביותר, תפגע קשות בכלכלת העיר.

"לא נראה לנו כי ניתן יהיה להכניס בתשקיף החברה סעיף כלשהו שיעניק לדירקטוריון או למשרד התעשיה והמסחר חופש פעולה בביצוע פרויקטים, כשטובת ורווחתה של ירושלים יהיו השיקולים המנחים ולא עשיית רווחים", נאמר בפניה.

נודע שהתאחדות בעיר מתכוונת להציע לשר התעשיה והמסחר "עסקת קומבינציה": העברת קרקעות העיריה למדינה בתמורה לשלישות העיריה בחברה. פניית ההתאחדות לשר התעשיה באה לאחר שבמשרד הוקמה ועדה בשיתוף עם נציגי האוצר והחברה הכלכלית לעריכת התשקיף של החברה, לקראת ההנפקה הצפויה.

"גלי" תקים מפעל לייצור נעלים בנתיבות

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

"גלי" מתכוונת להקים מפעל חדש לייצור נעלים באחת מעיירות הפיתוח בדרום, כנראה בנתיבות, כך מסר גבי אורון, מנכ"ל החברה.

הסדר לחלוקת 120 מיליון ש' כסיוע לבניה הפרטית במארס

מאת ערנה ארידור

הושג הסדר לחלוקה של 120 מליון ש"ח, כספי הסיוע הממשלתי שהוקצה לענף הבניה הפרטי, במארס. את חלוקת הסיוע קבעה ועדה משותפת לאוצר ולמשרד השיכון, בראשות סגן הממונה על התקציבים באוצר רן חקלאי.

על פי ההסדר יוקצו 30 מליון ש"ח להגדלת נפח המשכנתאות למשתכנים. 30 מליון ש"ח נוספים ינתנו כסיוע לדיירים של חברות פושטות רגל והחברות במצוקה. 40 מליון ש"ח נוספים יוקדשו לענף באמצעות הנפקות.

התאחדות המלונאים התלוננה: מש' התיירות מעכב למלונות בגדה פטור מותנה ממס קניה

מאת זהר בלומנקרנץ

התאחדות המלונאים התלוננה באזני מנכ"ל משרד התיירות על כי משרדו מעכב לבתי מלון בגדה אישור לקבלת פטור מותנה ממס קניה.

מדובר בבתי המלון שמאז הוחל בבנית להם, החברים בהתאחדות המלונאים. באמצע מארס השנה הוגשו שני בתי המלון ע"י קצין מטה ובלו במינהל האזרחי ליהודה ושומרון, מאיר ישה, לקצינת, בנושא זה למשרד התיירות בירושלים. באמצע חודש מאי השנה פנתה התאחדות המלונות לקצין מטה לענייני תיירות צבי נבו, וביקשה, כי המשרד הממשלתי, ימליץ על מתן האישור לצורך קבלת הפטור. ההתאחדות אף צירפה אישור של רואה חשבון, כי בשנת 1985 היו לינות התיירים בסמאר שבבית לחם, 94 אחוז מכלל הלינות, כנדרש לצורך קבלת הפטור. על אף זאת לא נענו הפניות.

על פי מכתב התלונה למנכ"ל משרד התיירות "למרות פניות חוזרות ונשנות לא קיבלנו תשובה במכתב מאבני נבו או מכל גורם אחר במשרד התיירות על התקדמות בטיפול בנושא.

"פטור מותנה ממס קניה מאפשר למלון להכשיר, ציוד, מפעלה במקרה הזה, וילונות ושטיחים במחירים מוזלים. דוברת משרד התיירות, דבורה גנני, מסרה בתגובה, כי מבחינה חוקית הנושא מסובך. לאחר המלונות יש רשיון זמני ועומדות נגדן תלונות שונות ולכן הנושא נימצא עדיין בבדיקה.

מחיר הנפטא הוזל ב־16.2%

הוזלו גם מחירי המוט ומוצרי לוואי

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

מחיר הנפטא לתעשיה יוזל הלילה בחצות ב־16.2 אחוז, ויעמוד על 87.5 דולר לטון. כך נקבע בתואם לשערת שהושגה אתמול בין שר האנרגיה משה שחל, לשר האוצר משה נסים. השר נסים תבע שהוזלה תהיה קטנה יותר, וכי המחיר יעמוד על 90 דולר לטון.

מחירי המוט הכבד לתעשיה יוזלו ב־8 אחוזים, ומחירי המוט הקל ב־4.5 אחוזים. בעקבות הוזלות מחירים אלה יוזלו במקביל, מחירי מוצרי הלוואי כמו הגפ"ם והאספלט.

השר שחל מסר כי ההוזלה נעשית בהתאם למדיניות המשרד, של התאמת מחירי הדלק לתעשיה למחיריהם הריאליים מדי חודש בחודשו. השר הוסיף כי מגמת המשרד היא להתאים את מחירי מוצרי הדלק עבור התעשיה הישראלית, לאלה השורים באירופה.

ד"ר נתן ארד, מנכ"ל המשרד, אמר כי באחרונה מסתמנת מגמה של עליה במחירי הנפט, העלולה להביא בעקבותיה גם עליה במחירי הדלק בארץ.

ערך את העמוד: חיים טל

המראות ונחיתות

(ט). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום שני 18.8.86:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק, ב־0630 אייר פראנס צ'רטר (7968) לניצה ומולוז, ב־0645 פאן אמריקן (135) לפאריס, ניו־יורק ומיאמי, ב־0710 אל־על (571) לבוקרשט, ב־0725 טי. ו. איי. (803) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו, ב־0725 טי. ו. איי. (825) לפאריס, בוסטון ושיקאגו, ב־0730 אל־על (009) למונטריאול, ב־0730 אל־על (203) למונטריאול ובוסטון, ב־0730 אל־על (209) למונטריאול ומיאמי, ב־0745 אל־על (541) לאתונה, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0805 אייר פראנס (139) לפאריס, ב־0815 אל־על (311) לבריסל ומנצ'סטר, ב־0850 אל־על (323) לפאריס, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0930 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק, ב־0945 אל־על (313) לבריסל, ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה, ב־1000 אל־על (395) למדריד, ב־1030 אל־על (347) לציריך, ב־1055 אייר פראנס (4151) לפאריס, ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1130 אל־על (315) ללונדון, ב־1215 אל־על (337) לאמסטרדאם ובריסל, ב־1315 אל־על (363) לוינה, ב־1500 אל־על (581) לאיסטנבול, ב־1505 ארקיע (741) לפאריס, ב־1555 אייר פראנס צ'רטר (7973) לפאריס, ב־1630 (605) לקופנהאגן, ב־1815 אליטליה (747) לרומא, ב־1900 אייר פראנס צ'רטר (7965) לפאריס, ב־1930 אל־על (1581) לאיסטנבול, ב־2205 אייר סיני (255) לקאהיר, ב־2220 אייר סיני (155) לקאהיר, ב־2330 סאבנה אייר (031) לבריסל וניו־יורק.

נחיתות

ב־0020 אל־על (322) ממרסיי, ב־0025 אל־על (444) מקאהיר, ב־0125 אייר פראנס צ'רטר (7964) מפאריס, ב־0205 אל־על (5852) משטוטגארט, ב־0615 אל־על (004) מניו־יורק, ב־0715 אל־על (1318) מפאריס ולונדון, ב־0800 אל־על (326) מפאריס, ב־0840 אל־על (018) מניו־יורק, ב־0940 אייר פראנס (4150) מפאריס, ב־1250 אל־על (542) מאתונה, ב־1335 אל־על (572) מבוקרשט, ב־1445 אייר פראנס צ'רטר (7974) מפאריס ועוברה, ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1545 סאבנה אייר (030) מניו־יורק, ב־1600 טי. ו. איי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1600 טי. ו. איי. (812) משיקאגו, בוסטון ופאריס, ב־1630 ס. א. ס. (771) מקופנהאגן, ב־1705 אליטליה (746) מרומא, ב־1710 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1725 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1740 אייר פראנס צ'רטר (7969) ממולוז וניצה, ב־1825 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם, ב־1850 אייר פראנס (156) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־1920 אל־על (006) מלוס אנג'לס, שיקאגו ואמסטרדאם, ב־1925 אל־על (324) מפאריס, ב־2000 אל־על (582) מאיסטנבול, ב־2010 אל־על (314) מבריסל, ב־2010 אל־על (348) מציריך, ב־2100 אל־על (558) מפרנקפורט, ב־2110 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2115 אל־על (396) ממדריד, ב־2120 אייר סיני (264) מקאהיר, ב־2130 אל־על (312) ממנצ'סטר, ב־2130 אל־על (364) מוינה, ב־2135 לופטהאנזה (606) ממינכן, ב־2140 אייר סיני (154) מקאהיר, ב־2250 אל־על (316) מלונדון.

כל ההמראות והנחיתות וזמן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03-581111.

השר משה שחל יביא לממשלה הצעה למכירת בתי הזיקוק

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

שר האנרגיה והתשתית משה שחל מתכוון להביא בימים הקרובים לממשלה הצעה, למכירת חלקה בבתי הזיקוק שבמפרץ חיפה. המדינה שלה מחזיקה ב־74 אחוז ממניות בתי הזיקוק, ויתרן נמצאות בידי החברה לישראל.

הצעת שחל באה בעקבות הצעות לרכישת בתי הזיקוק, שהוגשו על ידי מספר משקיעי חוץ, וביניהם הצעה של חברת השקעות מסעודה, שבראשה עומד דאוד הג'ואל. בעיתון של האחרון, שהגיעו ארצה בניסיונה של החברה לישראל, כמה בתי זיקוק באירופה, והיא מתכוון לשלב את בתי הזיקוק שבמפרץ חיפה במסגרת עסקית.

רשות החברות הממשלתיות מתנגדת עקרונית למכירת החברה, והיא מתמכת על חוות דעת כלכלית, המרכזת על הסדר הבראות שבמכירה כאמור. נראה כי אם תתקבל החלטה ממשלתית למכירת בתי הזיקוק, תסיר רשות החברות את התנגדותה בנושא.

דובר משרד האנרגיה אביגדור אמר כי בתגובה כי שר האנרגיה תומך בהקטנת המעורבות הממשלתית במשק. מכירת בתי הזיקוק היא חלק מתוכנית המעורבות הממשלתית. השר שחל סבור כי אם תתקבל החלטה על מכירת בתי הזיקוק, ניתן יהיה להזמין למו"מ עם משקיעים פרטיים, הרף הקשיים.

רווח נקי של 7.1 מיליון שקל בחברת אפריקה ישראל להשקעות

מאת אריה לביא

חברת אפריקה ישראל להשקעות, הצליחה לסיים את שנת הכספים 1985/86 ברווח נקי לאחר מס של 7.1 מיליון שקל, לעומת כשני מיליון שקל בשנה הקודמת. כך נמסר בדוחות הכספיים של החברה שפורסמו אתמול. השיפור בתוצאות נרשם למרות המשבר בו נתון ענף הבניה. אפריקה ישראל מרכזת את פעילותה בענף הבניה. בשליטתה גם קבוצת החברות לאומי השקעות ביטוח המרכזת את פעילות קבוצת בל"ל בענף הביטוח. ענף הביטוח תרם במהלך השנה הנסקרת כ־37% מהרווח. בשנה שעברה תרם ענף הביטוח את מרבית הרווח של אפריקה ישראל.

הרווח מפעולות רגילות של החברה הסתכם בכ־10.6 מיליון שקל לעומת 7.5 מיליון שקל בשנה הקודמת, גידול של 41%. מנכ"ל החברה שלמה גרופמן מסר כי הגידול ברווח נבע בעיקר משיפור הרווחיות של פרויקטים שהסתיימו ומתוספת של נכסים שהגדילו את רווחי החברה מדמי שכירות.

שיפורים ברווחיות

הרווח של לאומי החזקות ביטוח, בעלת השליטה במגדל והחברות ביטוח נוספות מקבוצת בל"ל גדל ל־4.1 מיליון לעומת 3 מיליון שקל בשנה הקודמת. ההון של החברה גדל ב־12 אחוז והגיע ל־141 מיליון שקל לעומת 126 מיליון שקל בשנה הקודמת.

שרון מציע להקטין ההיטל על יבוא הבשר הקפוא ולהוזילו ב־20%

כלכלני המשרד: פגיעה מזערית — אם בכלל — ביצרנים המקומיים

מאת צבי זרחיה

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון מציע להוזיל ב־20% את הבשר הקפוא על ידי הקטנה של ההיטל המוטל על יבואו ל־80%.

ההיטל על בשר קפוא נקבע בזמנו כהגנה על מגדלי העופות בישראל ובעיקר באיזורי הספר. על פי חוות דעת של כלכלני משרד התעשיה והמסחר שהוגשה לשר שרון, הורדת ההיטל תביא לפגיעה מינימלית אם בכלל ביצרנים המקומיים, מאחר שבידי הממשלה הכלים לווסת את הסיוע לאיזורי הפיתוח.

לפני 4 חודשים, בדיון אצל השר, נדחתה ההמלצה להוריד את ההיטל, אולם עד כה לא בוצעה.

גידול של 17% ברווחים של מפעלי נייר

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

במפעלי נייר חדרה נרשם גידול של 17% ברווח במחצית הראשונה של השנה, שהגיע ל־4.3 מיליון דולר בהשוואה ל־3.7 מיליון דולר אשתקד.

יקירנו

ד"ר יוסטין שמורק

איננו

הלויה תצא היום יום שני, י"ג באב תשמ"ו 18.8.86 בשעה 15.45 מביתנו רחוב השושנים 45 טבעון, ובשעה 16.00 מבית העלמין בטבעון

המשפחה

במלאת 3 שנים לפטירתו של יקירנו

סא"ל (מיל.)

נתן הלוי (הורוביץ) ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, ביום רביעי ט"ו מנחם אב תשמ"ו 20.8.86 בשעה 5.30 אחה"צ, בבית־הקברות הישן בראשון־לציון

המשפחה

קואופרטיב דן

משתתף בצער הגימלאי

ברוך דוק והמשפחה

על מות האם ז"ל

קואופרטיב דן

משתתף בצער הגימלאי

שאול לרר והמשפחה

על מות האב ז"ל

למשפחת דגני

כואבים עם הסתלקותו בטרם עת של חברנו

רפי ז"ל

בית שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

ארגון המורים בבתי־הספר העל יסודיים

מתאבל על מותו ללא עת של

אברהם כץ ז"ל

יו"ר המחלקה לנוער ההולך בהסתדרות הכללית

לשעבר יו"ר ארגון המורים

ההנהלה הארצית

המדרשה הליברלית

אבלה על פטירתו של

מר אברהם כץ ז"ל

חבר הנהלת המדרשה

ראש המחלקה לנוער ההולך בהנהלה הציונית

איש רב פעלים ומעש

תנחומינו הכנים לרעיתו ומשפחתו

עו"ד יצחק נגר יו"ר הנהלת המדרשה

המפלגה הליברלית סניף ירושלים

אבלה על פטירתו ללא עת של חברנו

אברהם כץ ז"ל

חבר הנהלת המרכזית

וראש מחלקת הנוער ההולך

ומביעה תנחומיה למשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירת יקירתנו

רבקה (רגינקה) טננבוים ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום רביעי ט"ו באב תשמ"ו 20.8.86 בשעה 5.00 אחה"צ, בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים

נפגשים ליד השער החדש

המשפחה

ארבעה חודשים לנפילתו של ילדנו ואחינו האהוב

סמל ירון לוריא

נפל בבורג' אל־ברג'נה במלחמת לבנון

נעלה לקברו ביום רביעי ט"ו באב תשמ"ו 20.8.86 בשעה 10.00 בבוקר בהר הרצל ירושלים

אבא אמא
והאחים

אראלה ישיב

(לבית גרוצקי)

איננה

הלויה תצא היום יום ב' י"ג באב תשמ"ו 18.8.86 מבית הלוויות העירוני רחוב רפנה ת"א בשעה 13.45 לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

את מותה ללא עת מבכים ביגון וכאב

בעלה: אוריאל

בניה: ערן, יובל ודני

משפחות: ספיר, וישניאק, סימון וליבנה.

לאוריאל ישיב

מנכ"ל איסתא ליינס

אתך באבלך במות עליך רעיתך

אראלה

הנהלת
איסתא ליינס
וצוות העובדים בתל־אביב,
ירושלים, חיפה ובאר־שבע

במלאת שלושים לפטירת

עו"ד אסף בן־בסט

נעלה לקיברו לגילוי מצבה ביום ב' י"ג באב תשמ"ו, 18.8.86, בשעה 16.00.
בבית העלמין רמה"ש צומת מורשה — כביש גהה.

המשפחה המתאבלת

כואבים ואבלים מרה

על מות חברנו

אברהם כץ ז"ל

תנחומינו לציפי ולילדים

אלישע אפרת | אפרת וקמירם ברמן
שולה וישראל אליעזרי | בתאלה ושייקה בהגי
תניתה ואליהו בן־קמרים | רינה וברוך פינברג
ימימה ומאיר גבאי | מאיר ובלומה רוזנביץ
צביה ואריאל וינשטיין | עמוס ובת־שבע רוזובסקי
רבקה ויוסף יניב | ריליה שירילי
בלהה ובני יעיר | אריה שמואלביץ

מתנה כזו לא מקבלים כל יום!

אם אתה מעריך את הזוג הנישא הענק לו מתנה מקורית ומכובדת.

מנוי ל־3 חודשים על עיתון הארץ

מתנה כזו לא מקבלים כל יום, ועכשיו תוכל להזמין אותה במחלקת המנויים של הארץ, בהנחה של 40% ובתוספת שי נאה. הזוג הנישא יקבל כרטיס ברכה הנושא את שמך.

מתנתך תגיע אליך בוקר בוקר במשך 3 חודשים.

וזוג כרטיסים לתיאטרון הקאמרי - חינם.

פרטים והזמנה במחלקת המנויים של הארץ טל' 03-824261 שלוחה 840

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הבוקר באליפות העולם: ישראל נגד אוסטרליה

כדורמים

מאת ד"ר ברוך צ'יש

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורמים של ישראל תתמודד כאן הבוקר (11.30 שעון ישראל) נגד אוסטרליה במשחק הראשון בשלב חצי הגמר על הדירוג על 15-9 באליפות העולם. יהיה זה המישחק היחיד של הישראלים בשלב זה, מאחר שבגלל פרישתה של מצרים כלל הבית רק שלוש נבחרות. הנבחרת השלישית היא הונגריה, שכבר גברה על ישראל בשלב המוקדם 16-2.

אם יגברו הישראלים את האוסטרלים יסיימו במקום השני בבית ויתמודדו במישחקי הדירוג על המקומות 12-9 נגד שתי הראשונות בבית המקביל, בו מופיעות נבחרות קובה, הולנד, בראזיל ויוון. אם תפסיד לאוסטרליה, תשחק ישראל נגד שתי האחרונות בבית זה על המקומות 15-13.

בין השחקנים שוררת מבוכה לאור העובדה שהמאמן ההונגרי אישטוואן גור לא ניהל גם את המישחקים נגד מצרים ואיטליה. הוא יושב בשמה הבריבה, פורמלית מטעם כמבמכטל הישראלי ואת המישחקים מנהל עוזרו גבי ויטקלר.

סבג ניצח את גמליאל בבלגיה

אתלטיקה

מאת כתבי "ספורט הארץ"

האתלט צפריר מיצגר זכה במדלית כסף בקפיצה לגובה בתחרות בינלאומית שהיתה בבלגיה. הוא קפץ לגובה 2.05 מ'. בתחרות השתתפו אתלטים מבלגיה, מארה"ב, מהולנד, מגרמניה, מקטאר ומישראל.

גם גבי רוזן סיימה שניה בקפיצה לגובה 1.75 מ'. ולאור סורין סיים שני בקפיצה משולשת 14.97 מ'. נחום רונל סיים רביעי עם 14.62 מ'. אורית קולודני סיימה שלישית בריצת 400 מ' 55.69 ש'. בריצת 5,000 מ' סיים שמשון סבג במקום הי"א — 14:05.20 ד', אך הקדים בין השאר את אריה גמליאל שרץ חולה — 14:14.09 ד' ואת יחזקאל הליפה 14:26.09 ד'.

דב קרמר סיים שמיני בריצת 1,500 מ' — 3:48.1 ד'. עמית באמן קבע בריצה זו 3:50.39 ד'. אילן גולדוסר קבע בריצת 400 מ' משוכות 53.97 ש'. איתי אילת השווה את שיאו האישי בריצת 200 מ' — 21.84 ש' ובריצת 100 מ' קבע 10.94 ש'. רמי לבדן קפץ למרחק 7.25 מ'. אבי גיסקורן סיים חמישי בריצת 400 מ' 49.16 ש'. הוא הקדים את שמעון פרנסקי 50.74 ש'. הדס למרגי קבעה בריצת 800 מ' 2:16.30 ד'.

שיא של דונקובה ב־100 משוכות

אחרי שהישוותה את השיא העולמי בשבוע שעבר שברה אותו אתמול פעמיים והעמידה אותו על 12.29 שניות

קלן (שרות "ספורט הארץ"). האתלטית הבולגריה בת ה־24, יורדנקה דונקובה, שיפרה כאן אתמול פעמיים את השיא העולמי בריצת 100 מ' משוכות. בתחרות "הגרנד פרי" קבעה במוקדמות 12.34 שניות (השיא הקודם של גראצינה ראבשטין מפולין 12.36 שניות נקבע ב־1980) ובריצת הגמר 12.29 שניות. בשבוע שעבר, באליפות בולגריה, השוותה דונקובה את השיא הקודם ובתחרות שהיתה בברלין ביום שישי קבעה 12.37 שניות.

ההישג הבולט בתחרות בברלין היה השיא האפריקאי שהציב הניגרי צ'ידי אימו בריצת 100 מ' — 10 שניות בדיוק. תוצאות בולטות אחרות: 400 מ' - רובינסון (ארה"ב) 44.86 שנ', מייל - אויטה (מארוקו) 3:50.33 ד', 3,000 מ' - קונה (איטליה) 7:50.80 ד', 400 מ' משוכות - מוזס (ארה"ב) 47.53 שנ' (ניצחונו ה־116 ברציפות), רוחק - מיריקס (ארה"ב) 8.30 מ', מוט - בובקה (ברה"מ) 5.70 מ'. נשים: 100 מ' - אשפורד (ארה"ב) 10.93 שנ', 800 מ' - בוסמן (מערב גרמניה) 1:58.11 ד'.

אחרי ארבעה המרוצים רצופים זכתה זולה באד בניצחון כאשר סיימה ראשונה את 1500 המטרים בתחרות הבינלאומית בין אנגליה, פולין, ויילס וקוסטלנד שנערכה בלונדון. באד קבעה 4:05.56 ד' והקדימה את הולנדית קירסטי ווייד.

אלופה אולימפית פרשה מאירופה

לונדון (ע"ד). האלופה האולימפית בהטלת כידון האנגליה טסה סנדרסון, שזכתה לפני כשבועיים גם את תואר חבר העמים הבריטי, נאלצה לפרוש מאליפות אירופה, שתיפתח ב־26 בחודש בשטוטגארט, מפאת פציעה בקרסולה. סאנדרסון עמדה להשתתף בתחרות בלונדון ביום א', אולם הודיעה כי הרופא אסר עליה להשתתף ודרש ממנה לנוח עד סוף העונה.

השחקן שעבר מנתניה לתל אביב

עודד מכנס: "מתגעגע לטעם של עוד אליפות"

עודד מכנס נושא את לפיד המכבים — עכשיו עבר מנתניה לתל אביב

מאת משה הר־געש
כתב "ספורט הארץ"

בעוד מרבית הספורט מספקים תחושת בשפע לפסטיבל הרעשני הצבעוני של עונת המלפפונים — ארמלי, הפועל תל־אביב, מכבי חיפה, בית"ר ירושלים, מלמיליאן, שידור ועוד — ביצע מכבי תל־אביב מעט הרחק מההמון הסואן, את העיסקה הבולטת ביותר של הקיץ הנוכחי ואולי השנים האחרונות. עודד מכנס הולך הנתנייתי המבריק הושאל לתל אביב לעונה אחת עם אופציה לעונה נוספת.

עודד הנמצא בשלהי העשור השלישי לחייו הוא אחד הכשרונות הגדולים, אך גם השנויים במחלוקת, שצמחו בכדורגל הישראלי. לצד עונות מבריקות, מבצעים של "כדור רגל מעולם אחר", ארבעה כתרי מלך השערים, תוארי "כדורגלן העונה" ובעיקר ארבע אליפויות וגביע אחד במכבי נתניה, היו לו גם עונות רזות. גם בנבחרת הלאומית לא ליקק דבש והתקשה למצוא בה את מקומו. מכבי תל־אביב היא התחנה השלישית שלו, אחרי מכבי נתניה ומכבי פתח־תקוה.

"מאז רציתי לשחק במכבי תל־אביב" אומר עודד. "כבר בקיץ שעבר רציתי להגשים את שאיפה זו, וידעתי שיום אחד זה יצא לפועל. מועדון מהסוג הזה מתאים לי מכל הבחינות. מניסיון, סיגנון, במורת, מגל השחקנים. המנהלה והמאמן שמעון שנהב". אחרי שכתוביתי איזה מלך השערים של הקבוצה בעונה האחרונה, נסכר למעורון רודה מהר לגר היפשו במכבי תל־אביב מהליך נאות. "לא באתי להיכנס לנעליים של אף אחד", מבהיר מכנס. "איגיד הוא שחקן מצויין. העובדה שהוא בהלגור אומרת הכל. באתי למכבי תל־אביב בזכות עצמי, כדי שהבאיאו אותי כדי להבקיע".

עודד מכנס השיג למעשה כל מה שכדורגלן שואף להשיג במסגרת האפשרויות המצומצמות של הכדורגל הישראלי. אך התקופה בה נקטפו התארים האישיים והקבוצתיים כבר חלפה. אחרי הגשם כבר קייטנה לעבר שמתרחק הולך. "זמן רב לא יחקתי כל יציעים מלאים בקבוצה הרצה בנבחרת. התחושה הזו חסרה לי", מודה עודד. מכבי תל־אביב יקיים העונה את מישחקי הבית בהנגבות כפולות עם הולוך הפועל תל־אביב באיצטדיון בלומפילד. "קיבלתי צ'אנס ועלי להוכיח את עצמי".

עודד מכנס היה תמיד חריג בכדורגל הישראלי. נעים הליכות, התנהגות מעודנת ותרבותית, אינטליגנציה שהתבטאה לא אחת בשערים ברירים שהבקיע. מורכבויות הקולגיים הסרי הכבוד עם הגולת קבוצות ראם בכבי נתניה. על תנאי שכבר אלה או אחרים, השתולל להתרחק כבו מתני אם. לא תמיד בהצלחה, בודדו ככלל התעקש להבליג על כעצות, תלונות, הדבר ביקורת ההוסתת כלפיו. לא פעם בתוסף הגינות. גם הפעם הוא מבעס לשחות על מכבי נתניה. אף עריין חזר לה הסר נקודים. "אי אפשר לכתוק את העבר. לכל מה שהגעתי, בזכות מכבי נתניה הגעתי. עד לפני שלושה־ארבע שנים זו היתה הקבוצה המצליחה ביותר בכדורגל הישראלי בעשור האחרון. ראשי הקבוצה צריכים להיות ריאליים לגבי דור השחקנים הנוכחי ודמות הציפיות. טוענים שקשה לנו יורשים מתאימים. אך לדור שלנו יש קבלות. הבעיה הכי גדולה במכבי נתניה שהיא הפסיקה לייצר שחקנים. זה לא תהליך שקורה בן לילה. הם לא צריכים להתאכזב אם לא יגיעו להישגים כמו בעבר".

גם במכבי תל־אביב אינם מה שהיה פעם. אלפי האוהדים והמספרים חשים זאת כבר אחד שנה. עודד מכנס מודע לכך. אך אינו מסוג השחקנים הממהר להבטיח ולהבטבות. "עם הידודים לא מגיעים להישגים. יש לנו סגל שאינו טוב פחות מזה של הפועל תל־אביב, מכבי חיפה או בית"ר ירושלים, ומכבי נתניה. ברור ואנחנו כבר הפסקנו להעריך זאת. אני כבר מתגעגע לטעם של אליפות והיתה זאת לעשות זאת עוד פעם אחת. אני בטוח שבמכבי תל־אביב יידעו להעריך זאת יותר מאשר במכבי נתניה. אך התנאי הראשון להצלחה, שיאפשרו לנו לעבוד בשקט בתחילת הדרך ולהגיע אלינו כבר שצריך". מיני מתולוג של עודד מכנס. כמעט קשה להאמין שכבר 12 שנה עברו מאז אותה שנה היסטורית ב־1974, מכבי נתניה פגשה את מכבי תל־אביב במישחק העונה. לפני הסיום שלף המאמן אריה רדלר נער מהיר, נער בשביעית כלא ידע את שובו כרוב התרגשות. אך הבקיע בקיר רווח אופייני את שער הניצחון במכלבי הנותר. השער הוביקה למכבי נתניה את האליפות השניה ולעודד מכנס עצמו את התואר הראשון.

שחיינינו באליפות העולם עשו את שלהם:

שיא ישראלי לשטיגמן שיא אישי של פורת

שטיגמן דורג 20 מבין 48 משתתפים ● פורת דורג 34 מ־64 ● 3 שיאי אליפות ו־13 שיאים לאומיים נקבעו ביום הראשון כבר בתחרויות המוקדמות

שחיה

מאת ד"ר ברוך צ'יש

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). למרות ששיפרו אתמול בבוקר את שיאיהם האישיים, הביעו אייל שטיגמן ושגב פורת אכזבה מהישגיהם במישחים המוקדמים ל־100 מ' חזה ו־200 מ' חופשי באליפות העולם בשחיה.

שטיגמן, שסיים רביעי במקצה 2, שיפר בשתי מאיות השניה את שיאו הישראלי כשקבע 1:05.59 ד'. זמן זה דירג אותו במקום ה־20 מבין 48 המשתתפים. שטיגמן קיווה לזמן טוב יותר שהיה מכניס אותו לגמר ב'. השחיין עם הזמן ה־16 שנכנס לגמר ב' היה האיטלקי מורטלי עם 1:05.26 ד'. במקצה של אייל ניצח המערב־גרמני רולף ביאב שקבע את הזמן החמישי בטיבו במוקדמות - 1:03.88 ד'. כן הקדימו את השחיין הישראלי פאולו רוסטניו מקולומביה 1:05.98 ד' ושולה הרבנגרס מקובה 1:05.55 ד'. אייל הקדים שחיינים מפורטוגל, סין, פורטוריקו ובריטניה.

בסך הכל גילה אייל התקדמות מאז המישחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס שם דורג במקום ה־22, בהיעדרם של שחייני מזרח־אירופה. המישחה הבא של שטיגמן, 200 מ' חזה, יהיה ביום חמישי והמישחה האהוב שלו, 200 מ' מעורב, בשבת.

שגב פורת, בהופעת הבכורה שלו באירוע בינלאומי גדול, התקרב עד כדי שמונה מאיות השניה לשיאו של אמיר גניאל ב־200 מ' חופשי כשקבע 1:54.36 ד'. זהו שיא אישי של שגב בן ה־19. לאור היכולת שהפגין במישחה זה יש מקום לקוות שישפר את השיאים הישראלים במישחים ל־400 מ' ביום חמישי ו־1500 מ' ביום שישי.

פורת קבע את הזמן ה־34 בטיבו מבין 64 המשתתפים. המנצח במיקצה 5 היה המערב־גרמני תומאס פאהנר ב־1:50.67 ד', הזמן הרביעי בטיבו. הצרפתי סטפאן קארון, שסיים שני ב־1:51.19 ד', הספרדי חואן ולרחו 1:51.42 ד' והאורוגוואי קארלוס סקנוינו 1:51.93 ד', עלו לגמר ב'. האלוידאי מתיאו בוקופה, סיים שביעי עם 2:01.46 ד'.

שלושה שיאי אליפות חדשים ו־13 שיאים לאומיים, נקבעו כבר במישחים המוקדמים. השיא ב־200 מ' חופשי נשבר פעמיים: מאט ביונדי ניצח במיקצה שלו ב־1:49.22 ד' ומיכאל גרוס, השיאן הקודם, תיקן מיד ל־1:48.70 ד'. אדריאן מורהאוס מבריטניה שיפר את השיא ב־100 מ' חזה כשקבע 1:02.28 ד' וג'נה ג'ונסון מארצות הברית שיפרה את השיא ב־100 מ' חופשי כאשר קבעה 55.58 שניות.

הערב יהיו חמישה מישחי גמר נוספים. ב־400 מ' מעורב לגברים מועמד השיאן העולמי והאלוף האולימפי אלכס באומן מקנדה לניצחון נוסף, ואולי אף לשיפור שיאו. יריביו העיקריים יהיו האמריקאים חרטון וקוסטוף. האמריקאי פאבלו מוראלס, שהציב באחרונה שיא עולמי ב־100 מ' פרפר, מועמד לזהב, כשיריבו העיקרי יהיה בן ארצו מאט ביונדי. בגמר ל־200 מ' חופשי לנשים קשה לראות מי יתגבר על מזרח־גרמניות וסטלמאך המזרח־גרמניות את מדליות הזהב והכסף. בעוד שבמישחה ל־200 מ' חזה לנשים יתנהל המאבק העיקרי בין המזרח־גרמניות בראש הורנר לבולגריה בוגומילובה.

אבל אחד משיאי האליפות צפוי במישחה השליחים 4x200 מ' חופשי. בלוס־אנג'לס היה זה מישחה בלתי נשכח, בו הקדימה ארצות הברית את מערב־גרמניה בהפרש זעיר. הפעם זו ההזדמנות של הגרמנים לגמול.

אכזבה ורמה בינונית ביום הראשון של האליפות

שיא אחד, גרוס אחד — וזהו

גרוס ניצח ולא הותיר שום סיכוי ליבוני שהסתפק במדלית ארד

שחיה

מאת ד"ר ברוך צ'יש

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). היום הראשון של אליפות העולם בשחיה הותיר מידה רבה של אכזבה. לא רק שלא נקבע אף שיא עולמי אחד, בכל חמשת הגמרים במישחה שלשלת — אלא בגלל שהיו הרבה תוצאות בינוניות ולעומת זאת, מעט קרבות מלהיבים.

השיא העולמי היחיד הושג דווקא במישחה האחרון, 4x200 מ' בסיגנון חופשי לנשים. נבחרת מזרח גרמניה, בהרכב סטלמך, שטראוס, ביגבדס, פרידריך, סיימו את המישחה לאחר 7:59.33 ד' — שיפור עצום לשיא הקודם (מזרח גרמניה) 8:02.27 ד'. גם נבחרת ארה"ב, שסיימה שניה, ירדה מן השיא הקודם 8:02.12 ד'. ההולנדיות זכו במדליית הארד (8:09.59).

דווקא במאבק המלהיב ביותר, במישחה הגברים ל־100 מ' חזה, נפסל הנבצח, אדריאן מורהאוס מאנגליה. זה מיקרה מדיר שאינו זכור ב־30 השנים האחרונות, בשל שופט עולם או במישחקים אולימפיים. השחיין האנגלי נפסל בנגיעה שביצע תנועת רגליים בסיגנון פרפר, לאחר הסיבוב. הפסילה לא הקרינה את הסיבוב המפסל מתחת לפני המים, אך בגילום חוזר, מעל לפני המים, נראה שביצע תנועת פרפר האסורה על פי התקנון. מוד האס נאלץ להסתפק בשיא אירופי ובשיא אליפות, שקבע במישחי הבוקר 1:02.28 ד'. עם פסילתו, זכה במדלית הזהב ויקטור דייויס מקנדה, שעבר את 100 המטרים ב־1:02.71 ד'. זהו ניצחונו הראשון, במישחה זה, באליפות עולם או באולימפיאדה. ג'יאני מינרוויני מאיטליה זכה במדליית הכסף (1:03.00).

ד"ר מאמנו הוא רוזן בלמורה, שאימן את נבחרת ארה"ב, למכביה האחרונה.

מיכאל גרוס הגר את המישחה המרכזי של היום, 200 מ' בסיגנון חופשי, למאבק. המערב גרמני העניק מגע כל אפשרות למאבק אריך ביגו לבין מאט ביונדי מארה"ב. גרוס סיים, מעשית, את הקרב לאחר 150 מ', כאשר שיפרשום על לבנות עליה, הבסמה, שמאפר אל לבנת ללא קושי, 1:47.92 ד'. שיא אליפות חדש. נראה, כי גרוס שחה כדי לנצח ולא כדי לקבוע שיא עולמי. ביונדי נולש בסיום ואיפשר לסוון לוגזוסקי ממזרח גרמניה לזכות במדליית הכסף 1:49.12 ד'. ביונדי סיים שלישי לאחר 1:49.45 ד'. מעניין שגבורם המוצע של שלושת המצויים הוא שני מטרים לערך.

כריסטיאן אשו ממזרח גרמניה ניצחה במישחה ל־100 מ' בסיגנון חופשי וקבעה שיא אליפות עולם חדש 55.05 ש'. תמרה קוסטאצ'ה מרומניה (16), הצעירה ביותר שהופיעה בגמר זה, הובילה ב־50 המטרים הראשונים, אך סיימה חמישית עם שיא רומני חדש 56.03 ש'. גם במישחה ל־400 מ' מעורב אישי ניצחה מזרח גרמניה, קאתלין נורד, לאחר 4:45.75 ד', תוצאה גבוהה בז' שניות מן השיא, שנקבע באליפות הקודמת. מישל גריגליון מארה"ב, בת 17, צעירה המשתתפות בגמר זה, זכתה במדליית הכסף 4:44.07 ד'. היא הקדימה את נעמי לוגג מרומניה, 4:45.44 ד', שהוכיחה כי השחייניות הרומניות מתקרבות במהירות לצמרת העולמית.

מזרח גרמניה מובילה בטבלת המדליות, עם שלוש מדליות זהב ואחת מכסף. אחריה נמצאות מערב גרמניה וקנדה, עם מדליית זהב אחת, לכל אחת מהן. לארה"ב שלוש מדליות מכסף ואחת מארד. איטליה (כסף), הולנד (2 ארד), בריה"מ (ארד) וזרמניה (ארד) — מדורגות אחריה.

גם בעונה הקרובה יורשה רק חילוף אחד בליגה האנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). גם בעונה הקרובה יותר לבצע רק חילוף אחד במישחקי הליגה האנגלית. באסיפה הכללית של הליגה הוחלט לשמור זאת, אבל הוצע דווקא לאשר שני חילופים במישחקים על גביע הליגה, שיקרא מעתה "גביע האתגר של ליטלווד".

מועצתו, השליטה בסוף השבוע שעבר את העברתו של מגן נבחרת אנגליה הצעירה מיכל תומאס מלדרסון. טוטנהאם תשלם ללוטון 250 אלף ליש"ט תמורת המגן שוחם השדר בעקבות הוחלטת הבוררה. לוטון תבעה 500 אלף ליש"ט אבל דויד פליט, מנהלה הורש של טוטנהאם, הסכים לשלם רק 175 אלף. בזמן מה, שריש את פליט בלוטון, האשים את המנהל הקודם שבגל את תומאס. אבל פליט אומר שתומאס היה שחקן חופשי מאחר שסירב להחזיר את חוזהו בלוטון.

בינתיים התברר שמדלסבורה, שירדה לליגה השלישית בתום העונה שעברה ושעמדה בפני חיסול בגלל חובות כבדים, תמשיך להתקיים. קבוצה של אנשי עסקים בעיר התחייבה לשלם את כל החובות ולאשר המשך הפעלה של הקבוצה.

עיסקת השיא באנגליה:

700 אלף ליש"ש שולמו בעד גאף

לונדון (סוכנויות). שישה ימים לפני פתיחת עונת הכדורגל באנגליה, השלמה אתמול העסקה הגדולה ביותר של הקיץ. את, כאשר טוטנהאם שילמה 700 אלף ליש"ט תמורת שחקן ההגנה המצוין של דאנדי יונייטד ריצ'ארד גאף. כמו שקבע גלן זה היה מהמצטיינים בנבחרת סקוטלנד במישחקי גמר הגביע העולמי במקסיקו.

גאף יצא מחר עם קבוצתו החדשה לשני מישחקים בספרד.

10.4 אלף ש"ח בלבד למנחשי 12 בטוטו

בגלל הפסקת המשחק הראשון בטופס הטוטו, בהיעדרו השופט, לא יובא משחק זה בחשבון והפרסים יחולקו ב־11 ניחושים. 12 משתתפים שניחשו 12 תוצאות יקבלו כל אחד כ־10,400 ש"ח; 307 משתתפים שניחשו 11 תוצאות יקבלו כל אחד כ־140 ש"ח 3,255 משתתפים שניחשו 10 תוצאות יקבלו כל אחד כ־13 ש"ח. 18,968 משתתפים שניחשו 9 תוצאות יקבלו כל אחד כ־2 ש"ח.

● בר אברהם דורג במקום ה־30 בגלשנים קלים באליפות העולם לגלשנים רחו שהיתה בשוודיה. יתר הישראלים דורגו במקומות האלה: אמיר אדר במקום ה־64, עדן עמבר 90, עמית עגבר 109 וגור שטייגברג 115. השתתפו 135 גולשים. בגלשנים כבדים סיים עומר בוצר במקום 45 מ־95 משתתפים.

● הטוטו הנכון — ?, ג, 1, 1, x, 1, x, 1, 1, 1, 1, 2, x.

המשימה של המאמן ויינקרנץ

עם פתיחת האימונים באוסישקין:

להפוך את הפועל ת"א לקבוצה של ווינרים

שני הרשים ואחד הוותיקים בסגל הפועל תל אביב, בכדורסל (מימין לשמאל): ג'ון ויליס שחזר לקבוצה בפעם השלישית, המאמן שלמה ויינקרנץ והשחקן חיים זלוטיקמן שבשאר להפועל תל אביב בפעם הראשונה. (צילום: עוזי קרן)

מאת גיא צוקר

בהפועל תל אביב, בכדורסל, מעוניינים העונה בשקט. מגמה זו מסמל יותר מכל משה ויינקרנץ, המאמן החדש. ויינקרנץ (52), "הוצא את הכבישי", לאחר שלוש שנות עבודה במכבי תל אביב (כעוזרו של צבי שרף) והגיע ל"עשות סדר" בהפועל. הפועל, אותה קבוצה שנכוותה בעונה שעברה, כאשר התחינה שני "מכבייסטים" לשעבר: איל וויליאמס וג'ק צימרמן. ויינקרנץ אינו מרבה בדיבורים. גם כשהוא פוצה את פיו, נעשה הדבר בשקט. אולי, הסיבה מדוע הוא נהנה מתשומת לב מלאה ומהקשבה קפדנית של שחקניו.

כך בדיוק התנהל אתמול אימון הבכורה של הפועל תל אביב בלי כותרות, בלי אוהדים ורעשים ובלי איל. מייק לארגי, הקפטן, חיים זלוטיקמן וג'ון וי־ליס שבאו מהמלון הצעירים. יש גם כאלה שחקני בחירת (עומר פריטמן, עומר פלייש"), אך יש גם כאלה שאינם מוכרים לחובבי כדורסל אדוקים (רוני קרגלר, אמיר גרוביים, אשר אבוטבול). הזורים, כמובן, לאחון מרסר (הגיע רק אתמול מארה"ב ושוחר מאימונים עד סוף השבוע), עוזיאל קאליש (מתחתן היום) השחקן הזר השני, שעדיין לא נבחר.

ויינקרנץ ועוזרו, אחישי פלדמן, מנהלים אימון בכורה שיגרתי, מורכב מתרגילי כושר ותרגילי יסודות פשוטים. לארגי, שלא נח לרגע בקיץ, מקיים את כולם. באחר המקיים מבוזה המאמן את שחקניו, בעברית כמובן, הוא התברר שלארגי הבין מה עליו לעשות, לעומת גרוביים, שטעה. "אני משום אוהב לעבוד. הקבוצה מתחילה כעת תקופה חדשה, תקופה של בינוי חדש. יש לנו מאמנים חדשים ויש את חיים (ילד טיקמן), שמוסיף לנו יכולת אישית וביטחון עצמי. יש השנה רבר מה נוסף משלמים בומק", אומר הקפטן הג'ינג'י.

לויינקרנץ ברור שרגעי האושר האמיתיים שלו אינם. בעוד הרשים לא יתעניין איש בבעיות הקשות של הקיץ (הקבוצה שינתה פניה והולה להתאמן באיזור, עם הנהלה חדשה, צוות מאמנים חדש, פיזיותרפיסטית ודדה שניא, ובלי 3 שחקנים חשובים). הוא יצטרך לייצר ניצחונות — כמעט בכל מחיר.

"אני רוצה להתחיל לעבוד כאן מן היסוד. אני רוצה שבהפועל ניתן יהיה להעלות לבוגרים שחקנים מן הנוער ולא לקנות מוליפים. אעבוד על שינוי הסיגנון. במשחק איטי ומחושב למשחק מהיר. יש לנו כלים לכך, אבל חסר זמן. חייב לבוא שינוי באופן שבו תופסים השחקנים את עצמם. הם צריכים להתרגל להיות ווינרים. מדובר בתהליך ארוך. אינני אוהב להצהיר באיזה מקום אני מעוניין לזכות. הליגה קשה מאוד וישנן 6 קבוצות לערך, היכולות להיאבק על המקומות שמתחת למקום הראשון. אנחנו נעבוד קשה ונעשה את המאכסימום", אומר מאמן הפועל תל אביב.

מאלוביק שוחרר בערבות אחרי שהיה מעורב בתאונה

מאת גיא צוקר
כתב "ספורט הארץ"

כדורסלן אליצור נתניה, סטיב מאלוביק, נעצר שלושה ימים בתל אביב, לאחר שהיה מעורב בתאונה דרכים בעיר. מאלוביק נהג במכונית שנגעה בפגוש שנייה והו פגעה ברכב משטרתי. הוא נחקר ונשמר בלקוח דגימת שתעורר השד, כאילו נהג בהיותו שיכור. אחר כך שוחרר בערבות עצמית, בימים הקרובים תתברר תוצאת הבדיקה ועל פיה יוחלט האם יעמוד מאלוביק לדין.

שסירבו להתום ולכן נמנעה העברתו. הוא זכה להארכה במועד העברתו, עד לדיון שיהיה אתמול בבית המשפט המחוזי בבית. אתמול, קבע השופט, שמואל מיקלמן, כי על בצירי בית"ר לחתום על טופס ההעברה. אולם הוא לא אישר את ההארכה להעברה התגרית. משמעות החלטתו היא שמילר "נתקע" למעשה בקבוצת בית"ר, מן הליגה הארצית, שמולשה מאז העונה.

● ריצ'ארד כור (2.05 מ') יהיה אחד משני הזרים של קבוצת הפועל איתן/גבת. העולה הורשה לליגה הלאומית. מן הרשים ביכולתו, בעת משחק האימון מול הפועל חולון. בגבעת קריית נבויה להחתים גם את הזר השני המבוקש בקבוצה, אלן האודי, לנרות שאינו שחקן גבוה (1.98 מ'). ההחלטה הסופית תתקבל לאחר משחק האימון מול מכבי חיפה, שיתקיים מחר בגבת.

● ביל מילר, (2.04 מטרים) כדורסלן בית"ר ירושלים לא יעבור להפועל ירושלים, העולה החדש לליגה הלאומית.

מילר שיחק בעונה שעברה בבית"ר והוליס לעבור להפועל. על טופס ההעברה שלו לא הופיעה חתימתם של בצירי מרכז בית"ר.

הצעירים משחקים על כסף גדול:

בקר בן 18 מול אדברג בן 20 בגמר טורונטו על 51 אלף דולר

טניס

טורונטו (סוכנויות). בוריס בקר בן ה־18 ושטפאן אדברג בן ה־20, יתמודדו כאן על הפרס הראשון בסך 51 אלף דולר באליפות הפתוחה של קנדה בטניס.

בחצי הגמר נוקק בקר, המדורג שני, לשני מישחקונים שובר שוויון, לפני שהכניע את הדורג האמריקאי הבלתי מדורג כריסטו סטין 7–6, 6–7, 4–6, 7–5. ארבעה רביעי, הבים ללא תנאי את הד אמריקאי הבלתי מדורג בלנזון קוסקר 4–6, 1–6, 2–6.

בקר ישחק גם בגמר הזוגות ביחד עם היוגוסלבי סלובודאן ז'יבויגוביץ'. הם נפגשו בגמר על הבדוחים יאניק נואה וגי פורז'ה 6–4, 7–5, 2–6, 4–6. אדברג והאוסטרלי ג'ון פיצג'ראלד, נוצחו בחצי הגמר על־ידי האמריקאים צ'יפ הופר ומייק ליץ' 6–7, 6–4.

בגמר סוקוייר הנשים במהאמהון ביץ', קליפורניה, ינסה הדויכות והתיקות מרטינה נברטילובה וכריס אוורט־לויד במקום ה־78 כאשר מרטינה מובילה 36–32. בחצי הגמר ניצחה נברטילובה את הלנה סוקובה 7–6, 6–1 ואוורט־לויד גברה על מאנה שריבר 6–4, 6–4.

יו"ר איגוד הטניס דוד הרניק מגיב על הבקורת:

פניה מוקדמת לשינוי תאריך הגמר היתה נראית יומרנית ובטרם עת

גביע דייויס

מאת כתב "ספורט הארץ"

"לא היה כל טעם לפנות להודיעה על אחרות הטניס הבינלאומית, לפני שיצמבנו את הולבר במשחק שהיה בין 18 ל־20 ביולי 1986. אבל מיד לאחר הניצחון, ב־22.7, פנינו להודיעה הבין לאומית וביקשנו להקדים את משחק הגמר נגד השווייצים, ברור לי שאילו היינו פונים לפני כן, לא זו בלבד שהפניה היתה נראית יומרנית בטרם עת, אלא שהיו מייעצים לנו להמתין עד שיתבררו תוצאות המשחק לנצר", כך הגיב אתמול יו"ר איגוד הטניס, דוד הרניק, על הבקורת שהושמעה נגד ישראל בהוראות הטניס הבינלאומית.

הרניק הוסיף, כי "גם לפני שר־תיים, כאשר עלינו לגמר נגד בריטניה, תמעצות מאגר מימי המשחקים נוער להיות ביום השני של ראש השנה. פנינו רק לאחר שניצחנו את נבחרת בריטניה בתחנה 1–4 ולא לפני כן. אין לי שום ספק שהולשת התאחדות הבינלאומית שקיבלה את הטיעונים השוויצים בנושא הבחירה השמועה בשנה פברת מכב. שלשוויץ יש מעמד חזק ביותר בקהילית הטניס האירופית. יש להניח, כי נשיא ההודעה האירופית בשגיג מי היה גם הוא שווייצי.

כמובן, הבוסות מנהל רשות הספורט יריב אורן ויו"ר ועדת הספורט של הכנסת ח"כ פנחס גולדשטיין, לסייע לאיגוד הטניס בכיסוי ההוצאה הכספית והבלתי צפויה בגין הקדמת המשחק נגד השוויצים לפנים שלא יתנגש בחג ראש השנה.

כדורגל

ארמלי לא טס לרומניה

הפולני סטלמך הוזמן להפועל חיפה

מאת יוסף גלזר
כתב "ספורט הארץ" בחיפה

יציאתו של הולנדי האחר ארמלי למחנה האימונים של הפועל תל־אביב ברומניה ממשיכה לספק תהפוכות. אתמול החליט הכדורגלן סופית, כי לא יטוס לרומניה, אם כי הולכתו נחושה לעבור להפועל תל־אביב.

ארמלי התכוון להמריא לרומניה אולם כשנתבהר לו, כי מועד הטיסה הוא ליום שני בערב, החליט לבטל את הרעיון מכיוון שלא מצא טעם להמריא לרומניה ל־48 שעות בלבד. הקבוצה התל אביבית עומדת לחזור בסוף השבוע לארץ.

בתום התייעצות עם יו"ר הפועל תל־אביב חיים ציזר, שנשאר בארץ, ועם המאמן דוד שוויצר ברומניה הוליס ארמלי להמתין לשובה של הקבוצה מרומניה ביום חמישי ולהצטרף לאימוניה בתל אביב.

● בהפועל חיפה אין מוותרים על הסיכוי לצרף לקבוצה את הכולך הפולני־יהודי אנדז'יי סטלמך. ראשי עמותת הכדורגל של הפועל חיפה, היו"ר אבי מוסטר והמזכיר אלי שגב, יצרו אתמול קשר טלפוני משוויץ עם מנהל הקבוצה רוני ליברמן שנשאר בארץ, והודיעו לו כי לא הצליחו להיכנס לפולין, אך עלה בידיהם ליצור קשר עם סטלמך. הם הזמינו את הכדורגלן מהולנד לשוויץ, ולהפגשתם השיב בחיוב. לדבריהם, תתקיים כבר הפגישה היום. הם יציעו לו לעלות לישראל ולהצטרף להפועל חיפה.

ליגות אירופה

1—1 לאיינדהובן

האג (ע"ע). במחזור הראשון בליגת הכדורגל של הולנד סיימה האלופה פיליפס איינדהובן כדורדאם בתיקו 1—1 עם ספארטה. פיינורד רוטרדאם גברה על צוולה 3—2.

המשחק בין איאקס אמסטרדאם לבין רודה קרקרדה, בה משחק הישראלי מוטי איוניר, נידחה ויהיה מחר.

מארסיי ונאנט מובילות בצרפת

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). מארסיי ונאנט מובילות את הטבלה הצרפתית אחרי המחזור הרביעי עם 7 נקודות לכל קבוצה, לפני בורדו 6, מץ 5, ברסט 5, לאנס 5, פאריס סן ז'רמן 5 נקודות.

מארסיי עלתה לראש הדירוג בניצחון חוץ על ראסינג פאריס 0—1, לעיני 40 אלף צופים. הינונדו לור סליסקוביץ' הבקיע את השער בדקה ה־47. נאנט גברה על טאנסי 0—1 משער של באראר תשע דקות לסיום.

ההולנדים הבלגים ואנדנברג וד רוסמה, הבקיעו שני שערים בניצחונה של ליל על רן 0—3. הדני בוסק הבקיע למונאקו בתיקו 1—1 עם אוזר הבולגרי דימיטרוב הבקיע בדקה ה־90 את שער הניצחון (1—0) של סנט אטיין על סוז'ו. הבראזילי חליליוסאסר הבקיע בדקה ה־90 כבעיטת 11 מ' לזכות ברסט, אבל לא מנע את המפר 1—3 נגד לאנס.

● תוצאות נוספות: ניס — בורדו 0—0, מץ — לה האוור 3—0, לאוואל — טולוז 0—0, טולון — סושו 0—0.

כדורסל

באליפות העולם לנשים

ארה"ב — בריה"מ 88—108 בגמר

מוסקבה (סוכנות). נבחרת הנשים של ארצות הברית בכדורסל הלכה בעיקבות נבחרת הגברים שלה וזכתה באליפות העולם, לאחר שניצחה במשחק הגמר את נבחרת ברית המועצות, במרורות, 88—108 (43—56).

האמריקאיות הרהיבו את הרדיה, כשהולבים ביתרון 22 נקודות בדקה ה־15. אחר כך צימצמו הסובייטיות את פיגורן ל־43—56, בתום 20 דקות. הפער צומק עד ל־9 נקודות, אך ארה"ב, בהובלתה של שריל מילר שקלעה 24 נקודות, התאוששה וניצחה, ללא בעיות.

בתום המשחק מיהרו הד אמריקאיות לחגוג את רשתות הסלים — עדות לניצחונן. זהו הניצחון השני ברציפות של ארה"ב על בריה"מ. הראשון הושג במשחקי הלוגוס בשנה שעברה, לפני למעלה מ־80 בברית המועצות.

הבלגיות באות לשלושה משחקים

מאת כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הנשים של בלגיה בכדורסל תקיים, בשבוע הבא, שלושה משחקי אימון עם נבחרת ישראל. הנבחרת הבלגית תגיע לישראל ביום ראשון והמשחק של נבחרת ישראל, יתקיים אחר כך, בחולון. ביום רביעי יהיה המשחק השני, הפעם באולם אוסישקין בתל אביב וביום חמישי יהיה המישחק השלישי, בקיבוץ גבעת חיים. לפני שלושת המשחקים יתקיים משחק אימון של קבוצת הליגה הלאומית לי בגיה.

קובה — צ'כיה 64—59

מוסקווה (ע"ד). כדורסלניות קובה נטלו את המקום השלישי באליפות העולם בבריה"מ, כשניצחו את צ'כיה 64—59 (33—31).

בולגריה ניצחה את הונגריה 79—75 (35—33) ותפסה את המקום השביעי. בראזיל ניצחה את טאיוואן 92—57 וסיימה במקום הי"א.

חדשות חוץ

סיפור תלאותיהם של 155 פליטים טמיליים שהוברחו מגרמניה — התפרסם בקנדה

מאת גלעד זוהר
סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו, (מיוחד ל"הארץ"). כמה מבריחי גבול טמיליים שבגדו לראשונה את קשר השתיקה, לאחר שהתגבלו "לפני הרשב בפרומים והעם הקנדי", על שרימו בדבר הדרך בה הגיעו למדינה, וסיפרו חוויות מזעזעות. בין השאר מתפרסם היום ב"טורונטו סטאר" ראיון עם שניים מהם, שמסרו כי לפני זמן קצר הופצה שמועה ברינוני הטאמילים החיים במחנות בגרמניה כמליטים, כי תמורת 5000 מארק ניתן לרכוש זכות עליה על ספינה שתשוט לקנדה. הם רוכזו בשאר בקבוצות, והעלו בלילה על אוניית משא, שיצאה לדרכה ב־28.7.86.

להם עבש ושני ספלי מים ליום

במשך 12 יום ניזונו ממעט מרק, להם עבש ושני ספלי מים ליום. רבים סירבו להשתמש ב"בתי השימוש" — ארבעה דליים, שתוכנם נשפך מסביב. הם הורשו לצאת לסיפון רק השכם בבוקר ומאוחר בערב, ואז יכלו להתרחץ במי ים שנשאבו בדלי הזבל, ללא סבון ומגבות. לאחר שמי השתייה שלהם שנשמרו בחביות פתוחות והומו, הציע להם רב־החובל לשתות מי ים, ואיים להשתמש באקדחו אם יעבור פחית נוספת של קוקה קולה. לנוסעים הותר להביא שמיכה אחת בלבד, ובלילות הם נצמדו זה לזה כדי לשמור על חום גופם, לצרות שרכים הקיאו, ושני התינוקות בכו ללא הרף.

לאחר 12 יום הורדו 155 האנשים לשתי סירות הצלה קטנות, ורב־החובל הורה להם לשוט לכיוון צפון מערב. אולם המנוע היחיד שברשותם נפל למים. לסירה אחת היה מנוע שהתקלקל ללא הרף. בשתי הסירות היו מעט מים, אבל לא מזון.

שלושה ימים בסירות הצלה

במשך שלושה ימים ושני לילות נטלטלו הנוסעים שטו בסירות ההצלה. אם לתינוק סיכמה עם בעלה, שכאשר תיגמר אבקת החלב שהביאו יקפצו השלושה לאוקיינוס. האחרים עשו תרכניות דומות. המיכאים להשתיין רווחם של הניצולים הלכו ופחתו משעה לשעה, אולם למזלם נמצע הדייג הנגבר שכיסה את האי־זור, המכ"ם של ספינת מתורל השייכת למשרד הדייג הקנדי איתר את שתי הסירות.

לוויין סובייטי נפל בדרום האוקינוס ההודי

קולורדו ספרינגס, ארה"ב (ע"צ וע"נ). לוויין סובייטי גדול מסוג קוסמוס שטס בצורה משונה בחלל, נפל אתמול לפנות בוקר בדרום האוקיינוס ההודי, הודיע אתמול דובר צבאי אמריקאי. הדובר, קר־לוגל צ'ק ווד, ממיפקד ההלל האמריקאי בקולורדו ספרינגס, לא מסר היכן בדיוק נפלו שברי הלוויין.

דוברים של הפנטאגון מסרו ביום שישי שעבר, כי הלוויין, קוסמוס 1767, שוגר לחלל ב־30 ביולי אשתקד באמצעות טיל מרוח חדש, המסוגל להבטיס לחלל מטענים במשקל 15 טונות. הם לא ידעו למסור בדיוק מה היה טיבו של הלוויין, אך הביעו דעתם כי נראה שאין מדובר בלוויין־ריגול.

בעקבות יירוט מטוס של איר ג'יבוטי

ג'יבוטי הפסיקה קשרי התעופה עם דרום תימן

ג'יבוטי (ע"צ וע"ר). כל קשרי התעופה הופסקו בין ג'יבוטי ודרום תימן הודיעה אתמול על פי יוזמת ג'יבוטי, לאחר שמטוסי קרב של דרום תימן יירטו בשבת אמה"צ מטוס של חברת התעופה "איר ג'יבוטי" שטס בין צנעא, בירת צפון תימן ובין ג'יבוטי.

בכן שר החוץ של ג'יבוטי מומין באהדון פארה, הגדיר היום יירוט זה כ"בצע שיקוחי".

הוא זימן אליו את מיופה הכוח של דרום תימן ומסר לו איגרת מחאה על "האופי החמור והבראניג של מעשה פיראטי זה".

שני מטוסי מיג של דרום תימן יירטו את מטוס הבואינג 720 של ג'יבוטי מעל לים סוף ואילצוהו לנחות בעדן. 59 הנוסעים הורדו מהמטוס כדי לחפש אחר מתנגדים של ממשלת עדן. התוכנים על הנשיא המודח עלי נאצר מוחמד, מסרו מקורות יודעי דבר.

הקברניט של המטוס, בעל אזרחות אתיופית, סירב להמריא בלי כל הנוסעים והמטוס הגיע בסופו של דבר לג'יבוטי.

לארה"ב הוכחות שבריה"מ מייצרת נשק בקטריולוגי

וואשינגטון (ע"צ וע"ר). בריה"מ מפירה בהתמדה את אמנת רוצה האוסרת נשק בקטריולוגי, בפתחה מוצרים חדשים ששום הסכם בין־לאומי לא יוכל לעולם לפקח עליהם — הכריז משרד ההגנה האמריקאי בדו"ח לקונגרס שפורסם אתמול.

תת־שר ההגנה האמריקאי, דאגלס פית, ציין בדו"ח זה שהוגש לקונגרס ב־8 באוגוסט, כי המחקר של כלי נשק בקטריולוגיים "השתנה בצורה רדיקלית בעקבות העיתוחים המד־עיים האחרונים. מעתה אפשר להש־יג באמצעות סינתיזה מוצרים בקטריולוגיים מותאמים למטרות צבאיות".

הוא הוסיף כי אפשר לייצר במ־הירות גורמים ביולוגיים אלה, במ־עבדות קטנות, בלי שיהא צורך במלאי גדול. "והדבר זה איננו מאפשר להוכיח את "ייצורם" בדו"ח נאמר כי לארה"ב הוכחות בדבר שי־מוש שעשו הסובייטים בנשק בק־טריולוגי באפגניסטאן, וכי בבריה"מ עוסקים שבעה מרכזים בפיתוח נשק מסוג זה.

חפצים של פרדיננד ואימלדה מרקוס נמכרו במיליון ד' במכירה פומבית

ניו־יורק (ע"ד וע"צ). מכירה פומבית של חפצים שהיו שייכים לפרדיננד ולאימלדה מרקוס, שאור־גנה בסוף השבוע במלון גדול בניו יורק, הכניסה בהצלחה: נמכרו בה עתיקות ביותר מ־40,000 דולר אך גם "זבל", כגון פרחים מלאכותיים, בפחות מ־280 דולר.

יתכן אפילו שהנשיא המודח של הפיליפינים ניסה לרכוש אחדים מ־272 החפצים שמקומם היה בחווילתו הפרטית במנהטן או שהובאו ממיחדו מנילה.

כמאה הצעות התומות, שבעבע את יוזמי הקונה, הגיעו מהוואי שם חי בימים הרוזן לשעבר, מסרה רשות הטלוויזיה סי־אראן.

דובר פיליפיני אמר כי המחירים שהושגו היו גבוהים מן הצפוי. הוא אמר לכתבים כי רבים מהמפריטים שנמכרו היו "קיטש מהסוג המבוקש על־ידי תיירים".

מעריכים, כי בבכירה המוכבת נמכרו חפצים תמורת כמיליון דולר.

הרוג ופצוע במהומות בקאראצ'י

קאראצ'י (ע"ד). המשטרה פתחה אתמול באש על מפגינים נגד הממשלה בקאראצ'י, הרגה אדם אחד ופצעה לפחות אדם נוסף, על כך מסר רופא בבית חולים ממשלתי לכתב רויטר.

זו הפעם הראשונה שהמשטרה פותחת באש בחמשת ימי המהומות על תומכי האופוזיציה, הדורשים לשחרר את מנהיגיהם הכלואים. עדי ראיה אמרו כי המשטרה הפעילה נשק חם לאחר שלא עלה בידיה לפזר בגז מדמיע קהל של כמה מאות צעירים. הרופא אמר לכתב רויטר כי לא מביאים את הפצועים לבתי חולים מאחר שחוששים שה־משטרה תפגע בהם.

60 נהרגו כתוצאה מהפלת מטוס סודאני על ידי לוחמי הגרילה

חרטום (ע"ד וע"צ). כ־60 אנשים נהרגו בכל הנראה כאשר מטוס נוס־עים סודאני הופל ע"י טיל מדגם "סאם־7", על כך מסרה אתמול סו־כנות הידיעות הסודאנית הרשמית.

בהודעה שפורסמה כאן נאמר כי מורדים הבגי צבא העם לשיחרור סודאן אחראים להשמדת המטוס מדגם "פוקר פרינדשיפ" של חברת התעופה סודאן איר. זמן מה לאחר שהמטוס המריא אתמול מהעיר הדרומית מאלאקאל.

מקורות באפריקה המזרחית אמרו כי הבגות שידור פניה אחרונה לעזרה בשעה 11.29 (לפי שעון ישראל), מיד לאחר שהמטוס המריא מעיר הגילוס הלבן, השוכנת במרחק 680 ק"מ דרומית מחרטום.

משקיפים סבורים שהמטוס הופל ע"י לוחמי הגרילה של קולונל ג'ון גאראנג. עוד אומרים המשקיפים שהתשלכות של מעשה זה עלולות להיות גורליות לעתיד סודאן, שם השתרר חלק מהאוכלוסיה ע"י מלחמת האזרחים הנרעב.

סוכנות הידיעות הסודאנית מב־יעת כי במטוס היו 57 נוסעים, כולל כמה ילדים, ועוד כמה אנשי צוות.

המטוס הופל כמה שעות בלבד לאחר שתחנת השידור של לוחמי הגרילה הרדומיים פירסמה הודעה, בה טענו כי מנוי וגמור עימם להפיל כל מטוס אזרחי או צבאי שי־טוס מעל השטח הנתון תחת פיקוחם בדרום הגדינה. ההודעה הבהירה כי אין כל אפשרות להבדיל בין מטו־סים צבאיים ואזרחיים.

דרא"פ: העיצומים של ארה"ב הם התערבות בענייננו הפנימיים

יוהנסבורג (ע"ד וע"צ). ממשלת דרום אפריקה הוקיעה אתמול את הסנאט האמריקאי על שאישר עיצו־מים כלכליים קשוחים נגד דרום אפריקה בגלל מדיניות האפרטהייד, בטענה כי זוהי התערבות בענייניה של דרום אפריקה והיא עלולה לעודד אלימות.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

مكتز من الأصل

مكتز من الأصل

משרדינו הראשיים
ומחסן הראשי
עברו
למפעלנו החדש
באזור התעשיה
אילון תבור
(ליד דוברת)

משרד ראשי — טל: 065-95732-3
065-95356-7
ת.ד. 2300, עפולה 18000
מחסן מכירות — טל: 065-95355
תל-אביב, אגף השווק: 03-652341
03-651853
דרך יפו ת"א 3, תל-אביב, 66841

פזקר
PAZKAR

סכסוך בין רבני פ"ת משבית בית המטבחיים

העימות בין הרב הספרדי והרב האשכנזי בעיר — מעבר לארועי השבת

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ" בפתח תקוה

בית המטבחיים העירוני של פתח תקוה מושבת מאז תחילת החודש. השחיטה הופסקה בעקבות סכסוך בין רבני העיר ולאחר שעיריית פתח תקוה, בישיבת הנהלת העירייה, אישרה את הסגירה. הסכסוך בין הרבנים, האשכנזי והספרדי, בא לידי ביטוי לא רק בכל הקשור לאירועי השבת בעיר. הוא גם הגיע לבית המטבחיים העירוני.

הרב האשכנזי הראשי של פתח תקוה, הרב שמעון ברוך סלומון לא הגיע לעמק השווה עם הרב הספרדי בעיר, הרב משה מלכא, באשר למינוי של שוחט לבית המטבחיים. הרב סלומון טען כי שוחט ספרדי בבית המטבחיים אינו מוסמך לשחוט על פי נוסח אשכנז. הרב הספרדי טען כי השוחט הספרדי המועבר בבית המטבחיים, הוסמך על ידי גדולי השוחטים בארץ ולכן אין פסול בכך שישמש שוחט בבית המטבחיים העירוני לשירות הכל, והשוחט עבר הכשר ומונה על ידי המועצה הדתית בעיר.

מקורבי הרב מלכא טוענים כי הרב שמעון ברוך סלומון עסוק במלחמת השבת בעיר והרב מלכא מתנגד להפגנות השבת, ולקירום מעמדו האישי. את תמיכתו של הרב סלומון לא ניתן היה לקבל משום שהרב עושה בימים אלה בשליחות בארצות הברית, בעיקר לצורך גיוס תרומות לישיבה שהוא עומד בראשה, והכל הראה גם לקירום מאבק השבת בעיר.

סופרת "הארץ" מציינת כי המשחטה העירונית היא מחלקה ממחלקות העירייה. בשנתיים האחרונות היה בדעת העירייה לסגור את בית המטבחיים בעיר בשל תנאים היגיינים ירודים, אלא שהוחלט בגלל הצורך בשחיטה כשרה מקומית לאזור. המשחטה בעיר מספקת בשר לאזור פתח תקוה והסביבה.

<u>בעקבות ידיעה ב"הארץ" אתמול על ביקורתם של בכירים:</u>

תביעה משר הפנים למנוע מעת"א להעביר כספים ל"הוצאות ראווה"

וירשובסקי: די היה להעלות שיעורי הארנונות ב־100% אך להם העדיף להעלותן ב־165%

מאת חיים הנדוהיקר
סופר "הארץ" בתל אביב

ח"כ מרדכי וירשובסקי פנה אתמול לשר הפנים ותבע ממנו למנוע מעיריית תל אביב להע־ביר ליעדים כספים שהובררו ("הארץ" אתמול) על ידי בכירים בעירייה, כהוצאות ראווה.

וירשובסקי טוען, כי למרות שדי היה להעלות את שיעורי הארנונות בעיר במאה אחוזים בלבד העדיף ראש העירייה שלמה להם להעלותן ב־165 אחוזים.

עתה כשמתברר כי בקופת העירייה יש עודפים מוליש להם לשמש למטרות ראווה. וירשובסקי תובע, איפוא, כי הכס־פים המיועדים להקצבות לצרכי ראווה ישמרו ברזרבה וישמשו להעלאת מיסים מתונה יותר בשנה הבאה.

"אם בכל זאת רוצים להקציב כספים למטרות שונות", אומר וירשובסקי, "צריך להם להודיע מה הסכום העומד לרשותו להקצבות שונות ואותו להלק בצורה צודקת יותר בין השידו־תים, הרווחה, הכבישים והמדר־כות ועוד. ואולם כעת על השר להפעיל את סמכותו המוקנית לו מכוח החוק ולא לאשר את הקצבות הכספים הללו עד לבירור העניין כולו".

ישראלים איכלסו המלונות בבירה רק ב־20% — ביולי

מתוך תפוסה ממוצעת כללית של 65%

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

על אף מבצעי הפרסום לעידוד תנועת תיירות פנים נרשמה בחודש שעבר בבתי המלון בירושלים, תפוסה ממוצעת של 20 אחוז בלבד של ישראלים. אולם התפוסה הכל־לית (הממוצעת) בבתי המלון בירוש־לים הגיעה בחודש שעבר ל־65 אחוז — כך עולה מסמך שהוכן באגף לשירותי תיירות במשרד התיירות.

לעומת זאת נרשמה במלונות חיפה באותה התקופה, תפוסה של 95 אחוז, בטבריה תפוסה זהה ובאילת — 100 אחוז תפוסה.

בבתי המלון בתל־אביב נרשמו בחודש האחרון התפוסות הבאות: דן — 100 אחוז, פלזה — 80 אחוז (החודש צפוי 95 אחוז), רמדה — 75 אחוז (צפוי החודש — 80 אחוז), הילטון — 80 אחוז (80 אחוז), שרתון — 70 אחוז (56 אחוז), אסטור — 100 אחוז (95 אחוז), גראנד ביץ ובזל — 100 אחוז (100 אחוז), טל — 90 אחוז (85 אחוז).

בבתי המלון בנתניה: דן נתניה — 84 אחוז (בחודש אוגוסט צפוי 100 אחוז), בלו ביי — 77 אחוז (90 אחוז), גולדאר — 80 אחוז (92 אחוז).

בהרצליה: מלון השרון — תפוסה של 60 אחוז בחודש יולי, 78 אחוז צפוי החודש, מלון טבול רניאל — 90 אחוז (90 אחוז) ומלון דן אכדיה — 81 אחוז בחודש יולי (94 אחוז צפוי באוגוסט).

בישראל לא נדבק ב"איידס" איש מהחולים שקיבלו טיפול בתרופות שנפסלו בארה"ב

מאת ירדה טל

בישראל הופצה במשך מספר חו־דשים תרופה להקרשת דם (הניתנת לחולי המופיליה) מתוצרת יצור שנפסלה זמנית לשימוש בבריטניה ובארה"ב, לאחר שהתעורר חשש שהן נגועות בוירוס ה"איידס". המדובר בתרופה "פקטור 8" מתוצ־רת חברת התרופות האמריקאית "ארמור". משרד הבריאות מסר, כי איש מהחולים שקיבלו טיפול בתרו־פות אלה בישראל לא נדבק ב"איידס" בעקבות כך.

חברת התרופות הודיעה ביוזמתה למחסניה בכדיסר משלוחים של התרופה, תוחילה מכל מכוני הבר־יאות בארה"ב ובעבור שבועיים מכרכים לטיפול בחולי המופיליה בבריטניה. מבריטניה דווח כי לש־תות שני חולי המופיליה פיתחו נוג־דנים לוירוס ה"איידס" לאחר שטופלו ב"פקטור 8" של חברת "ארמור". גם בהלבר פיתח חולה נוגדני "איידס", שנה לאחר שטופל ב"פקטור 8".

המשלוחים יוצרו לפני בדיקה יסודית

דוברי החברה הבריטית טוענים כי משלוחים אלה יוצרו לפני שהוכנסה בדיקה יסודית של הדם הנתרם, על מנת לגלות אם הוא נגוע ב"איידס". בתהליכי בדיקה זו הוחל באפריל 86 בארה"ב ובינואר 86 בבריטניה. במכתב ששלחה החברה בחודש מאי למרכזי ההמופיליה בבריטניה נאמר שאין החברה סבורה כי ה"פקטור 8" שלה, המכונה גם "פקטור־איידס", גרם להידבקות ב"איידס" וכי למעשה לא דווח על אף מקרה של חולה "איידס", שמוחלתו נגרמה בהוראות על ידי "פקטור־איידס".

דובר משרד הבריאות הישראלי, שמואל אלגברי, מסר בתגובה כי מרבית קשות חולים רבים לפני בחודש אמבות (מגינות ייצור) הרישה של "פקטור 8" מתוצרת "ארמור" שעברה רק את הבדיקה הראשונית לגילוי וירוס ה"איידס" ולא את התהליך השלם. לפי הודעת כל מחלקות לקופת אלה, בעקבות הפרסום בתרופות לגבי תרופות אלה, הורה משרד הבריאות להחזיר את... הביקש את מספרי המחלקות הוחלט כדי לוודא שבשום מבחן לא משתמשים יותר בתכשירי מסדרות אלה בארץ.

ד"ר אורי מרטינוביץ, המרכז הארצי לטיפול בחולי המופיליה מטעם משרד הבריאות מסר שמשרד הבריאות בודק עתה הפס תהליך הייצור של "פקטור 8" מתוצרת חברת "ארמור" עונה לכל דרישות הבטיחות, לאחר השבתת של אנשי מקצוע שהועלו בבריטניה ובארה"ב.

טקס בר מצווה ליד הכותל — לבנו של ראש שבט ה"סו"

"שמש קטן" האינדיאני מחלק חייו בין המסורות היהודית והאינדיאנית

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

לישלסן בודה, ראש שבט אינדיאני של עם ה"סו" בארה"ב יגיע היום לישראל, כדי לחגוג את... טקס הבר מצווה של בנו ליד הכותל המערבי בירושלים, באמת חברת "אל־על".

אתמול נמסר, כי חברת התעופה, בשיתוף מלונות להם בבירה וקולסון בתל־אביב, יארחו את "שמש קטן", אימו ודודתו, במשך שבוע ימים בישראל. במהלך הביקור ייפגש ראש השבט הצעיר עם נשיא המדינה, ראש עיריית ירושלים ואישי ציבור והבן יסייר ברחבי הארץ.

"שמש קטן", מחלק את חייו בין שתי מסורות — היהודית והאינ־דיאנית. בהתאם לצורך הוא לובש גלימה אינדיאנית מסורתית, חובש כיפה ומתעטף בטלית כאשר הוא מתפלל בבית הכנסת "בית שלום" בעיר מגוריו במדינת וושינגטון, שם הוא לומד יהדות בבית ספר.

לפי ההלכה היהודית נקבעת דת הילד על פי דת אמו ומצד אימו, ארמלונה גרינפילד, "שמש קטן" הוא צאצא למשפחה בה נישאו בדורות האחרונים נשים יהודיות לאינדיאנים מעם "הסו", אך גידלו את ילדיהן כיהודים. כדי להסיר כל ספק בענין דתו וילדיה, עברה ארמלונה תהליך גיור אורתודוכסי. אי לכך תוכל לעלות עם משפחתה ארצה בתוקף חוק השבות.

מצד אביו "שמש קטן" הוא צאצא של ראש שבט אינדיאני מפורסם בהיסטוריה של מערב ארצות הברית, "ציף סוס משתגע".

מת פליקס טיקוטין ממייסדי המוזיאון לאמנות יפאן בחיפה

(עו). פליקס טיקוטין, ממקימי המוזיאון לאמנות יפאנית בחיפה, נפטר בגיל 92 בשוויץ.

פליקס טיקוטין נולד בגרמניה למשפחה יהודית ובשלהי שנות ה־40 עקר עם משפחתו להולנד, שם מצא מיסתור בתקופת מלחמת העולם השניה מאימת השלטון הנאצי. ב־1958 בעת ביקור בחיפה החליט, בעקבות פגישתו עם ראש העירייה המנוח אבא חושי, לתרום חלק מאוסף האמנות היפאני שלו לעיריית חיפה. בכך הונח היסוד להקמת המוזיאון לאמנות יפאנית על הכרמל.

חוות־טורבינות לחשמל מהרוח תוקם ברכס יודפת

תוכנה להפיק 50 מיליון קוט"ש בשנה

מאת ירדה טל מטפר "הארץ" בחיפה

חברת החשמל תקים ברכס יודפת שבגליל, חוות־טורבינות להפקת חשמל מהרוח.

במקום יוקמו 15 טורבינות בעלות אורך להבים של 50 מטר, שיפיקו 1500 קילווט שעה כל אחת. החווה כולה מתוכננת להספק של 20 מגוואט אשר עתידים להפיק 50 מיליון קוט"ש כל שנה. מומחי חברת החשמל מציינים כי מבחינה הכלכלית, יכסה הפרויקט שעודף היה מתוכנן ל־25 שנים לפחות, את ההשקעה בו לאחר 15 שנים.

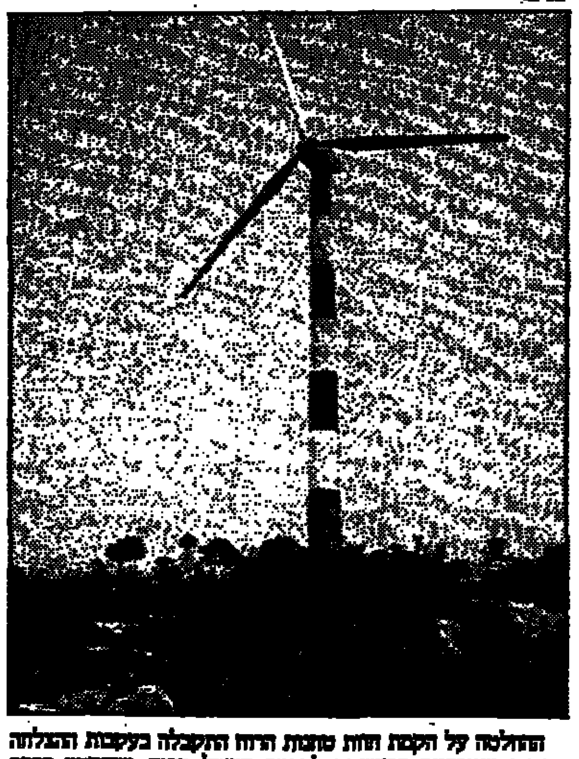

ההחלטה על הקמת חוות טחנות הרוח התקבלה בעקבות הצלחה בהרצת הטורבינה הראשונה להפקת חשמל מרוח, שהוקמה ברכס יודפת בגליל בינואר 1986. בתוצאות הרישי עבודתה היתה הטורבינה מחוברת לרשת במשך כ־2,200 שעות ללא אף תקלה. בתקופה זו היא הפיקה 120 אלף קוט"ש, 10 אחוז יותר מהצפוי. סך כל ההפקה הצפויה הוא 300 אלף קוט"ש בשנה.

הטורבינה פועלת באופן עצמאי ואוטומטי, ללא התערבות יד־אדם, בהתאם לתנאי הרוח. היא מתוכננת לעבוד במהירויות רוח שבין 20 ל־90 קמ"ש. מבין כל האתרים שבדקו נמצא רכס הרי יודפת המתאים ביותר להקמת טחנת הרוח. זהו רכס של כ־5 ק"מ עם מהירות רוח שנתית ממוצעת של כשבעה מטר לשניה. החשמל המופק מטורבינת רוח זו מסופק ישירות לקו המתח הגבוה שבין סכנין ליודפת.

בהרצליה
פרוייקט יוקרתי חדש!

במקום מרכזי ושקט
(רח' קהילת ציון־העצמאות)
מוקמת שכונת מגורים חדשה.
דירות גדולות ומרווחות בנות 4 ו־5 חדרים
בבנינים מדורגים בני 4 קומות.
- שטח הדירות 127־176 מ"ר.
- בחלק מהדירות מרפסות פתוחות וגדולות.
- הדירות בנויות בסטנדרט בניה גבוה.
- גינון ופיתוח סביבתי מלא.

ביצוע ומכירה
משהב
50
תרצ"ו־תשמ"ו
1936-1986
חברה לשכון בנין ופתוח בע"מ
MISHAB NEW YORK 3 West 16th St. Manhattan. Tel: 691-5950
General Agencies: PARIS LONDON ZURICH
ת"א: לילינבלום 27, טל. 03-664631 ירושלים: הגידם 1, טל. 02-224181

בית המשפט העליון מבקר בחריפות אלימות שוטרים

(עו). בית המשפט העליון מתח ביקורת נוקבת על אלימות שוטרים, בציינו כי מעשי אלימות כרוכים קשות במערכת היחסים העדינה בין הציבור למשטרה וכן במוניטין של המשטרה ובכשלתה לתפקד.

קביעה זו כלולה בהחלטה בער־עור שהגישו שני שוטרים מטמשטרת טברית, שהורשעו בגריסת הכלה. השניים, מאיר אשש וחמיד בזאמים, הורשעו בכך שתקפו וגרמו חב־לות בעיבות הגרושים במהלך חקירתו של חשוד בגניבת עגלים. השוטרים נידונו לשלושה חודשי מאסר בפועל, תשעה חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי של אלף ש"ח. השניים ערערו על ההרשעה ועל חומרת העונש בפני בית המשפט העליון, אך הערעורים נדחו. בהחלטתם של השופטים משה בייסקי, שושנה נתניהו ויהודה מלץ ביקורת על אלימות שוטרים. "המעשה מכוח סביב לאלימות מיוחדת והא מהיר ומפתה וחלילה להם לעבור את הגבול. עליהם לדעת ולהבין, כי אם יעברו את הגבול הם ישתמשו לרעה בסמכויות שניתנו להם, וכל־שכן אם יפגעו באלימות מיוחדת. לא יעזור להם בית המשפט אפילו ויי־מנה עימם את הדין. אנחה הבא במגע עם אנשי משטרה, אפילו הוא חשוד או עבריין, זכאי לצפות ול־הניח שאם יתנהג כהלכה לא יגעו בו לרעה."

"טחבית הסלע" — למסע נדודים באיזור צפת

(עו). נהגים שחלפו בסוף השבוע וביום ראשון בדרך ראש פינה־צפת הבחינו במיליוני חרקים הידועים בשם "טחבית הסלע" העוטים דרכם בעלייה לאורך נמנת מטרים סמוך לשכונה חדשה המוקמת בכביש ראש פינה־צפת.

כמה מהמכוניות ודשו כמויות גדולות של חרקים ויצרו בכביש שכבה ארוכה של חרקים מתים. התופעה, לדברי מומחים, מרהימה בהיקפה הבצמח כבר נערכים למנוע מהחרק המחרחר, המתרבה בקצב מהיר, להחזיר אל העיר. התברר כי עבודות החפירה שנעשו בשכונה החדשה, שבמהלכן נעקרו סלעים רבים, הביאו לכך שהחרקים שחיו תחת הסלעים מחפשים מקומות מסתור אחרים באזורי צפת.

דובר עיריית צפת אמר כי בעיית טחבית הסלע מתעוררת באיזור צפת כל אימת שמתבצעות עבודות עפר בכביש ראש פינה־צפת. לדבריו, מקור התופעה בחורה ליד ראש פינה.

עיריית צפת התייעצה עם מומחים בנושא והמלצותיהם נוסו, אך ללא הצלחה. המלצות משרד הבריאות לרסס מהאוויר את מרכזי החרקים לא העילו אף הן. מה שברור: אוכלוסיית החרקים מתרבה בקצב מהיר ביותר.

<u>מהשבוע: "הקאמרי" יפעל גם בליל־שבת</u>

מאת חיים הנדוהיקר
סופר "הארץ" בתל אביב

התיאטרון הקאמרי יפתח את שעריו בראשונה בליל שבת בסוף שבוע זה. התיאטרון יגיש ערב ראיונות שיקרא "עונג שבת".

צעד זה נעשה בתיאום ובשיתוף עיריית תל אביב. סגן ראש עיריית תל אביב נתן וולוך, שעומד מאחורי פעולה זו, אמר כי אין כאן בעיה חמורה של חילול שבת שכן המדובר בפעולה באיזור בעל אופי חילוני.

הרב משה חרשטיג הממונה על מחלקת השבת במועצה הדתית של תל אביב אמר כי ברגע זה אין תוכניות לפעול נגד קיום האירוע שכן המדיניות היא לנסות לחיות בשלום עם הציבור החילוני. יחד עם זאת, אמר, אינני משלימים עם חילולי שבת ונפעל למנוע אותם עד כמה שניתן.

כלי־התקשורת ישמשו נושא ללימוד בבתיה"ס

מאת נורית אמיתי

במשרד החינוך הוחלט ללמד את נושא התקשורת, לאחר שסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, קבע כי המשמעות החינו־כית שיש כיום לכלי התקשורת מחייבת את מערכת החינוך ללמד תחום זה ולהכין את התלמידים לצר־יכה ביקורתית ונבונה של כלי התקשורת.

בשנת הלימודים הקרובה תיפתח באוניברסיטה העברית בירושלים, תוכנית לימודים חדשה בנושא תקשורת וחינוך, אשר תופעל על ידי המכון לקומוניקציה ובית הספר לעובדי הוראה בכירים. במסגרת התוכנית יוכשרו עובדי הוראה להדרכה בבתי ספר תיכוניים ומסורות לתרום להבנת עקרונות שונים בפ־עולת אמצעי התקשורת והצריכה הביקורתית שלהם.

<u>צעדי התייעלות בעיריית באר שבע:</u>

זילברמן ביטל מישרת הנהג הצמוד ושכר יועץ בשקל לשנה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ארבעה ימים מאז שנבחר משה זי־לברמן לתפקיד הזמני כראש עיר־יית באר שבע הוחלט לנקוט בצעדי חיסכון, כתוצאה מההוצאות הכבדים בהם נתונה עיריית באר שבע הקטנים כיום על 32 מיליון דולר: זילברמן החליט לבטל את מישרת הנהג הצמוד של ראש העיר ויגיע לעבודה ברכבו הפרטי.

כן הוחלט בעיריית באר שבע להסדיר בכל שניתן בעיר, וכן לפקח על צעדי ההתייעלות אשר נקבעו על פי תוכנית מראש. במקביל, מינה אתמול משה זילברמן יועץ תקשורת חדש, אשר יזכה את העבודה ההתקשרותית תמורת מחיר של שקל אחד לשנה. סופר "הארץ" מציין כי אנשי משרד הפנים ואנשי משרד האוצר אשר סיירו לאחרונה בבאר שבע הודיעו כי ילכו לקראת העירייה במאמץ להחל את חובותיה.

מורי הדרך מוותרים על 20% מהתעריף כדי לסייע למשרדי הנסיעות בשל השפל בתיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

מורי הדרך הסכימו לוותר על 20% ממגבה התעריף היומי שלהם, כדי לסייע למשרדי הנסיעות והתיירות המעסיקים אותם, להתגבר על השפל בתנועת התיירות. הסכמה בנושא זה התקבלה בישיבה בהשתתפות נציגי אגודת מורי הדרך, ההסתדרות, האיגוד ומכבי תיירות, נכנסת לישראל, שהתקיימה בסוף השבוע שעבר בתל־אביב.

בשלב זה מדובר בהסדר תשלומים חדש שיהיה בתוקף עד סוף חודש אוקטובר. כאמצע חודש נובמבר יתכנסו נציגי הצדדים פעם נוספת, כדי לדון בהמשך ההסדר, ולהחליט על המשך הצעדים הדרושים.

שכר עבודתו של מורה הדרך עומד על 61 דולר ליום. נציגי מורי הדרך השתכנעו בעיקר מהעובדה שבאחרונה חלה ירידה במספר המשתתפים בקבוצות המאורגנות המגיעות לישראל.

מטוס טי.וו.אי. נחת בשלום בלוד אחרי תקלה במנוע

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

התראה על מזיזת חרום הוכרזה אתמול לפני הצהריים בנמל התעו־פה בן־גוריון בלוד, לקראת נחיתתו הצפויה של מטוס נוסעים של חברת טי.וו.אי. מסוג "בואינג" 747.

שעה קלה קודם לכן המריא המטוס מנתב"ג בדרכו לניו־יורק בטיסה 0812. כשהיה באוויר התגלתה תקלה באחד מארבעת מנועיו. קברניט המטוס החליט לשוב על עקבותיו לאחר שהמטוס היה כבר מעל הים התיכון. המנוע דומם והמטוס המשיך את דרכו חזרה עם שלושה מנועים. הנחיתה בוצעה בשלום סמוך לשעה 11.30 לפני הצהריים בלי שיהיה צורך להזעיק ולהפעיל את מערך החרום.

מתה אל"מ (מיל.) שושנה גרשום

(עו). אלוף משנה (מיל.) שושנה גרשום (גרשונוביץ), קצינת חה"ן ראשית לשעבר בצה"ל ומי שהיתה המפקדת הראשונה של חה"ל, מתה בשבת בבית החולים תל השומר אחרי מחלה, בגיל 80.

שושנה גרשום נולדה ברוסיה ועלתה לארץ ישראל עם העליה השניה. הצטרפה לשורות ה"הגנה" והיתה מראשונות מפקדות ה"הגנה" בירושלים. בתקופת מלחמת העולם השניה שירתה בחיל הנשים הבריטי (אי. טי. אס), וסיימה את שירותה בדרגת קולונל.

עם קום המדינה מונתה כמפקדת הראשונה של חה"ל, ובשנים 61־1951 שימשה כמפקדת חיל הנשים בצה"ל. לאחר מכן שימשה במשך כשנתיים כצירה לענייני נשים בשגרירות ישראל בוואשינגטון.

מנהל מעון עולים חשוד לקבלת שוחד וכספים במירמה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

סידי ארמו תושב אשקלון בן 56, מנהל מעון הקרוונים באשקלון, שהוא מרכז קליטה לעולים, נעצר בסוף השבוע לשמונה ימים על ידי בית המשפט השלום באשקלון בחשד של קבלת שוחד וקבלת כספים במירמה.

ממקור מוסמך לכיש בצ'ם יוסף וכריה נמסר כי החשוד, שהוא עובד הסוכנות היהודית נעצר ביום חמישי האחרון בחשד שקיבל טובות הנאה מעולים קשישים הגרים במעונות הקרוונים.

עורך את העמוד: חיים טל

Herbie Sams
A PRIVATE MEMBERS CLUB & RESTAURANT

תפריט מיוחד

גבינות ויין לאור הירח
ביום שלישי 19/8

גבינות, יין ומוסיקה חיה לאור הירח, וכל זאת מסביב לבריכה, כשברקע הים. מוסיקה חיה עם רון סימונד ולהקתו; בהמשך ריקודים עד אור הבוקר בדיסקוטק. (לחובבי שחיה לילית — הביאו עמכם בגדי־ים!)
חברים: 10 ש"ח
אורחים: 20 ש"ח

"הרבי סאמס"
המקום החדש והאקסקלוסיבי בתל־אביב
מסעדה צרפתית ברמה בינלאומית.
תפריט עשיר ומגוון.
מסעדת "הרבי סאמס" פתוחה:
מיום שלישי - שבת משעה 8.00 בערב עד חצות.
באי המסעדה יוכלו להנות, לאחר הארוחה, מתוכנית האירועים של מועדון "הרבי סאמס"

FOR RESERVATIONS
TEL: 03-651111 - HERBIE SAMS
9Z HERBERT SAMUEL ST.
(ON THE PROMENADE,
IN THE YAMIT HOTEL) TEL AVIV

אל תפסיד את פולין!

בסיור ההיסטורי לפולין היוצא ב־17.9 מוצע מספר מקומות בלבד, והזמן קצר מאד; סידור האשרות אורך כ־30 יום.

נא להזדרז! היציאה מובטחת!

פנה עכשיו אל סוכן הנסיעות שלך, או חייג לאופיר טורס, טל. 209777, 03-280025.

אופיר טורס
שלום ובא בהצלחה יחד.

בבית משפט השלום בירושלים
תיק אזרחי 962/86

מבקש קמאל
ע"י אבו רמקה קמאל
ע"י ב"כ עו"ד מ. סתאן ו/או ב. מתשק
עו"ד מרחוב שמאי 25 ירושלים
המבקשים

— נגד —

1. עשאם אחודי
2. מורגרים משפים בע"מ
3. מגאור מוכבים בע"מ
המשיבים

הזמנה לדין

השלום בירושלים תובענה נגדך במשרד בכתב התביעה אשר נמצא בתיק אזרחי 962/86 בבית משפט השלום בירושלים בענין תביעה לפינוי המוסך בשארי גאון 45, ירושלים הינך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 ימים מיום 1.9.86 ולהו תייצב למשפט ביום 2.10.86 שעה 8.30 הוא לך שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.

מזכיר בית משפט השלום
ירושלים
18.8.86

"שרשים"
מרכז לימודים יהודיים
משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

מהיינה ועד בובר:
קונפליקט התרבות היהודית בגרמניה

ראשון, שני שלישי (7,8,9.9.86) ג', ד', ה' אלול תשמ"ו
(מלון "כפר המכביה")

על: מרטין בובר, גרשום שלום, פרנץ רוזנצוויג, היינה, מאהלר, פרויד ומארכס
על: איינשטיין, מנדלסון, שיינברג, ברכט, גרץ וסטיפן צוויג
על: רפורמים, אורתודוכסים וגרמנים בני דת משה
על
עלייתה ונפילתה של התרבות היהודית בגרמניה, יצירתה והשפעתה בתוך ומחוץ למסגרת התרבות האירופאית של העת החדשה

סמינר בהשתתפות:

פרופ' שלמה אבינרי
פרופ' צבי אבני
פרופ' משה אידל
ד"ר ירחמיאל כהן
גב' איריס פישוף
פרופ' יהודה פרידלנדר

ד"ר אברהם צביון
פרופ' אליעזר שביד
ד"ר איטה שדלצקי
מר גרשום שוקן
ד"ר עודד שרמר

פרטים והרשמה:
אגודת "שרשים", טל' 280873, 02-280749
"מועדון מטיילי מעריב", טל' 03-439207, רח' קרליבך 2, תל אביב

לבעלי גינות נוי
ולול וגפת
מערכות השקיה רגילות, אוטומטיות וממוחשבות.
תכנון גינות ונוף ייעוץ והדרכה.
מחשבי השקיה "אקיעדול"
"הגרעין" המרכז לגנן ולגן
אור־יהודה, טל: 03-349735

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ־8.00 עד 20.00

הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר

עד 60 יום אשראי
03-738707
03-739297
לבעלי כרטיסי אשראי

הארץ
יום ב', י"ג באב תשמ"ו
18 אוגוסט 1986
ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052
בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שזר 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שזר 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel .824261

שליחות פסולה

שר החינוך והתרבות יצחק נבון הגיע למסקנה, על סמך ביקוריו בארצות הברית, כי "יש מקור למימון ותרומות וצריך רק שיהיה האדם הנבון שיכול לאספן". לכן הוליט נבון מיוזמתו, או הסכים להצעת הזולת, כי אליעזר שמואלי, מי שכיהן במשך עשר שנים כמנהל כללי של משרד החינוך והתרבות, יצא אחרי פרישתו מהתפקיד לניו־יורק ויעסוק שם "באיסוף משאבים לקידום החינוך המדעי והטכנולוגי בבתי הספר, וכן באיסוף כספים לתמיכה במפעלי תרבות ואמנות". בהמשך נוספת העיד השר כי "כפי שלמשרדים אחרים יש נציג בחו"ל, אין סיבה שלמשרד החינוך לא יהיה אדם בחו"ל אשר יאסוף כספים".

ודאי שאלמלא המגבלות התקציביות של המשרד שיצחק נבון מנצח עליו אפשר היה לעשות יותר בתחום החינוך המדעי והטכנולוגי בבתי הספר היסודיים והתיכוניים, העיוניים והמקצועיים. אולם ספק אם דעתו של שר החינוך והתרבות — שלפיה כספי הצדקנים, יהודים ולא־יהודים, מתגלגלים ברחובות ברחובי ארה"ב ורק נחוץ מי שירימם — מבוססת על הערכה מציאותית. אמנם פה ושם מצליח מתרים בר־מזל לגלות מקור תרומות שכל קודמיו פסחו עליו. אך כל מפעלי ההתרמה לצורכי ישראל השונים מבאו עצמם באלצים, משך עשרות בשנים, לפקוד שוב ושוב אותו חוג עצמו של בעלי אמצעים, ולא עלה בידם להוציא ממנו בשיעור משמעותי. אין יסוד להנחה כאילו נציג משרד החינוך יפתח, במטה קסם, מקורות מימון שנשארו עד כה נסתרים ולא־מנוצלים.

שמואלי סבור כי יוכל לעצב דפוסי עבודה שלא יפגעו או יתנגשו בפעילות המגבית היהודית המאוחדת. אבל קשה להעלות על הדעת כי מאמצי המגבית לא ייפגעו אם משרד החינוך והתרבות יתוסף לשורה של מפעלים ישראליים, כמוסדות ההשכלה הגבוהה למיניהם, אשר ממילא מתחרים במגבית המאוחדת, ופעילותם מודגשת יותר מפעם אחת כגורם המפריע למאמצי המגבית. ובאשר למטרה של "תמיכה במפעלי תרבות ואמנות", כלום "קרן אמריקה־ישראל" אינה פעילה בתחום זה שנים רבות?

אין לצפות משליחותו של שמואלי אלא זאת, שמשרד החינוך והתרבות, על־ידי יוזמתו הנ"ל, יחזק את הרושם כי ישראל מתייחסת לציבור האמריקאי כאל פרה חולבת, ומדינת ישראל היא מדינת שנודדים שאין לה תקנה. יש אומרים כי רושם זה קיים בלאו הכי, ושתוספת של מבקש תרומות אחד לא תוכל להזיק. אבל מותר לכפור בהערכה זו, ומכל מקום אין משרד ממשלתי צריך לספק נימוק נוסף לטיעון זה. מן הראוי שלכישוריו של אליעזר שמואלי יימצא שימוש אחר מזה ששר החינוך והתרבות מייעד להם עתה.

הקונגרס נגד הנשיא

בסוף השבוע נחל הנשיא רייגן שתי מפלות פוליטיות קשות בקונגרס, וספק רב אם וטו של הבית הלבן יוכל להחזיר את המצב לקדמותו.

בדיון על תקציב הביטחון בבית הנבחרים נעשו קיצוצים מרחיקי לכת בסעיפים שכלפיהם הנשיא רגיש במיוחד, וצורפו סעיפים שרייגן ודאי לא שמח בהם. מבד ההפצצות, הוצאו למשך שנה הקצבות שנועדו לפיתוח מערכות נשק להשמדת לוויינים, וקוצצו ההקצבות למערך המגננה נגד טילים ("מלחמת הכוכבים"). לעומת זאת, הוכנס סעיף הקורא להמשיך ולכבד את אמנת סאל"ט 2 לשנה נוספת, למרות שהנשיא הודיע שפג תוקפה. ההחלטה עדיין אינה סופית כי יש לתאמה עם הנוסח שיקבל הסנאט, אך ספק רב אם הפשרה תהיה לרוחו של הנשיא.

הכישלון השני הוא בנושא הסנקציות נגד דרום אפריקה. רייגן מתנגד לפעולות עונשין ומצדד רק בצעדים כלליים וולונטריים. בית הנבחרים, בעל הרוב הדמוקראטי, קיבל כבר החלטה המטילה למעשה חרם מסחרי מקיף על דרום אפריקה. אלא שהיה מקובל לחשוב כי הסנאט, בעל הרוב הרפובליקאי, יחליט רק על צעדים דומים לאלה שעליהם החליט כבר הנשיא. והנה, ברוב עצום של 84:14, קיבל הסנאט תיקון שהציעו אלאן קרנסטון (השמרני) ואדוארד קנדי (הליברלי), התובע מהממשל לאסור יבוא פחם, פלדה, מוצרי מזון, מוצרי טקסטיל ומטבעות זהב מדרום אפריקה, וכן לאסור מכירת טכנולוגיות מחשב מתקדמות ולבטל זכויות נחיתה למטוסי חברת התעופה הדרום־אפריקאית.

זוהי תבוסה מרהיבה באוזני הסנאט הנובעת, כנראה, לא פחות מסורת רוח מעמדתו השלילית המהוללת של הנשיא מאשר בלחץ חברי קונגרס שחורים. מכל מקום, יש לרשום את אפשרות התמורה הקיצונית המהירה אפילו בסנאט, כאשר מתחבר "נושא מוסרי" עם שינוי בדעת הקהל הרחב.

הנשיא איים אמנם בשעתו בווטו על "פעולות עונשין" נגד דרום אפריקה, אך יש בכך כיום פחות ביטחון, כשהמדובר בהצבעה מרוצת בסנאט שבו יש רוב למפלגתו ולבעלי דעות שונות, בדרך כלל, קרובות לדעותיו.

נכסי הצלה

פדיון המניות הבנקאיות עשוי להמריץ חשיבה על מכירת נכסים ממלכתיים למגזר הפרטי

מאת א. שוייצר

מכתבו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ מן השבוע שעבר — הנמען הוא "שמעון", המוכר בישראל כראש הממשלה לעוד חודשיים, מר פרס — התגלה כאחד מאותם מכתבים כתובים המעודדים אירגבה, שר ידידותי המתייחס להבנות קודמות בין השולח והמכותב ומאיץ להגשמתן, פורש למשל על־ידי הכתב המדיני הבכיר של הטלוויזיה הישראלית כמין אולטימטום אמריקאי. ואם כי פרשנות זו טרם גררה אחריה את התגובות הרגילות של ישראלים וקופירנו הנולדים מתכתבים זרים, הרי יש חשש שיימצאו מי שיבקשו לקבור את עצותיו של מר שולץ בהתמקדם על העיקרון, כי ישראל הריבונית תנהג ככל העולה על רוחה.

המכתב עצמו עוסק בנושאים אחרים: איזון התקציב, הבראת שוק ההון, רפורמה במיסוי, צמיחה כלכלית וכו'. אך יש בו עוד סעיף שיידון להלן: העברת נכסיה הכלכליים של המדינה לידי המגזר העסקי. מר שולץ יכול היה לחשוב לתומו, כי הוא, כמו גם מקבלי ומפרשי מכתבו הישראליים, תמימי דעים בנדון: שהרי ממשלת ישראל הביעה לא אחת את רצונה במימוש נכסי מדינה. להערכה זו היו גם נימוקים מעשיים טובים, לבד מהצהרות ברוח זה; להלן נמנה את הראשיים שבהם, מן הקל אל הכבד.

ישראל הסוציאליסטית מעולם לא היתה שבויית האמונה בסגולות הלאמה. אולי מכיוון שנכסי המגזר ההסתדרותי סיפקו את הרצון להחזיק במשלטים משקיים, ואולי מכיוון שמוקים יותר ממפלגות סוציאליסטיות אחרות, תפסה מאז שבעלות על נכסים איננה נחוצה לשם הבטחת השליטה על הנעשה בתוצרתם, או על האנשים המתפרנסים או הצרוויחים מהם. אי לכך נרשו הנכסים הממלכתיים לא מעט בהיסוס־דעת או בשל פשטות־דגל מוסחות של הבעלים מן הסקטור העסקי, ונוצר אישור יסוד לסברה כי

שולץ: המגזר העסקי

הורתם למגזר העסקי לא תיתקל בהתנגדותם של קנאי הבעלות הציבורית.

סיבה אחרת להערכתו של מר שולץ נעוצה מן הסתם בקשייה של הממשלה באיזון תקציבה השוטף, ולקו הלאומתבן של הגרעון בתשלומיה גדל מאוד בשנים האחרונות (עד להפעלת תוכנית ההבראה מן השנה הקודמת) והיה מיתורי־הרקע הראשיים של האינפלציה הדוהרת. מכירת נכסים בהיקף משמעותי, וצירוף הפדיון להכנסות שוטפות, עשויים לסייע בחיסול הגרעון ואף להחזיר עודף. לבד מהאמונה, שאינה יהודית לארצות־הברית, בסגולותיו העדיפות של המגזר העסקי בניצול יעיל של נכסי ייצור, נצטיירה כאן למר שולץ תועלת פינקסנית האנטי־אינפלציונית שישראל יכולה להפיק מקבלת עצתו.

ואולם, שר החוץ האמריקאי עשוי היה לחשוב על היתרון הקונקרטי — יש להודות כי זו ספקולציה שקשה להשיג לה אישור — שיש בהצעת מכירה של נכסי מדינה למגזר העסקי או למשקיעים. בעוד כשנתיים תידרש הממשלה לפדות את המניות הבנקאיות שבהסדר. במסגרת זו יהיה צורך במימונם של סכומים אדירים, 4–5 מיליארדי דולר, מעל למימון החוב הממלכתי השגרתי שמועד פרעונו יחול ב־1988. הקושי בכך יהיה עצום ויתבטא בהרצתו של מכבש הדפוס, או לחלופין בהעלאתם של שערי הריבית לגבהים קטלניים למשק. ואולם קיימת חלופה, שאם תתקבל בעיקרון, תהיה ראויה לבחינה — ולמימוש, אם הבחינה תעלה תוצאות מניחות את הדעת. העיקרון הוא כדלהלן: הממשלה תרכיב חבילה מאוזנת ממניות החברות שבבעלותה, שאותה תציע למעוניינים, להמרה כנגד מניות ההסדר. התפוצה הרבה של מניות ההסדר עשויה למנוע השתלטות יחידים על הנכסים המוצעים למכירה — ואגב השגת היעד הראשי, הורדת פדיון המניות הבנקאיות מן החשבון הכולל של מימון החוב הממשלתי ב־1988.

בין אם חשב על כך מר שולץ באופן קונקרטי ובין אם לא, ישנו העיקרון של העברת בעלות על נכסים מן המדינה למגזר העסקי ולמשקיעים — בפדיון המניות הבנקאיות, ראויה לבדיקה ברוח חיובית. מן הבחינה המעשית, הצעת התמורה הנ"ל מצטיירת כפתרון אופטימלי. אך יש להביא בחשבון את ההתנגדות הארגונית שהיא תעורר אצל שרים ואחרים, המצבים כיום מקורבים למנכ"לים ולשאר נושאי־משרות בחברות הממשלתיות, וכן אצל בעלי שררה אלה עצמם, שאם תתקבל ההצעה יידרשו להוכיח בפעילותם המשקית שהם ראויים להכנסה ולכיבודים הנופלים בחלקם כיום.

כדי לגבור על התנגדות זו — בל נזלזל בהיקפה ובעוצמתה — נדרשת החלטה ממשלתית מן הסוג המכונה גורלי, אשר תשטח בפעולת־מכבש את העומדים מולה. נכון, קשה לראות את הממשלה הנוכחית אוזרת עוז ומקבלת החלטה כזאת. ואולם פדיון המניות הבנקאיות בסכום השווה בגודלו לתקציב הביטחון השנתי, התלוי כחרב מעל לראשה, יסייע בריכוז המחשבה ובגיבוש כושר ההחלטה.

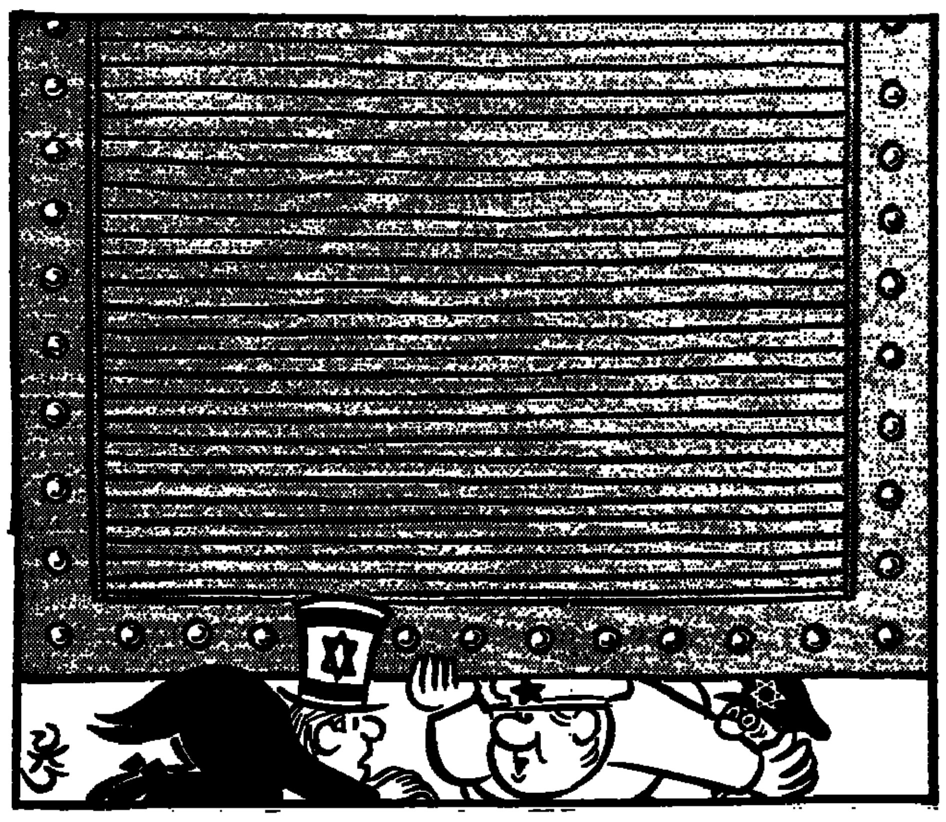

עוד סטירת לחי לסוריה

ניסיון ההפיכה במזרח ביירות נכשל, אך הנפגעים מתוכניתו של ג'עג'ע להשליט סדר בקהילה הנוצרית, טרם הרימו ידיים

מאת עודד זראי

אולמי "קזינו דה ליבאן" המפוארים, הצופים לעבר מפרץ ג'ונייה, הם כיום היחידים באזורים הנוצריים המורשים להפעיל רולטות, שולחנות־קלפים ושאר אבזרים של משחקי־מזל.

עשרות ואולי מאות המועדונים האחרים למשחקי־מזל אינם פעילים עוד. הוועדה המבצעת של "הכוחות הלבנוניים" (הנוצריים) בפיקודו של הד"ר סמיר ג'עג'ע קיבלה באחת מישיבותיה את ההחלטה לסגור את כל מועדוני משחקי־המזל ולהותיר רק את "קזינו דה ליבאן". ההחלטה בוצעה למחרת קבלתה והיוותה את הסנונית הראשונה בתוכנית רחבת־ממדים שמטרתה להשליט סדר באזורים הנוצריים לאחר 11 שנות מלחמה עקובה מדם. בעלי האולמות והדוכנים של משחקי־המזל היו הנפגעים הראשונים מהתוכנית, המיושמת בהדרגה מאז פעולת ה־15 בינואר 1986 אשר הביאה לסילוק המפקד הקודם של הכוחות אלי חביקה על־ידי ג'עג'ע.

מאז נתוספו למעגל הנפגעים סקטורים ואישים רבים, אשר ניצלו את מעמדם וסמכויותיהם למען אינטרסים כלכליים פרטיים על חשבון הציבור. עם אלה נמנים סוחרי הדלק, סוחרי המזון והמתווכים למיניהם; הוטל עליהם פיקוח והם הוכו לא לחרוג מהמחירים הקבועים. בעלי האולמות של משחקי־המזל ומועדוני הלילה חוששים עתה כי גם תורם יגיע.

מפקדת הכוחות שללה מאישים מרכזיים את סמכויותיהם במשרד הכלכלי, לרבות מאלה שעסקו בגביית מסי נמל ומכסים בעבור אנשי "הכוחות". כך, למשל, מספרים כי הכנסותיו הפרטיות של מפקד מוטה "אל־שרוף" שבשכונת אל־אשרפיה, מארון משעלאני, שהיה מופקד על הגבייה בנמל מזרח ביירות, היו עשרות אלפי דולרים מדי חודש. מפקדת הכוחות [illegible] מבצעי פיקוח נוספים על מסורות העוסקים באיסוף תרומות למען שיקום נפגעי המלחמה. בד בבד הזה, בהקמת קואופרטיבים יצרניים, הכלל זה קואופרטיב חקלאי בגופן, בנוסח קיבוץ.

אולם עיקרה של התוכנית להשלטת סדר באזורים הנוצריים היה הצד הצבאי. מטרתו המוצהרת של ג'עג'ע היתה מלכתחילה להפוך את "הכוחות הלבנוניים" לצבא סדיר ומאומן היטב. הוא נהג לומר למקורבים, כי הוא מעדיף צבא מקצועי בן 20 אלף לוחמים מאומנים היטב על מיליציה של 30 אלף חובבים נושאי־נשק. על־פי חלקה הצבאי של התוכנית, חויבו כל חיילי הכוחות לעבור מחדש קורס טירונות בן שלושה חודשים, בבית־הספר לסדירים במתנה גוסטה בכסרואן, כדי לקבל תעודת לוחם. המפקדים בכל דרגות הפיקוד חויבו לעבור מחדש את הלימודים בבית־הספר לקצינים של היחידות הנוצריות בצבא לבנון וכן בבית־הספר לפיקוד ומטה.

בדרך כלל נשמרו הכללים הללו בקרב היחידות הצבאיות שמוצבו באזורי בשרי והכסרואן, והנאמנות לג'עג'ע עוד מאז כיהן, על־פי מוצאו הצבאי, כאלוף פיקוד הצפון בכוחות. בשבועות האחרונים מונו קצינים צעירים למפקדי פיקוד במקומם של קצינים שחזרו ללמוד בבית־הספר לקצינים או התפטרו במחאה על הסדרים החדשים. אלה הוחלפו מן השדה שעשו כקנתם, הנמרש ליחידות הצבאיות הפועלות עדיין במסגרת מפלגת אל־כתאיב (הפלנגות). [illegible]

סאמי חורי, נמצאות באזור בחירתו של הנשיא ג'מייל באל־מתן; אחרות נמצאות באזור ביירות, בפיקודם של מארון משעלאני ואחיינו של ג'מייל, הד"ר פואד אבו־נאדר. כל אלה האזורים הנסמכים לקהילת הנפגעים מן הסקטור האזרחי והצבאי, של העוינות לג'עג'ע קשרה אותם בברית מקודשת. יש עוד לזכור שהיה זה ג'עג'ע שהנחית על הסורים, בראשית השנה, סטירת־לחי בלתי צפויה, כאשר מוטט את ההסכם המשולש שעליו חתם קודמו אלי חביקה בדמשק. מאז דורשים הסורים את סילוקו של ג'עג'ע והענקת אדמיניסטרציה פרדסות לכוחות חמורת ההסכמים לחידוש הדרישה עם הנשיא ג'מייל.

כך נולד ניסיון ההפיכה בשבת לפני השבועיים, כאשר חמישה אישים מרכזיים — אבו־נאדר, קסיס, חורי, משעלאני ופואד אשקר — תכננו יחד בהשראה מסויימת של ג'מייל כדי להביא לסילוק ג'עג'ע ולהשתלט על מפקדת הכוחות. הם בחרו בעיתוי מוצלח של ראשית חופשת סוף שבוע, כאשר מרבית מפקדי הכוחות עוזבים את משרדיהם והכלל זה ג'עג'ע, המודש למגור אל־קטארי בגופן. יחידות המורדים, בעיקר בשכונה המרכזית של מזרח ביירות אל־אשרפיה, ויחידות המפלגה באל־מתן ביצעו את השלב הראשון של ניסיון ההפיכה. הן השתלטו על חלק ממבואות [illegible]

זעיק לביירות את יחידות־העילית הנפרדות, המאיישות את קו החזית הארוך מול הסורים. אז היה צפוי כי חיילים סורים או מורינים הנאמנים להם מחזית השמאל, יפרצו מנגבון אל תוך האזורים הנוצריים ויצטרפו יחד עם המורדים בביירות בתנועת מלקחיים נגד היחידות הנאמנות לג'עג'ע.

אולם ג'עג'ע פעל אחרת, והתוכנית המקורית השתבשה מבלי שהמורדים ישכילו להבין תוכנית חלופית או יתאמו ביניהם. גם התגובה השלילית מצד האוכלוסייה ומנהיג אל־כתאיב הד"ר ג'ורג' סעאדה, הכשילה את המורדים ואילצה את הנשיא ג'מייל לשנות את טעמו כלפי הרוץ ולקרוא לשלום. הלשכה הפוליטית של המפלגה הטילה על ג'עג'ע לשים קץ למרידה ונאמניו פרצו לאשרפיה והחזירו לידיהם את השליטה על כל השכונות המזרחיות. קריאתו של אבו־נאדר, שנמצא בנסיבות לא ברורות בעיצומו של ניסיון ההפיכה, לפתוח לאלתר בדרישות עם סוריה ולהשיב את אלי חביקה היושב בדמשק למזרח ביירות, נחתה כקול קורא במדבר.

כישלונו של ניסיון ההפיכה הוא עוד סטירת־לחי לסוריה ורידה נוספת בקרנו של הנשיא ג'מייל. אין ספק כי ביצוע תוכניתו של ג'עג'ע להשלטת סדר אזרחי, הבחר וצבאי באזורים הנוצריים ייכנס עתה להילוך גבוה. מעגל הנפגעים במעמדם ובסמכויותיהם מבין האישים הם מורדים, יילך מן הסתם ויגדל. כך, למשל, אחד מהמעורבים בניסיון ההפיכה, סאמי חורי, הקרים אתמול ושאה למכה ויצא לחו"ל. אולם אין לשכוח שנפגעים אלה טרם הרימו ידיים ואין להוציא מכלל אפשרות כי הם ישובו וינצלו כל הזדמנות לרבות בסיוע הסורים כדי להדיח את יריביהם בקרב.

הזיית יום־קיץ

למשך יום־יומיים היה נדמה, שאולי לא יתמנה מנהל כללי מיותר למשרד מיותר

מאת אברהם טל

זה לא מכבר נודע, כי משרד הכלכלה והתכנון עומד לאבד את מנכ"לו, אמנון גרא, שיתמנה לתפקיד מנהל כוח המשימה. כוח המשימה מורכב מאנשי עסקים יהודים מהארץ ומהתפוצות, המתפעלים כדי לעודד צמיחה באמצעות השקעות ויצוא. מנכ"לות כוח המשימה היא משרה קודמת — והתוספת: בזוגי בגדים (בארץ ובתפוצות), נסיעות לחו"ל וכו', והעבודה אינה מפרכת במיוחד. אפשר להבין, שהג'וב ניתן לגרא כזכות יעילותו, מסירותו וגם נאמנותו. גרא הוא לחיין ותיק של יעקבי, עוד מהימים שבהם היה האחרון [illegible] יעקבי לראשות משרד הכלכלה והתכנון בממשלת האחדות הלאומית, נקרא גרא אל הדגל מנכ"לות המשרד, והוא נושא בעול משרה זו קרוב לשנתיים ימים.

יתכן שהמלים "נושא בעול" מגוזמות. אמנם כל נשיאה באחריות גוררת מידה מסוימת של עול, אך עול ניהולו של המשרד לכלכלה ולתכנון לא היה, מן הסתם, כבד מנשוא. כזכור, נולד משרד זה כמעט מיניסטריאלי ליעקבי מירושת הבלתי־רשמית, אך לא זכה להתפתחות תקינה. המשרד — שנקרא אז משרד הכלכלה והתיאום הבין־משרדי — היה תשאר הרי"ג לפי כל קנה־מידה: מבנה, תפקידים, גודלו וכו'.

בפרוצת השנים נשמר עליו הרבה קיתונות של לגלוג, ובין ראשי המלגלגים היה, למיטב זכרונו, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, גד יעקבי. באותם ימים אי־אפשר היה כמובן להעלות על הדעת, שתקום ממשלת אחדות לאומית, ששיקולים קואליציוניים יחייבו להחזיק משרד־נפל זה בחיים, ושבראש המשרד יעמוד לא אחר מאשר גד יעקבי.

ההצדקה לקיומו הנפרד של המשרד הזה אינה גדולה היום משהיתה בעבר. שלוש הפונקציות העיקריות שלו — תכנון כלכלי, פיקוח כללי וייעול המשק — ניתן בקלות לצרף למשרד האוצר או למשרד ראש הממשלה. 32 מבין 51 עובדי המשרד מועסקים בביצוע שלוש משימות אלה; 19 הנותרים מועסקים בתחום פעולה "כללי". [illegible] לייעול המשק הציבורי" שבמשרד (5.5 עובדים) יאשר זאת.

עם זאת ברור, שמשרד הכלכלה והתכנון יתקיים כל עוד מכהנת ממשלת האחדות הלאומית; וגם אחרי שתקום ממשלה נורמאלית, אין ביטחון שיפורק. תמיד יימצא פוליטיקאי אשר יאמר בלבו: מוטב להיות שר הכלכלה והתכנון מאשר שר בלי תיק, או לא להיות שר בכלל.

אבל גם אם מקבלים את קיומו של המשרד המיותר הזה כעובדה פוליטית שאין מנוס ממנה לעת עתה, אפשר לצמצם את הנזק. לדוגמה: לבטל את משרת המנכ"ל. לשם מה נחוץ מנכ"ל במשרד שכל גודלו הוא כגודל מדור במשרד האוצר או מחלקה במשרד התקשורת? אם תבוטל משרת המנכ"ל, יתבטלו מאליהן גם משרות מנהלת לשכת המנכ"ל, עוזר המנכ"ל, מזכירת המנכ"ל וכו'. אפשר יהיה להחזיר למינהל הרכב מכונית צמודה, ולא להוסיף עוד הסוד מגמה הרי"ג להסדרים הקיימים ממילא. משק הכספים של הממשלה לא ייוושע מכך — אבל תראו לי משרד אחר המצמצם במכה אחת כ־10 אחוזים ממצבתו.

העניין עלה בימים אלה, כיוון שהיתה למר יעקבי הזדמנות לעשות צעד שהיה הודר אותו ביוקרה; בעוד הוא מקים את מקורבו, אמנון גרא, למשרת מנהל כוח המשימה — להודיע שבמסגרת המאמץ לקיצוץ התקציב, לא תאויש משרת המנכ"ל של משרד הכלכלה והתכנון; והוא עצמו יתאמץ קצת יותר ויבצע אותם [illegible] כים לבצע. אין אנחנו שרים הנוספים לעבודה באוטובוס או באמבטיים, אבל היינו יכולים להתברך בשר אשר יוותר על מנכ"ל — מעשה ללא תקדים.

ואכן, במשך ימים אחדים לבלבה תקוה צנועה: אולי, אולי, אולי אחרי הכל, נמסר על פרישתו של גרא, ולא נמסר במקביל על מינוי מחליף. שמא יש דברים בגו?

* * *

האשבנו הזיית יום־קיץ. בימים אלה התברר, שלתפקיד מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון יתמנה משה רבות, המשמש כיועץ שר הכלכלה והתכנון לענייני השקעות. כאמור, המועמד הוא גם איש מפלגה שאפשר לסמוך עליו — מייצג את המערך במועצת עיריית רמת גן — וגם נאמנו של השר־הממנה. כולם מרוצים: גרא קיבל ג'וב משובח, רבות קודם ויהיה מנכ"ל, על כל הכרוך בזה, וגם מנהלת לשכת המנכ"ל, מזכירת המנכ"ל, עוזר המנכ"ל וכו' אינם צריכים לחשוש, המשרות מובטחות את, כמה טוב שיש גו.

מדוע שתק טיטו

האם השתתף ואלדהיים בשיחות שנוהלו בין הפרטיזנים היוגוסלאוויים והנאצים באביב של שנת 1943?

מאת אליהו סלפטר

אחת השאלות המסתוריות בפרשת עברו המלחמתי של קורט ואלדהיים היא התנהגותם של שלטונות יוגוסלאוויה. עם תום מלחמת העולם השנייה הכינה בלגראד הגישה לאו"ם שורה ארוכה של תיקים נגד קצינים גרמניים שביצעו פשעי מלחמה על אדמת יוגוסלאוויה. ביניהם היה תיק של קורט ואלדהיים, קצין המודיעין של יחידת הוורמאכט שביצעה מעשי טבח גדולים הן בקרב הפרטיזנים והן בקרב האוכלוסייה האזרחית. ב־1947 אף ביקשה בלגראד את הסגרתו של ואלדהיים, אך בהמשך ויתרה על הדרישה.

היוגוסלאווים לא פצו פה גם כאשר עמד ואלדהיים להיבחר למזכ"ל האו"ם, והמרשל טיטו אף אירח את המזכיר בכבוד מלכים באי־הנופש שלו בריוני. הגירסה הפשטנית אמרה כי ואלדהיים היה "דג רקק" בעיני היוגוסלאווים ואם כי הם דרשו הסגרת "דגי רקק" אחרים. גירסה אחרת אמרה שבלגראד, ומאחוריה מוסקווה, — שידעו קרוב לוודאי על "תיק ואלדהיים" באו"ם — ניצלה את המידע שהיה ברשותה כדי לסחוט מהמזכ"ל "שירותים" פוליטיים לטובתה.

אך עתה מעלים גירסה שונה לחלוטין: טיטו שתק משום שואלדהיים ידע ואולי אף השתתף בשיחות על הסכם שביתת נשק שניהלו בכירי הפרטיזנים היוגוסלאווים עם כוחותיו של היטלר ביתר המלחמה. הסכם שלא עלה יפה הוכב אבירות כבודות לפרטיזנים. טיטו סבר כי אם יפקיר ואלדהיים לכשמגה, יספר על העניין הזה.

התצלום המפורסם של ואלדהיים משנת 1943 בשדה־התעופה פודגוריצה, בחברת גנרל האס־אס ארתור פלפס וקצינים גרמניים ואיטלקיים אחרים, שנמצא לפני חודשים מספר בעיתונות־תיקות באינסברוק, הוא מן הבעיות למענה הזירה.

הצילום התפרסם בראשונה לפני שבועות אחדים בדו־שבועון הציוני "ציון לידר". כתב־העת הפוליטי־תרבותי הקשור לאיגודים המקצועיים איראיאל — סיראייאו. בשאבר טפי עשר של מהמכ"ל סליץ'. סליץ' נולד ב־1946 לאב שהיה קצין בכיר בפרטיזנים ולאם שהיתה בתקופתו מכירתו של טיטו. אחרי המלחמה שירת האב כיועץ לבכיר יוגוסלאווי בכיר ביזון, בקטרה ובארה"ב וסליץ' הבן למד בבתי־ספר בארצות המערב. עם שובו ליוגוסלאוויה החל לפרסם כישורים במרכזיות נלילייות השונות, עם פרוץ דילר, במערכת "צ'ונבניק". הוא נשפט בגין לשבעה שנות מאסר, שוחרר אחרי שנתיים וחצי, וב־1983 הורשה להגר לקנדה.

בראשית כאמור מסבה סליץ' את תשומת הלב למבחם על כנו של ואלדהיים, ברוורט, שפורסם בניו יורק טיימס ב־6 ביוני, על פעילות אביו ביוגוסלאוויה במלחמת העולם השנייה, כתב ואלדהיים הבן: "ד קודת הפעתה היא מתולדות אותן [illegible] נוחד טענות הפרטיזנים, ופירושו של הדבר כי אין להביא לפרסם את התיקים על אבי כיוס בהם כדי להפכיר. מדוע הם מעולם לא נקטו הליכים".

בהמשך מעיר סליץ' שתי טענות של ואלדהיים: האחת שלא היה סגני והשנייה שהיה "בורג קטן" במכונת המלחמה הגרמנית. כמו בכל מדינה טוטליטרית, גם בגרמניה הנאצית "איש לא יכול היה להיות קצין ביחידות מודיעין מבלי להיות חבר נאמן, מסור ובחון (של המפלגה הנאציונל־סוציאליסטית). שנית, דרגת סגן במודיעין אינה כה זוטרה, כפי שהוא מתאר. בהיותו קצין פוליטי היתה לו הסמכות לתת פקודות גם לקציני צבא רגילים בדרגת אלוף־משנה".

באביב 1943 פתחו הנאצים במערכה שנקראה בפיהם "מבצע לבן" (ובפי היוגוסלאווים "מתקפת האויב הרביעית") נגד שתי תנועות ההתנגדות היוגוסלאוויות — הפרטיזנים בהנהגת הקומוניסטים, והצ'טניקים, נאמני המשטר היוגוסלאווי הקודם. למרות אכזריותה לא הצליחה המתקפה לגמור לחלוטין את המורדים, בעיקר משום שהכוחות האיטלקיים לא נלהבו להילחם. אך האבידות היו כה כבדות, שטיטו שיגר שלושה מעוזריו העיקריים — את מילובן ג'ילאס, קוצ'ה פופוביץ' ואלסקו ולבוס — להיוועד עם הגרמנים ולדון על אפשרות של הפסקת־אש.

באותו אביב נועדה שלישיית הפרטיזנים לשלוש פגישות עם נציגי הוורמאכט, בסרייבו ובזאגרב. טיטו העביר לגרמנים את התנאים הבאים להפסקת פעולות האיבה וחילופי שבויים לאלתר. הסכם אי־לוחמה בין הכוחות הגרמניים והפרטיזנים, ושיתוף צבאי נגד האימפריאליסטים הבריטיים שעמדו לפתוח חזית שנייה בחוף האדריאטי של יוגוסלאוויה.

מסמכים גרמניים שנגלו לידי היוגוסלאווים מראים, כי המפקדה הגרמנית העליונה בבלקנים אישרה את תנאיו של טיטו. אך כשנודע להיטלר על השיחות, הוא הורה לבטל את ההסכם.

חומר־נפץ פוליטי

"סביר ביותר שהסגן ואלדהיים, שתפקידו ב"מבצע לבן" היה לשמש כמו זה שבעבודו זכה לאות הצטיינות באוסטה, ידע על המו"מ עם הפרטיזנים. ולא קשה להבין שגילויים על ניסיונות הפרטיזנים לבוא לכלל הסדר עם הנאצים היו בבחינת חומר־נפץ פוליטי לאחר המלחמה, ביוגוסלאוויה של 1947", כותב סליץ'. "ככלות הכל, אחת הטענות העיקריות של הפרטיזנים ללגיטימיות (שלטונם) היתה עמידתם הבלתי מתפשרת, כביכול, מול האויב, לעומת שיתוף הפעולה, כביכול, של הצ'טניקים". הידיעה על שיחות הפרטיזנים עם הנאצים נשמרה בסוד כמוס מן העם היוגוסלאווי, עד 1980.

לאחר מכן באה מעורבותו של ואלדהיים ב"מבצע שחור" של הנאצים ("מתקפת האויב החמישית") בקיץ 1943. במהלך מתקפה זו צולם ואלדהיים בחברת הגנרל פלפס, מפקד חטיבת האס־אס השביעית הידועה לשמצה, הגנרל האיטלקי אסקולה רונקאי וקצינים אחרים. ב"מבצע שחור" השתתפו 120 אלף גרמנים, איטלקים, קרואטים, מוסלמים ובולגרים מול 19 אלף פרטיזנים. הגרמנים נחלו ניצחון מוחץ. טיטו שהודהר על־ידי השיחות עם הגרמנים, איבד כמחצית מלוחמיו ובעצמו נפצע. הוורמאכט טבחו, בין השאר, כ־5,000 פצועים בבית־החולים המרכזי של הפרטיזנים.

"אפשר רק להבין מה היה תפקידו של ואלדהיים ב"מבצע שחור"", כותב סליץ'. "הפקודות הגרמניות, והנוסות בשלב מסוים כנראה בידי ואלדהיים עצמו, הורו על מלחמה טוטאלית בכל הילידים, לרבות אזרחים". הוא מציין כי בהשוואה לשני המבצעים של 1943 ביוגוסלאוויה, היו המבצעים הנאציים נגד הפרטיזנים במקדוניה ב־1944, שאליהם קשר הקונגרס היהודי את ואלדהיים, צנועים למדי.

"בהקשר זה של חלקו בשיחות הפרטיזנים עם הנאצים ב־1943, יש לזכרון של ואלדהיים הבן בניו יורק טיימס משמעות מלאה יותר הם מספקים אישור. אף אם לא במתכוון, יותר משהתכוונו", מסכם מהמכ"לו סליץ'.

הטיעון אכן משכנע אך יש בו שתי נקודות תורפה: ראשית, אף שסביר שכך אמנם קרה, בתוקף תפקידו — אין עדות מיד ראשונה שואלדהיים השתתף בשיחות עם הפרטיזנים או שהיה לו מידע ישיר עליהן. שנית, קשה להבין שטיטו הצליח בשעתו לשמור את השיחות בסוד מפני בעלי בריתו דאז, הסובייטים; ואם סטאלין ידע, מדוע לא השתמש בכך נגד טיטו בשעת הקרע הגדול ביניהם? עם זאת, אפשר שניצל את המידע לסחטנות כפולה — נגד טיטו ונגד ואלדהיים.

פיתוח בלעדי של מץ
טלטקסט
לכל סוגי הטלוויזיות
לרגל פתיחת הערוץ השלישי
250 ש"ח בחמישה תשלומים שווים *
50 ש"ח
במקום 600 ש"ח
* אספקה אחרי התשלום החמישי.
מץ, החברה שהכניסה לטלוויזיות את השלט, מאפשרת לך לרכוש את הטלטקסט.
טלטקסט של מץ, ניתן להרכבה על כל סוגי הטלוויזיות, אצלך בבית וללא פירוק חיצוני.
בטלטקסט של מץ שעשועונים, שידורים לכל המשפחה, לוח טיסות, מבזקי חדשות, שידורי ספורט, שידורים לתיירים ועוד.
פנה אל חברת מץ, רחוב מודיעין 19 רמת־גן
או הזמן באמצעות טכנאי השירות שלך את הטלטקסט ודרוש את הקבלות של מץ.
מצוין. או בקיצור... מץ.

مكرر من الأصل

مكان من الاصل

אור חדש על האלרגיה

מאת רות קרייצר־רביב
דיאטנית קלינית

בדיקות מיוחדות עשויות לגלות אילו סוגי מזון גורמים אלרגיות לאנשים מסוימים

סיבות רבות לאלרגיה ותורות שונות לתגובות האלרגיות. מאמר זה ייתמקד בסוגי המזון היכולים להוות גורם אלרגני.

אלרגיה היא מצב שבו החיסון העצמי של האדם משתבש, והוא נעשה רגיש יותר למיחושים, למחלות מסוימות ולגורמים סביבתיים שונים, לרבות סוגי מזון. מקובל לחשוב, שאנשים רבים נולדים עם אלרגיות תורשתיות שבאות לביטוי רק כשהאדם נחשף לגורם התזונתי או הסביבתי המסוים. ביטוייה של האלרגיה הם רבים ומגוונים: כאבי־ראש, סחרחורת, דמעות בעיניים, אסטמה, שיעול, גירויי עור, שלשולים, כאבי קיבה ועוד. אך מתברר, שגם תופעות נפשיות כמרה, אי־שקט, דיכאון או פעילות־יתר, יכולות לנבוע ממזונות מסוימים.

למעשה אנשים רבים יודעים, כי מזונות מסוימים גורמים להם לכאבי־ראש, פריחות בעור או רגישויות קיבה וכך הם יכולים להימנע מהם. אלא שלא כולם הם בני־מזל בעניין זה, והם זקוקים לבדיקות לשם איתור הסיבה. מומחים רבים לאלרגיה שללו בעבר את המזון כסיבה לרגישות, כאשר ספקנותם נבעה מהיעדר מחקר מדעי שיוכיח את הקשר. אולם לאחרונה בוצעו בארה"ב מחקרים מדעיים השופכים אור חדש על הנושא.

הסיבות למיגרנה

ד"ר ליונרד מאנספילד, מהמרכז למדעי הבריאות באוניברסיטת טקסס, קבע לאחרונה כי סימפטומים מסוימים של מיגרנה נובעים מיין אדום, גבינה עם תרבויות עובש תיפוריות (כמו ברי וקממבר), הגז מלות, הגורמים לשיבוש בחילוף החומרים. קפאין, אלכוהול, חומרי שימור ומונוסודיום־גלוטמט (חומר משפר־טעם שמופיע, בין השאר, ברטב סויה ובאוכל סיני) משפיעים על אנשים מסוימים. יש המקבלים מיגרנה גם ממזונות רגילים כגרעיני חיטה, חלב, ביצים, תירס ובוטנים.

המחקרים שערך ד"ר מאנספילד בוצעו בשיטת האלימינציה. קבוצת אנשים הסובלים ממיגרנה ביצעה בשלב ראשון מבחני רגישות ל־83 סוגי מזון, בשיטת הדיקור העורי המקובלת להוכחת חומר הבדיקה. לאלה שתוצאות המבדקים אצלם היו חיוביות, הוצאו מתפריט — למשך חודש ימים — אותם מזונות שלגביהם נתגלתה רגישות. לאלה שתוצאות מבדקיהם היו שליליות, הוצאו מתפריט רק 4 מזונות: חלב, ביצים, חיטה ותירס, גם כן לחודש ימים. כל הנבדקים ניהלו רישום יומי של תפריטם, כאבי הראש והתרופות שנטלו.

בקרב אנשי הקבוצה הראשונה, שגילו רגישות למזונות מסוימים, גדול היה מספר המדווחים על שיפור במיגרנה. גם בקרב הקבוצה השנייה היו שהרגישו הקלה.

אלה שמצבם השתפר, עברו לשלב שני של הניסוי: המזונות גורמי המיגרנה הוכנסו ההודרה לכמוסות שניתנו עם המזון בלי שהנבדקים והחוקרים ידעו איזה מזון הוחדר לאוכל. זאת, כדי למנוע מהנבדקים תגובות פסיכוסומטיות כלפי מזון שהם חושבים אותו לגורם מיגרנה. ואכן, באותם מקרים שבהם האדם קיבל מזון המשפיע עליו, הוא אכן גילה תגובות אלרגיות בצורת מיגרנה. ואז בוצע השלב השלישי: בדיקת דם שגילתה עלייה ברמת ההיסטמין במקרה של מזון הגורם אלרגיה. ההיסטמין הוא סימן ביו־כימי חשוב לתגובה אלרגנית.

מסקנתו של ד"ר מאנספילד היתה, שמדידת רמת ההיסטמין היא צעד חשוב קדימה בקביעת המבחנים שלפיו מזונות מסוימים גורמים למיגרנה אלרגנית. עוד הוכח במקרים הנ"ל, כי רוב המזונות שגרמו למיגרנה אצל הנבדקים היו דווקא מזונות שכיחים ומקובלים בחיי יום־יום. עוד קבע ד"ר מאנספילד, כי מבדק הדיקור העורי המקובל אינו מדויק תמיד בקביעת האלרגיות, ולעתים אף לא מזהה אותה כלל. קיימות גם בדיקות דם מיוחדות, המהימנות יותר מאשר הדיקור העורי המקובל.

דיאטת האלימינציה

בדיאטה זו מוציאים מהתפריט את כל המזונות שחושדים בהם כגורמי אלרגיה. אחר־כך מוסיפים אותם אט־אט, בזה אחר זה, עד שמגלים מי מהם גורם להפרעה.

דיאטת האלימינציה שמנהגת במחקרים מסוימים בארה"ב כוללת בשר טלה, אורז, אגסים, מים, מלח, שעועית ירוקה, תפוחי אדמה ושמן בישול. נוהגים לתת תפריט זה למשך שלושה שבועות ורק אח"כ להתחיל בהוספת הגורמים הנחשבים אלרגיים. אם במשך שלושת השבועות לא חל שיפור במצב החולה, סימן שלא המזון הוא הגורם להפרעות — כך קבע ד"ר שודל מביה"ס לרפואה ראמבורס בוירג'יניה. בשיטה הקרויה — "הפיוחית", מחזירים את המזונות בדרך סמויה לנבדק ולבודק, כדי שלא לעורר תגובות פסיכוסומטיות אפשריות. יש להוסיף, שהדיאטה הנ"ל היא רק צורה אחת של דיאטת אלימינציה.

מחקרים אחרים גילו קשר חזק בין רגישויות למזונות לבין הפרעות עיכול כשלשול, עצירות, כאבי־בטן וגזים. המחלקה לאימונולוגיה באוניברסיטת קמברידג' באנגליה גילתה במחקריה, שמצבם של שני שלישים מהסובלים מהפרעות אלה הוקל כשנקטו בדיאטת האלימינציה שהוציאה מזונות מסוימים מתפריט. המזונות היו — חיטה, תירס, מוצרי־חלב, קפה, תה ומיצי הדרים. אצל אלה שהגיבו למוצרי חלב היו גם כאלה שנמצא אצלם חסר באנזים־עיכול המפרק את סוכרי החלב. בכך הוכחשה הדעה שבה החזיקו רופאים רבים, כי תסמונת הפרעות העיכול היא תגובה פסיכוסומטית למתח בלבד. נכון שלמתח יש השפעה, אבל המזון נמצא כגורם קובע ומשפיע יותר.

רגישות עור ואלרגיה

מחקר בקרב ילדים שגילו תגובות של רגישויות עור וגירוד, נערך על־ידי ד"ר היג סמפסון מביה"ס לרפואה באוניברסיטת דיוק. 52% מהם גילו רגישות למזונות מסוימים. 6 מזונות גרמו ל־85% מהתגובות אלה: ביצים (מוצרים מהמקרים), בוטנים, חלב, סויה, חיטה ודגים. ד"ר סמפסון מתחה ביקורת כלפי הרופאים הקובעים דיאטה על סמך תוצאות של בדיקות דיקור־עור בלבד, שכן כך נותנים לנבדקים דיאטה חמורה מן הדרוש. על־ידי שיטת האלימינציה מצמצמים ביותר את מספר המזונות הגורמים לאלרגיה. קבוצת הילדים שגילו רגישות, נבדקה שנית כעבור שנה, ו־40% מהם הפסיקו לגלות רגישויות, עקב התזונה המתאימה שניתנה להם.

מקרי אקזמה נבדקו במחקר שביצע ד"ר ו.ם. ניקר במחלקת הילדים באוניברסיטת סקסס. אצל 75% מהילדים ו־40% מהבוגרים שנבדקו, שופר המצב כשהוצאו מתפריטם אותם מזונות שנמצאו כגורמי רגישות. רובם גילו רגישות לחלב, סויה, ביצים, בוטנים, שוקולד וחיטה.

נושא אחר למחקר היה הקשר בין מזונות למצבים נפשיים. ידוע, שאנשים מסוימים נכנסים למתח נפשי, דיכאון, רגזנות ויתר־פעילות, לאחר שהם אוכלים מזונות מסוימים. ד"ר ג'וף אגר מביה"ח לילדים בלונדון גילה קשר בין מזונות מסוימים לבין ילדים הסובלים מיתר־פעילות. 70% מהילדים שנבדקו, פעילותם היתרה פחתה כשהוצאו ממזונם צבע המאכל הצהוב טרטראזין (המצוי בגבינות צהובות, מוצרי פסטה, משקאות מסוימים ועוד) וחומר השימור — חומצה בנזואית. 25% מהילדים גילו רגישות לאחד או יותר מהמזונות — חלב, סויה, שוקולד, בטנים, ענבים, חיטה, תפוזים, ביצים, תירס, דגים ושיבולת שועל.

ד"ר ג'והן קריטון, מהמרכז הרפואי באוניברסיטת שיקאגו, בדק קבוצה של חולי־נפש שהתאוננו על תגובות אלרגיות למזון. הם — וקבוצת בקרה של אנשים בריאים ללא תגובות כאלה — הושמו במשטר של 8 ימי דיאטה שהוצאו ממנה — ואח"כ הוכנסו בהדרגה — חיטה, חלב ושוקולד. הרוב בקבוצת החולים ורק אחד מקבוצת הבקרה גילו שינויים בהתנהגות במהלך המחקר. שוקולד נמצא כגורם המשפיע פחות מיתר המזונות. המחקר בא גם לבדוק את הטענה, שמי שסבל אלרגיה למזון עלול גם להכנס לדיכאון או למתח. המחקר בודד תופעות אלה והצליח להוכיח את הקשר בין מזונות מסוימים לבין הפרעות נפשיות.

התברר עוד, כי היו מקרים שבהם הוצאת הגורם המשפיע מן התפריט דווקא החמירה את הכמיהה לאותו מזון ורק כעבור זמן היא פחתה. החוקרים מסבירים זאת בדומה לתופעת הגמילה מסמים. המסקנה מכל האמור היא, שעם העמקת המחקר ועם הגברת שיתוף־הפעולה בין הרופאים לדיאטנים, אפשר יהיה להקל את סבלם של אנשים רבים הסובלים מאלרגיות הנגרמות ממזון.

פסים זוהרים

לא, הן לא התנחשו לגרות הנרבות. הדוגמניות של אופנת "גלי", הן מציגות את אופנת קיץ דז'י של החברה, הכוללת מערכות בגדים בקומפוזיציות של פסים משתנים בגווני עלהדרפנה וההזהב־זיגל. המעצב: שוקי לוי. (צילום: יקי הלפרין)

המנגינה לעולם נשארת

מאת יהודית קנולר

בחדר אחד יושבים אורי רום והזהר שפי ליד הפסנתר, קרן רד הבאום וטלי שיזור עם חלילים. ערן של עם קלרנית, ובהדרכתו של אהרון קפי מהקונסרבטוריון בגבעתיים הם עובדים על הרפסודיה של הניגור. מהחדר הסמוך עולים צלילי ג'ז בביצוע של פרופ' חיים אלכסנדר מהאקדמיה למוסיקה של תל־אביב. שם עשרים אילתורים לשיר המפורסם "פרנקי אנד ג'וני" עם פסנתר, קסילופון והרמוניקה. אחר כך נורית מבקשת לנגן משהו "שמאלצי". עוזר מצטרף עם הרמוניקה ואימפרוביזציה רוסית. המנגינה סוחפת ובהדרגה מצטרפים כינור, קסילופון, אורגן השמאלי, שירקה והמהום. בכיתה שלישית קבוצת חלילנים עם אורי טפליץ עוסקים בפרשנות מוסיקלית. המקום: כפר הנוער מאיר שפיה, בו מתקיים בימים אלה מחנה של הנוער המוסיקלי.

פול איבורי־דהאלי, אהבת המוסיקה, עשיית מוסיקה, אך לאו דווקא ע"י רוק "כוכבים". "רצינו לתת לילדים משהו, שאין להם במשך כל ימות השנה בלימודים הפורמליים. הילדים, בעיקר בערים הקטנות, ערי הפיתוח בדרום, הלומדים מוסיקה, הם חריגים, ולעיתים אינם מתקבלים יפה בחברה. רצינו לזמן אותם עם ילדים דומים, כדי שימצאו שפה משותפת ויוכלו לבלות ביחד" — מדגיש רשקובסקי, האחראי במחנה על הנוער המוסיקלי.

נקמה מוסיקלית

ד"ר מאיר ויזל, מנהל הנוער המוסיקלי, ודני וייס, מרכז התנועה המחנה, מעירים כי קשה לנתק את הילדים מהמוסיקה. סדר היום שלהם כולל סדנאות נגינה, בכלים השונים, סדנאות לאילתור, סדנאות הלחנה, קונצרטים קאמריים, מקהלה, הרצאות בתחום המוסיקה. סדנה לניצוח ופיתוח שמיעה. ד"ר ויזל מספר, כי הם נאלצו לעשות את השעה המוק־

חזרה לקראת קונצרט במחנה הנוער המוסיקלי (צילום: רבקה פינגר)

הנוער המוסיקלי קיים בארץ מאז 1957, עת נכנס כחבר לפדרציה בינלאומית, והאירגון הוא עוסק מאז בחינוך מוסיקלי, בעיקר במסגרות של בתי ספר ומתנ"סים. לפני שנתיים קיבל האירגון תנופה מחודשת. הוקמה תנועת נוער, בה חברים 600 בני נוער ויש לה 22 סניפים ברחבי הארץ. בנוסף לכ־1500 קונצרטים לשנה שמפיק האירגון, ועיתון לענייני מוסיקה, היחיד בארץ, זוכים חברי התנועה להפוך לקונצרטים של התזמורות המקומיות שלהם — כמו הסימפוניאטה בבאר שבע, או תזמורת רשות השידור בירושלים. שיתוף פעולה יש גם עם התזמורת הקאמרית בתל־אביב, ועם הפילהרמונית, אך עדיין לא בקשר אינטימי כמו זה בבאר שבע.

המחזור הכספי של התנועה הוא 300,000 דולר לשנה, והוא ממומן בחלקו ממשרד החינוך ובחלקו על ידי תלמידי בתי הספר הזוכים בקונצרטים ובחלקו על ידי חוג ידידים בראשות ראובן בן משה.

מחנה הנוער המתקיים זו השנה השנייה בקיץ, הוא תוצר לוואי של התנועה. הוגה הרעיון הוא הכנר יצחק רשקובסקי, האומר כי במחנה זה, בניגוד למחנות אחרים (מתן, מעגל אמנות והרמת לנוער), למשל, הרגש הוא על אינטימיות, טרדשת לבריכה לחוגה, כדי להבטיח פעילות גופנית מינימלית לילדים, שמילא את ההפסקות בין הסדנאות מנצלים לנגינה, בעיקר נגינת ג'ז.

דני וייס מספר "ב־12 בלילה אנחנו מנתקים אותם בכח מהנגינה. אך השיא היה באחד הלילות, כאשר בשעה שתיים התעוררתי לקול חלילות. מסגורי הבנים. התברר, כי ישנה שם קבוצת בנות וניגנה לבנים בחליל, כנקמה על כך שבליל הקודם הבנים ניגנו להן "סרנדה" והעירו אותן".

למסיבת הסיום מלחינים משתתפי המחנה פרודיה על אורטוריה שתיקרא "הזהוראטוריום", המקווים כי יוחזר גרעין מוצק של חובבי מוסיקה — פאסיביים ואקטיביים (במחנה יש השנה ארבעה ילדים שאינם מנגנים בכלים, ועוסקים בשמיעת מוסיקה), שימשיכו את הקשר ביניהם, כפי שהיה בעקבות המחנה של אשתקד.

השנה השתתפו בקייטנה המוסיקלית 74 ילד, שהתקבלו מתוך 110 מועמדים בגילאי 12–18. הם שילמו 480 ש' ל־17 יום. 15 ילדים נהנו מלגה. למחנה הגיעו גם 15 ילדים מחו"ל, ששמעו המחנה הגיע לאוזני הוריהם. בשנה הבאה מקווים להרחיב את הפירסום בחו"ל, מתוך תקווה, שהמפעל המוסיקלי ייהפך גם למפעל ציוני.

בובות כבני־אדם

מאת נילי מגרס

הישראלית עדנה ראלי הצליחה להשתלב בענף המסחרי המשגשג של ייצור בובות אמנותיות • בארה"ב הן נמכרות במאות דולרים הבובה

עדנה ראלי, תושבת רעננה, הגיעה לעבודה במקרה לייצור בובות. הבעל, אבי, עובד חברת מאיטק, נשלח על־ידי החברה לבוסטון. כשטייל עם שלושת הילדים בפארק בבוסטון, פגש את בעלה של יצרנית הבובות, אביגיל־בראמס, והלה סיפר לו כי אביגיל מחפשת עוזרת. עדנה לא חלמה על עשיית בובות. למקצועה אין שום קשר עם עשיית בובות — היא עובדת סוציאלית. אבל אחרי שנה לעבודתה עם אביגיל, החלה לייצר בעצמה בובות ולשווק.

מתברר, כי איסוף בובות אינו רק תחביב. בשנים האחרונות זה גם ענף מסחרי, המתפתח באחרונה במהירות רבה בארה"ב. פעם חשבו שבובה היא בובה רק אם נועדה למשחקי ילדים. גם איסוף הבובות אינו חדש. כבר לפני מאה שנים היו אספני בובות בבריטניה ובצרפת. אפילו המלכה ויקטוריה שיחקה בבובות עד שהחלה לנהל את הממלכה. באוסף שלה היו 152 בובות, זה האוסף הידוע ביותר בעולם.

לצד בובות המשחק, הולך ומתפתח כיום ענף מסחרי משגשג של בובות אמנותיות, שנרכש בארה"ב. הבובות הללו מיוצרות, נאספות ונסחרות כמוצר בעל ערך כספי הולך וגדל. אף יש טוענים כי הבובות הן על גבול הפיסול. הן מוצגות במוזיאונים ויש להתייחס אליהן כאל דבר־אמנות. מבחינים בין בובות עתיקות, בובות מודרניות, בובות מקוריות ודיוקני בובות, בובות המיוצרות בסדרות, כמו הדפסים, עם חתימת האמן.

הבובות עוברות מיד ליד במכירות פומביות ובתצוגות מיוחדות לבובות. היקרות ביותר הן הבובות העתיקות מגרמניה, שגילן יכול לעלות על מאה שנים ומחירן עולה להגיע עד ל־40,000 דולר. כמחיר מוצר פרי לרוב האספנים — התפתח שוק לבובות חדשות, חיקוי לעתיקות. מחירן מגיע לכמה אלפי דולרים והן בהישג ידה של שכבת אוכלוסיה רחבה יותר. אוספים גם בובות מודרניות בפרסומת אין ספור.

דמויות של שחקני קולנוע, כגון קשר או לוסיל בול, האשה מרינה כפרנקלין דלנו רוזוולט, גבירות מפורסמות כאלינור רוזוולט והדמויות אהובות כמו עליסה בארץ הפלאות, הן פופולריות ביותר. מבוקשות גם בובות בדמות נערים, נערות, תינוקות בני־יומם, לבנים, שחורים, ומה לא. אפילו בובות בארבי הידועה משנות השישים, כשהיא במצב חדש — בהיאה עתה לבעליה הון רב.

מחוץ למכירות, מוצגות בחנויות היבשת תערוכות אירופאי שהיצרנים מציגים בהן את עבודותיהם לקהל ולסוחרים. באחרונה נפתחות בו אחד גם חנויות מיוחדות לבובות. כל הנודדים המשתתפים בשוק מפרסמים את עצמם במגזין מיוחד ושמו "דול ריידר". מי שרוצה ללמוד ליצור בובות יכול לעשות זאת בעצמו בעזרת קלטת וידיאו, ומי שצריך חלקי חילוף לבובות, יכול להזמינם מתוך קטלוג, הן יגיעו אליו בדואר.

הבובות של עדנה נעשות בתהליך אינדיבידואלי. כל בובה נוצרת לחוד. הידיים, הרגליים והראש נעשים מחומר פלסטי מיוחד, פיתוחו של בעלה, אבי. החומר, שהרכבו נשמר בסוד, הוא דומה שעוה הנותן את השקיפות, הטקסטורה והברק של העור הטבעי. עדנה מפסלת ביד את החלקים השונים. הגוף נעשה מבד ממולא, העיניים הן עיני זכוכית. השיער עשוי מצמר כבשים מיוחד. העבודה האהובה במיוחד על עדנה היא צביעת הפנים, המעניקה לבובה, לדעתה, את אופיה המיוחד. אין חוזרות ואין תבניות. הבובות אף אינן סימטריות ויש הבדל בין הצדדים. הפרופורציות אינן מדויקות ועדנה אינה מקפידה על מידות אידיאליות. הן רוצות יפות מאוד, אבל רחוקות משלמות.

גובהן של הבובות כ־60 ס"מ והן מלובשות בהידור רב. עדנה מתרכזת בדמויות של בובות משנות העשרים השלושים ומשתמשת בחומרים אותנטיים ליצירת הלבוש. בביתה מגירות רבות גדושות בחומרים: שמלות תחרה שוורות, הב משנות העשרים, ריקמות פנינים, נוצות, כובעי לבד ישנים, וכל מיני דברים מיוחדים, האוספים בשקדנות מכל העולם.

מאז חזרו לארץ לפני שנה, עובדת עדנה לפי הזמנות, עיקרן הזמנות מתגיות בארה"ב. בסתיו תיסע עדנה לארה"ב, להציג בובות בשתי תערוכות, ולקנות חומרים. חנות בסולט לייק סיטי הזמינה אצלה שתי בובות "ליידי בדרך לנשף". אשה אמריקאית הזמינה כלה, ששמלתה תיעשה מבד שמלת הכלולות של סבתא, והיא תעבירה לילדים כנכס משפחתי.

בדרך־כלל מזמינים את הבובות לפי הגודל ואילו עדנה קובעת את הטיפוס. היא אינה אוהבת לעבוד לפי הדרישות האמריקאיות. האמריקאים, לטעמה, אוהבים הרבה מכל דבר: הרבה חרוזים, הרבה תחרה והרבה קישוטים.

הבובות הראשונות שיצרה עדנה בארה"ב נמכרו ב־500 דולר הבובה. עכשיו הן נמכרות עם בסכומים גבוהים מזה.

עדנה ראלי ובובותיה (צילום: עודי קרן)

לקט / עדנה לוינשטיין

נח"ל, נח"ל היכון!

"חיים שבאלה" הגיעו גם לאנשי המגל הזהב: ב־24 בספטמבר יתכנסו כל אנשי הנח"ל, ותיקים וחדשים, בפארק הירקון לכנס "הנח"ל לדורותיו", במסגרת אירועי 100 שנה להולדתו של דוד בן־גוריון. לכנס מוזמנים כל אלה ששירתו אי־פעם בנח"ל, אם כחברי גרעין או במסגרת ישיבות הסדר, וגם בני משק לפיקוד, מח"ל, עולים חדשים, מפקדי היחידות השונות של הנח"ל, המשפחות ששכלו את בניהן בעת שירותם בנח"ל, בוגרי להקת הנח"ל, כולל אלה שהיו בהרכבי תנועות הנוער — סך הכל רבבות אדם — אבל כולל גם את בני המשפחה המתלוים. בתוכנית הכנס יתקיים ערב גרעינים והמשכו ייערך חיזיון אור־קולי על הנח"ל בכל זמניו. ●●●

התיבש המרוקאי. 500 תלמידות מהמגזר הערבי — מן הכפרים, המבצרים והערים — סיימו בימים אלה את לימודיהן במועדון ויצ"ו בנצרת. זהו המחזור הגדול ביותר עד כה. הן למדו במשך שנת לימודים תמימה תפירה מקצועית ולשימוש אישי וכן מלאכות־יד שונות כריקמה, ריקועי נחושת, עבודות בברים, אמייל, קרמיקה, סריגת קרושה ועוד. המקצועות הללו משמשים אותן גם לצרכי פרנסה. למסיבת הסיום היה גם היבט מרוקאי: ריקודיה של להקת הפולקלור שטיפחה גיבה בן יצחק מויצ"ו רמת שקמה. ריקודי הנשים המרוקאיות האפבבייות של הלהקה, כשבמרקע נשות ויצ"ו התלמידות הערביות, יצרו אווירה מיוחדת במינה. ●●●

למתגברים בעם. קופת חולים הכללית החלה בגיוס מתנדבים לשוחותיה ברחבי הארץ. לדברי אורה גז, חברת הנהלת קופת חולים הממונה על הפרויקט, גייסו כבר עשרות מתנדבים למרפאות אך יש צורך בעוד מאות מתנדבים לפעולות במרפאות.

המתנדבים מסייעים במרפאה בעיקר לקשישים ולאמהות עם ילדים בהכוונה ובלמידה. חלקם עוסק באירגון פעולות חינוך בקרב הקהילה במתנ"סים ובמועדונים. מטרת הפרויקט כפולה לסייע בפעילות תקינה של המרפאה ולקרב את אוכלוסיית החברים אל קופת חולים תוך סיוע בפועל. ●●●

הירוק שיוביל. עד היום סברו שכאבים במיפרק הלסת מופיעים בגילאים מתקדמים ובעיקר אצל נשים. ביטאון "הרפה" האחרון מספר, כי תופעה זו קיימת גם אצל צעירים ואפילו אצל ילדים. הכאבים נגרמים בעיקר כתוצאה מחריקת שיניים בלתי־רצוניות והנובעות ממתח נפשי או מאירועים במערכת השיניים. החריקה מטילה עומס יתר על שרירי הלסת וגורמת כאבים במיפרק, העלולים אף להתפשט אל הגולגולת והעורף. מסקר שערך בראשותו של פרופ' יעקב אייליך מרפאת הפה בקרב 350 תלמידים בגילאי 12 עד 17 בבית־ספר בירושלים, עולה כי כאבים שמקורם בלסת מופיעים בשכיחות גבוהה יותר אצל ילדים הלוקים מסוים, ילדים הרגישים לרעשים וכן אצל תלמידים באקדמיה למוסיקה המנגנים בכלי־נשיפה, כתוצאה ממאמץ מופרז של שרירי הלסת. ●●●

משימה קשה. עוד פרוזה יחתן "הדסה" על מכשיר חדש, המסייע לאתר באופן מדויק את מקור הדימום במקרים של שטף דם. המכשיר פותח על־ידי ד"ר אשר פרת מהפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית והדסה־עין כרם, מנהל המחלקה הכירורגית בהדסה. כ־80 אחוז מן המקרים של שטפי דם פנימי מתרחשים במערכת העיכול העליונה ואיתור מקורם היא משימה קשה, אם הדבר אינו נעשה בתוך הזמן הדחוף. המכשיר החדש נועד לסייע בקביעת מקום הדימום ללא צורך בניתוח והוא מופעל על־ידי החדרת צינורית למערכת העיכול, שדרכה נשאב נוזל ממערכת העיכול המגיע למכשיר לגילוי הדימום. ●●●

מחזור האיזון העדין. מכון גורה ללימוד ולמחקר לנשים, המפעיל קורסים לפיתוח מיומנויות ולקידום נשים בעבודה, יוצא השנה עם תכנית חדשה לנשים ולבני־זוגם. המנחות, ד"ר הדה גילבואה־ביגמן וד"ר ג'ים הוונקבריג, סבורות, שמשפחה וקריירה מהוות תחומים מרכזיים בחייהם של נשים וגברים רבים, וכי כל תחום תובע השקעה ומעורבות במידה המסכנת את האיזון העדין המתקיים בין השניים. מה המחיר שיש לשלם כדי לשמור על איזון זה, מה המחיר שאשה משלמת כדי "להיות במרד" — כל אלה נלמדים בקורס והמנחות יסייעו בכך שינסו להפוך את הקריירה של כל פרט במשפחה להצלחת המשפחה כולה. ●●●

להזמין תור בבנות. על שיטה חדשה להזמנת תור במרפאות קופת חולים הכללית במשמר הירדן, שעריים, קרית מלאכי ב' ואשדוד ד', מדווח דובר קופת חולים, דוד חצר. השיטה, שתופעל בראשית חודש ספטמבר, מאפשרת לחברי הקופה, במקרים לא דחופים, להזמין תור מראש, טלפונית או אישית במזכירות המרפאה. השיטה תמנע (לדברי הקשישים) צפיפות במרפאה ותאפשר לרופאים בדיקה מקיפה ושקטה של החולים. אם התושבים אכן ישתפו פעולה, הרי שהמרפאה תעבור בכך לעידן חדש שבו שירות טוב יותר, בדומה למקובל בחו"ל — כך מבטיח הדובר. ●●●

גינון לי הביבה. המועצה לישראל יפה הוציאה באחרונה חוברת נאה למראה ולמקרא, שמטרתה להציג בפני דיירי הבתים המשותפים חומר הדרכה בנושא גינון חצר הבית המשותף. "בלהט העשייה הבמיה של חברה תוססת כשלנו והתפתחות מהירה של ערים חדשות, לא השכלנו תמיד להתייחס לסביבה הטבעית ולהבין את השפעתה על התנהגות האדם", אומרת בפתח החוברת זהר קרוני, מנכ"ל המועצה. "גינות מטופחות ומטופלות תורמות הן לאיכות החיים של דיירי הבתים הן ליופיו של הרחוב, לנוף של שכונות המגורים והארץ כולה." החוברת מכילה פרק הדן בתכנון הגינה, פירוט של הצמחים המתאימים לגינון, תכשירי ריסוס והדברה, סוגי העצים, השיחים והפרחים לפי עונותיהם, השקייה והיסכון במים.

מדוע אונסים בעלים את נשותיהם

מחקר על בעלים אנסים ועל "אנסי פגישות" מצביעים על אותה המסקנה

מאת גלעד דוהן
סופר "הארץ" בקנדה

תוצאותיהם של שני מחקרים, אחד של פסיכיאטר והשני של פסיכולוג, בנושא אונס רעיות על־ידי בעליהן ואונס צעירות על־ידי החבר שעמו הן "יוצאות קבוע", פורסמו לאחרונה. מחקרו של ד"ר ואיינגורט פורסם ב"כתב העת האמריקאי לפסיכיאטריה", והוא עוסק בנשים הנשואות. השני, של ד"ר קאנין, פורסם בגיליון ינואר של כתב העת "תעודות לחקר ההתנהגות המינית", והוא בוחן את תגובותיהם של גברים שהודו שאנסו את חברותיהם.

הפסיכיאטר ריאיין 930 נשים נשואות, או שהיו נשואות בשלב זה או אחר של חייהן. 14 אחוז מהן דיווחו שהבעל אנס אותן, כלומר כפה עליהן לקיים עמו יחסי־מין בניגוד לרצונן המפורש. רובן הרגישו כתוצאה מכך תחושה של נבגדות ואובדן אמון, שהכבידה על יחסיהן עם הבעל במשך שנים אחרות.

ד"ר קאנין ריאיין 71 צעירים שהודו שהם "אנסי פגישות", כלומר, גבר שאנס את חברתו בזמן הפגישה. מחקרים בחוצי תריסר קאמפוסים בארה"ב הדגימו, שהתופעה התרחשה פעם אחת לפחות בשיעור של עשרות אחוזים מכלל הזוגות. נמצא, ש"אנסי הפגישות" פעילים במישור המיני הרבה מעל הממוצע, וכי תכופות השיגו את מבוקשם על־ידי הבטחות אהבה כוזבות או איומים לנתק את היחסים. האונס בוצע, ברוב המקרים, לאחר שהחברה ניסתה למנוע מגע מיני, בעוד שהחבר כבר היה "מחומם" כהוגן.

למרות השוני המהותי בטיבן של קבוצות הנחקרים, הגיעו שני החוקרים למסקנה דומה: גברים בדרך־כלל אינם אונסים בגלל שהצורך המיני שלהם אינו בא על סיפוקו. הסיבה השכיחה יותר היא של תרמית מסויימת ולא מתמיהה שיש להם על הנשים, וניסיון ממושך שהצטבר, כתוצאה מתרמית זו, בניצולן של נשים לרעה.

300 נשים תופרות, רוקמות וסורגות

בית של ויצו. המחלקה המקצועית המעסיקה 300 נשים התופרות, רוקמות וסורגות בביתן, מרכזת את המוצרים ב־28 חנויות־מכירה במועדוני ויצו ברחבי הארץ ובבזארים הנערכים פעמיים בשנה. המחירים הן לידה לפריטור (מהתהגורת), וגם שימור המיבלין הלבוש. הנשים זוכות להדרכה לעבודה את עבודות תפירה וריקמה. נבחרות לעבודות עם הוראות־עבודה לביתן. מבחר המוצרים רב: שמלות לילדות בגזרות מבד עם אפליקציות ועיטורי תחרה, מערכות פריקו לילדים, בגדים עם אפליקציות, תמונות תלת־ממדיות לחדרי ילדים, שמיכות רקומות לתינוקות, כריות לתינוק ל"ביתו" מבריית יד, שטיחי העוגל וקרמיקה, מפות ומפיות רקומות, בובות בד, מחזיקי סירים ועוד מאות(!) פריטים. המחלקה קיימת זה עשר שנים והיא מכניסה התרומות, 30 אלף שקל, מיועדת לבתי הילדים של ויצו. המטרה העיקרית היא לעזור בפרנסת משפחות שבהן האם אינה יכולה לעזוב את הבית.

דגם אופנתי מבריק צמר הוכן במחלקה לפיתוח העשיות (ש. קינזי)

מינהל מקרקעי ישראל

• מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז • המועצה המקומית קרית עקרון • עדים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

"בנה ביתך" - בשכ' קרית עקרון
יתרת מגרשים

במסגרת התוכנית "בנה ביתך" שפורסמה בחודש יוני 1986, נותרו 30 חצאי מגרשים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 27.8.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של "כל הקודם זוכה". בשעה הקובעת כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
בעת ההרשמה שתיערך במשרד חברת עדים בראשון לציון, רחוב ז'בוטינסקי 65, טל. 03-953131, בימי העבודה המקובלים, בין השעות 08.30-13.00, יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי עדים, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.10.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע בגודל של 344 מ"ר, המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 9,537 ש"ח ($6,457), המחיר אינו כולל הוצאות עבור פיתוח ואינו כולל מע"מ.

• מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים • המועצה המקומית בית־שמש • משרד הבנוי והשיכון מחוז ירושלים

"בנה ביתך" - בשכונת ז'בוטינסקי בבית־שמש

במסגרת התוכנית הנ"ל, מוצעים לציבור 18 מגרשים לבניה, בהתאם לפרוט שלהלן:
א. 1 מגרש חד־משפחתי לבנית יחידת דיור אחת.
ב. 17 חצאי מגרשים דו־משפחתיים לבניה דו־משפחתית עם קיר משותף.
ההרשמה לתוכנית ותקנים במשרד לשקום שכונות, רחוב רמב"ם 50 בבית שמש.
ההרשמה תחל ביום שלישי 19.8.86 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שלישי 16.9.86 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד לשקום שכונות, בכתובת הנ"ל.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 365 מ"ר, (חצי מגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 6,000 ש"ח ($4,500), המחיר כולל הוצאות עבור פיתוח ואינו כולל מע"מ.

• מינהל מקרקעי ישראל מחוז הצפון • המועצה המקומית מנחמיה • משרד הבנוי והשיכון המינהל לבניה כפרית מחוז הצפון

"בנה ביתך" - במנחמיה -
יתרת מגרשים

במסגרת התוכנית "בנה ביתך" שפורסמה בחודש אוגוסט 1984, נותרו 30 מגרשים לבניה עצמית.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום רביעי 27.8.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של "כל הקודם זוכה". בשעה הקובעת כתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.
בעת ההרשמה שתיערך במשרד מינהל מקרקעי ישראל, מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עילית, בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי המינהל, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־31.10.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 545 מ"ר, המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 5,470 ש"ח ($3,703), המחיר אינו כולל הוצאות פיתוח ואינו כולל מע"מ.

מכרזים

משרד האנרגיה והתשתית
מכרז מס' 6/86
משרד האנרגיה והתשתית מזמין
הצעות לאספקת 1—5 מערכות למדידה, איסוף ורישום נתונים מטאורולוגיים ואנרגטיים
בדבר פרטים יש לפנות למר שמעון ברוך, יחידת בנא"ם, רחוב יפו 234 ירושלים טל: 02-551222.
המועד האחרון להגשת ההצעות יום ב' 8.9.86.
אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

מרחב תכנון מקומי "עירון" ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מס' מוקדמים 298 ע"י אחמד סליחאן אגבאריה גוש 20332 חלקה 34 שבאישורה יש משום הקלה לעניין:
הקלה של 35 ס"מ בקו בניה קדמי לחלק מהמבנה בקומה א'.
התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ובנייה "עירון" כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב
מ. מסאורווה
יו"ר הועדה

10 לילות ב"פריז ולונדון". ואתה עוד בארץ?
זוהי קריאה אחרונה להצטרף לטיול הקסום לפריז ולונדון, אשר יוצא ב־31.8.
נותרו עדיין מספר מקומות למספר מטיילים שמגיע להם חופש!
נא להזדרז! היציאה מובטחת!
פנה עכשיו אל סוכן הנסיעות שלך, או היש לאופיר טורס טל: 209777, 03-280025.
אופיר טורס
עולם נפלא בהישג ידך.

הטור שלי / נתן דונביץ

מלה שהוצאה מהלקסיקון

באנציקלופדיה העברית אין ערך "משמעת". במלון אבן־שושן יש הגדרה קצרצרה ולא מספקת. בשפה העברית, ובמציאות הישראלית, אין המלה בשימוש, להמציא זה שעל דרך השלילה. כאשר קורה אסון או מתגלה מחדל, מדברים על כך שבארץ אין משמעת. אם מבקשת מערכת החינוך לתקן ליקוי יסודי בהתנהגות ובמבנה של החברה הישראלית, עליה להנחיל לחנך, ביעילות, למשמעת. יעילות ומשמעת הולכים ביחד. בורמן דיקסון, בספרו "הפסיכולוגיה של השלומיאליות בצבא", מסכם (בעמוד 187 של המהדורה העברית): "סדר, ניקיון, דייקנות ומשמעת הם, כביכול, מרכיביה של היעילות".

בישראל חוגג היפוכה של המשמעת — הברדק. לפני שנים אחדות עוד כינו את מצב הדברים באלאסטו, היום חזרו ל"ברדק".

במשך שבועות וחודשים מתריעה נציבות המים — בכל סוגי ההסברה והתשדירים — שמשק המים בכי רע, על סף קטסטרופה. מראים לצופי הטלוויזיה את התייבשות הכנרת, את הירידה הגדולה במאגרי המים. מבקשים, בסך הכל, להוריד קצת את הצריכה הביתית. לא להשקות את הגינה סתם בשעות הגילוי והחום והכלים. לעבור — במידת האפשר — מאמבטיה למקלחת. לרחוץ את המכונית במים מדלי, לא בצינור. להשקות גינות ביעילות. זה הכל. לא מבקשים שמישהו יצמא למים. אלא שבמקום שהצריכה תרד, היא עוד עולה בעשרה אחוזים לעומת השנה שעברה. ירידה של עשרה אחוזים מתבטאת בכך שבמקום להתקלח 10 דקות תתקלח "רק" 9 דקות. אבל, אצלנו, בעיצומו של המסע לחיסכון במים, התכנים מסל הרש, שהוא מגיקה, ברוב עם ובהשתתפות אח"מים. ראש המשמר לה ללחוץ על הכפתור, והנה, המים קולחים.

שלא יאמרו לי שמדובר בזוטות. שאמריקה מגבלת, שזה רק נראה כבריכה מים, ושרק סיפורים ונושלים על המתבחותיהם של הורסים רש־מים. האופק, הרושם, הוא של בזבוז מים. ולפסיכולוגיה עדיין חלק נכבד בהתנהגות האדם. ועוד: אם אדם עובר במכוניתו בכביש ראשי בעיר ורואה את המים ניתזים, במשך שעה ארוכה, על המדרכות והמכו־ניות את הכביש לאורכו — הוא מתרשם שיש שפע של מים לבזבוז. עובדה, הרשות נוהגת כך.

אבל, גם ללא הדוגמאות הוויכו־חיות הללו, אין זאת התנהגות של ציבור ממושמע. אומרים לחסוך ועושים ההיפך. היפאנים (לעולם לא אתנצל מלהביא בבעשה אצלם) היו נוהגים אחרת. תאמר להם הרשות שיש לחסוך 10 אחוזים, ויחסכו כי חסכו יותר. יפאני לא יסתפק בחיס־כון של 10 אחוזים, שמא ייחשב לטעות או למשגה ויחסכו רק 9 אחוזים, מאחר שכך, יחסכו 12 אחו־זים ויותר.

היפאנים הללו — כמי שמכבים אותם בשמקלגלג באלאנגליסטים ישראלים מנבוקים — הם סיפור הצלחה של העולם כולו. לכל חולם ולכל מגור שהם נבבסים, יש להם סיפור הצלחה. קודם כל, תורות למשמעת, שמשרשת בתוכם עם הלב אבא. פעם כינה אותם העולם המערבי "רובוטים", במידה רבה של לגלוג. אמרו עליהם שכל מה שהם יודעים לעשות הוא חיקוי של העולם המערבי. עכשיו, העולם "האמיר" עוקב בעניין אחר הנעשה ביפאן, ומנסה לאמץ לעצמו אורחות מושבה, תכנון ופיתוח כמעט בכל תחומי החיים. הזל בהוראת גבינה לאוטוסטים וכלה באינטליגנציה מ־לאכותית, הדור הבא של המחשבים.

משלחות של מומחים אמריקאים ואירופים לחינוך והוראה יוצאות ליפאן לראות, כיצד הם מגיעים להישגים מופלאים, בכיתות גדולות בהרבה מאלו הנהוגות במערב. הייש־גים מצויינים במתמטיקה ובפיסיקה מקנים לתעשייה היפאנית את המוני המומחים של מחר.

הפשיעה עלתה בטוקיו, בכמה אחוזים מדאיגים. ישבו מומחים וחי־שבו את התשובה. תוך חודשים מעטים היא הועלה. הפשיעה ירדה במידה דראסטית. אזרחים, במשמעות אחוזות מעולה, נטלו על עצמם תפקידים, כבר המשטרה המקצועית. נפתחו נקודות־משטרה רבות, ועיני האחרים מרקו אחר זרים שבאו לרחובם או לשכונתם. איש לא התווכח, או התווכח. ההתייצבות היתה כמעט מלאה.

אם היו הישראלים יותר ממושמ־עים, לא היו נהגים חוצים את הקו הלבן לאורכו של כביש מגאן, לא היו חיילים ומטפלים נראים כפי שהם נראים בהפסקת, הנהרגים בקטע שבין הקריה לרחוב אבן גבירול. לא היו מתווכחים, בידענות חסרת בסיס, על כל הוראה היוצאת מן הרשות. הזל בתגניות תנועה כמ־כונית וכלה בעישון במקום צבורי. יחידת חיילים לא היתה נוסעת בגלל תפרים. לא היו עושים אלף ואחד דברים ההופכים את החיים בארץ לאנרכיה אחת גדולה.

אם מערכת החינוך וההסברה אינה מסוגלת לחולל את המפנה, אין מנוס ממעבר לאילוץ. יהיה צליל הרושם שלילי ופאשיסטי כפי שיהיה. קורה, שחיין הארצות הברית הבינו מזמן כי החינוך לבדו לא יישא בסבל. מדינות דמוקרטיות מובהקות אלה מטילות עונשים כבדים, מר חשיים מאד, על מי שסבור שהוא יודע טוב יותר, או שהכל מותר לו. לא נהיה מדינה פחות דמוקרטית אם לא יועיל החינוך הכולל למשמעת.

ללא משמעת גם לא תהיה יעילות. ובלי יעילות, נמשיך להיות סמוכים לשלחנם של האמריקאים, לחזור ביד מושטת, ולבקש עוד הקצבה, עוד מענק, עוד הלוואה. היפאנים אינם נזקקים לכך. האמריקאים פונים אליהם, אל היפאנים, ומבקשים שיקנו ביתר גמישות לגבי מוצרים אמריקאים.

אנחנו מדינה עם נורמי קיום של ספארטה, וחיים כמו ברוקיסטן.

מידע חופשי

זאב ישת, במדור "הויקות" ("הארץ", 15.8) דיווח על העזיבות הרבות של חוקרים מהיחידה לחקירות הונאה של משטרת ישראל. עשרות נוטשים אותה, ועשרות חוקרים חדשים באים במקומם. ישת קבל על עיילותה של יחידה שתחלופה כל כך גבוהה.

יורשה לי להוסיף היבט אחד, לא פחות חשוב: ביחידה לחקירות הונאה, זאת שהיתה מזוהה במשך שנים עם משקרה בנימין זיגל, עבדו ועבדו, במשך השנים, מאות חוקרים ועובדים אחרים. לרבים מהם היתה גישה אל מאגרי המידע שנאסף האוצר בתיקי היחידה. אחר כך פרשו, כשהם יודעים הרבה על מפעלים, מוסדות, חברות ואישים ישראלים. מידע שמחוה ממון רב למי שמעוניין בו, למסחרותיו. החוק־רים לא יחזו מהארץ לאלסקה. הם כאן. קציני ביטוח, עורכי־דין, חשבונאים. נותר רק להאמין שכל אלה — ואני מרגיש כל — לא עשו שימוש במידע שעבר דרכם, או שהם הגיעו אליו. עם תחלופה כזאת, המוקית את היחידה מזה שנים, ודלי־פות לשוק האמיתי הן בלתי־נמנעות.

וזו, בצד הסד הנסיון של מגוי־סים חדשים, הליקוי הגדול של התחלופה שביחידה רגישה כמו זאת.

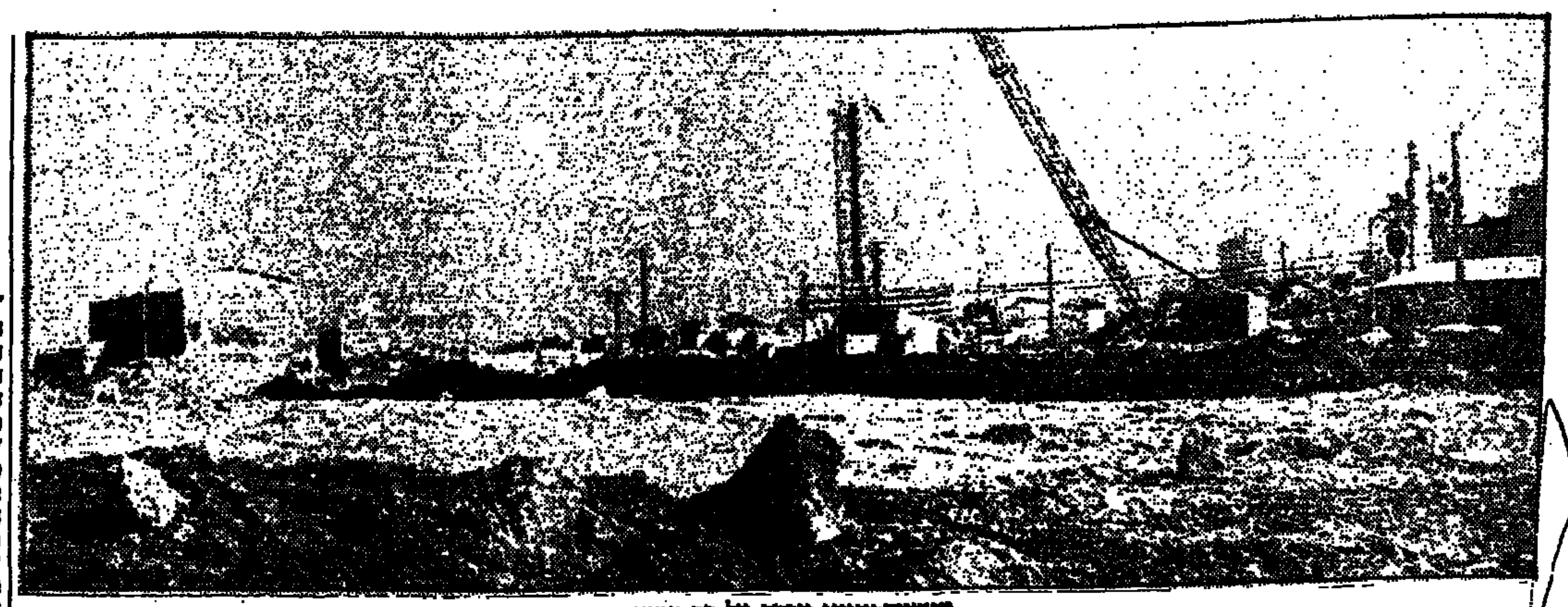

מנשייה: העניין יוקרה על כף המאזניים

הקרב על מנשייה

עימות חריף בין עיריית תל־אביב למינהל מקרקעי ישראל על הקמת פרוייקט מגורים גדול ליד חוף הים בתל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

סמוך למסגד חסן בק בתל־אביב, מתחולל בעת האחרונה אחד העימו־תים החריפים ביותר שידעה הארץ בתחום התכנון והבנייה: מינהל מקרקעי ישראל ועיריית תל־אביב נקלעו לסכסוך חריף בשאלה, כיצד ייראה פרוייקט המגורים, המתוכנן על שטח של 225 דונם בין בית הטקסטיל ועד הכניסה ליפו. עלות הפרוייקט — כמאה מיליון דולר.

מלבד הוויכוח העינייני, עומדת כאן על כפות המאזניים יוקרה של שני מוסדות ביורוקרטיים רבי־עוצמה, ומה שלא פחות חשוב — יוקרה מקצועית אישית של שני אדריכלים, מהנדס עיריית תל־אביב, שמאי אסיף, ומהנדס עיריית י־רושלים, אמנון ניב. יוצא, כי כל הנוגעים בדבר משתדלים לשמור על דבר העימות בסוד. שכן ברור להם שכל מלה מיותרת עלולה להחריף את העימות ולהביא את פרוייקט מנשייה לקיפאון.

שינוי ייעוד

לפרוייקט הסטוריה מורכבת: לפ־ני עשרים שנה לערך יועד האיזור, הנמצא בבעלות מינהל מקרקעי ישראל, להיות לב איזור העסקים והמשרדים של תל־אביב, [illegible]. כ־3,500 משפחות פונו מהמקום תמורת פיצויים בהיקף של יותר מ־50 מיליון דולר, ששולמו מקופת המדינה. אנשי המינהל נאלצו לשנות את תוכניותיהם לאחר שמדיניות התכנון של העירייה הש־תנתה בראשית שנות השבעים. הוחלט אז, כי יש להרחיק את מרכזי העסקים והמשרדים מחוף הים, ותחת זאת להעבירם לאורך פרוייקט נתיבי איילון. הקטע היחיד שנבנה על־פי התכנון הישן היה איזור בית הטקסטיל, שנבנה כאיזור משרדים ומלונאות. מעתה יועד שטח מנשייה למגורים.

תיכנון הפרוייקט הוטל על משרד האדריכלים דריזין־ניב. לימים הפך אמנון ניב, אחד השותפים במשרד, למהנדס עיריית ירושלים. באמצע שנות השבעים הגיש ניב את התו־כנית, שכללה 1,000 יחידות־דיור בארבעה מגדלים מדורגים לכיוון הים. לכך נועדו להתווסף שטחי מסחר בהיקף של 15 אלף מ"ר לערך. תוכניתם של ניב והמינהל גובשה על דעת מינהל ההנדסה של עיריית תל־אביב, ואושרה על־ידי הוועדה המקומית לתכנון ובנייה. היה ברור לאנשי המינהל, כי אישור התוכנית בוועדה המחוזית הוא עניין של זמן בלבד. יתר על כן, המינהל היקצה שטחים גדולים לצרכי ציבור, שמהם נבנתה חלק מהטיילת וגן צ'רלס קלור. עתה ציפו במינהל לרווחים מהכספים הצפויים להם ממימוש התוכנית.

הצעה חלופית

אלא שב־1984, כאשר הוגשה התוכנית על שולחנה של הוועדה המחוזית, הודיעה עיריית תל־אביב כי היא חוזרת בה מתמיכתה בתו־כנית. אנשי המינהל ואמנון ניב היו המומים. צעדה זה של העירייה היה חסר־תקדים, וטמן בחובו גם פגיעה מקצועית קשה. מתברר, כי השינוי בעמדה של העירייה, ובראשה שלמה להט, החל בד בבד עם תיכנון שיקומה של שכונת נווה־צדק המבוצע על־ידי האדריכל ארם מוזר — בעבור העירייה. מוזר לא אהב את תוכניתו של ניב. על־פי תוכניתו הוא, מהרחובות הצרים של נווה־צדק ניתן יהיה לראות את הים ול־חוש את הרוח מכיוון הים. יישומה של תוכניתו של ניב תחסום את נווה־צדק לים. כשהחלו המחלוקות להת־עורר, נכנס לתפקידו מהנדס העיר־ייה החדש של עיריית תל־אביב, שמאי אסיף. אסיף בירך את הנושא ושוכנע, כי הפרוייקט המתוכנן — ככל שיהיה מוצלח — ייפגע בנווה צדק.

העמדה שהלכה והתגבשה בעיר־יית תל־אביב, היא לאפשר בנייה של 750 יחידות דיור בלבד ולהקטין את השטח המסחרי. אנשי המינהל זעמו, גם משום שפירוש אי־קבלת התוכנית כמוהו כדחיית ביצועה בכמה שנים, דחייה, שבצידה הפסד כסף רב. כל מתשתדליהם ואיומיהם של אנשי המינהל לא הועילו. ואם לא די בכך, הגישו אנשי עיריית תל אביב הצעה חלופית המשנה את הקונצפציה של התוכנית. התוכנית החלופית עובדה על־ידי שני אדריכ־לים צעירים העובדים דרך קבע עם המהנדס אסיף. הזו שטענו, כי דווקא התוכנית החלופית תפתח את הנוף לים.

להתמודדות נכנסו אנשי התיכנון של משרד השיכון. בעוד העירייה ביקשה להעמיד את מספר יחידות הדיור ב־750 בלבד, דרשו אנשי משרד השיכון להעמידו על 900, שכן רק מספר כזה של יחידות דיור מהווה יחידה שכונתית, המצדיקה הקמת בית־ספר, למשל. העדר מוסדות ציבור היה מוריד מהאטרקטיביות של השכונה החדשה, והיה עלול להביא לשפל לכך. במקביל דרשו אנשי המשרד לצמצם את שטחי המסחר, כך שישרתו רק את תושבי האיזור.

פרוייקט מנשייה נקלע איפוא למבוי סתום. ואולם גם בעירייה וגם במינהל מקרקעי ישראל מבינים, כי למרות המתח הרב והעוינות שהת־פתחה על רקע הפרשה — יש לשני המוסדות רבי־העוצמה הללו אינטרס להיות ביחד. למינהל יש די כוח למרר לעירייה את החיים בפרויי־קטים אחרים, ולהיפך.

וכך, לאחר עימותים קשים, נוצרה בעת האחרונה רגיעה־מה במגעים בין שני הגופים. פעמים מספר נעשו ניסיונות להגיע לתוכנית המוסכמת על דעת כל הצדדים. עיריית תל־אביב אומרת, כי ייתכן שאפשר יהיה לתת למינהל לבנות במקום אפילו 1,000 יחידות דיור, ואולם זאת בתנאי שיתוכננו נכון את הפרוייקט. משה ליפקה, העומד בראש המינהל, אומר כי המגמה שלו היא להגיע להסכמה עם העירייה. עם זאת, הרגיעה שנוצרה בעת האחרונה היא שבירה. אין זה מן הנמנע שיתרחש גם פיצוץ קולני.

בטבורה של אירופה

לימבורג הוא לא רק שם של גבינה, הולנד היא לא רק אמסטרדם. מאסטריכט בדרום הולנד היא צומת של תרבויות ותיירות

מאת מיכאל הנדלזלץ

במבט ראשון על המפה, עיר קטנה באירופה. מאסטריכט, בדרום הולנד, מאכלסת 125,000 תושבים. אפילו במושגים של אירופה זוהי עיר לא גדולה. אבל כשמסתכלים לא על המפה של הולנד בלבד (שם מראים את מאסטריכט בדרום איזור לימבורג), מגלים שזוהי עיר הממוק־מת באופן אידיאלי במרכז מערב אירופה: 100 ק"מ מבריסל, אמסטרדם, קלן או דיסלדורף, שעתיים וחצי בהינה לאמסטרדם, שלוש שעות לפאריז. לייז' בבלגיה או אאכן בגר־מניה הן ממש עניין של דקות בהינה. לוהרן היא עניין של קפיצת מטוס משדה התעופה של מאסט־ריכט.

לא תמצא גם במאסטריכט את הנוף ההולנדי הטיפוסי. אם לא היו אומרים לך, לא היית מבחין שזוהי "ארץ השפלה". גבעות משתלבות בנוף כפרי אירופאי, רצוף יערות, ובכן, אפשר למצוא טחנות רוח, אבל הן סממן פולקלוריסטי, כמו תלבו־שת הולנדית טיפוסית. הרבה יותר אופיינית למאסטריכט טחנת מים, באות הטיפוסית (ואקסמה?) הבישוף) שהיא בת כמה מאות שנים ועדיין משמשת לטחינת קמח, כשהיא מנצלת לצורך כך את אחד מיובלי נהר המז, החולף ברחובותיה. התעלות שבלב העיר הן אולי הסממן ההולנדי הטיפוסי ביותר.

מאסטריכט משתבחת, כמובן, ב־היסטוריה שלה. ניתן למצוא בה את עיקבותיהם של הרומאים, שבמקום היטבה של העיר בנו מעבר לחציית המז. הכנסייה העתיקה והמורשמים משרל הגדול ועד נפ־ליאון לנו בה. כששרטטו את הגבול בין הולנד לבלגיה, בעיקבות מלחמה קשה, נקבע הדבר ביריית תותח, ומקום נפילת הפגז קבע שמאסטריכט תהיה בהולנד. בספטמבר 1944, היתה מאסטריכט העיר ההולנדית הראשונה ששוחררה על ידי האמרי־קאים, והתקרבותם המהירה הצילה רבים מן הבניינים העתיקים שבעיר מהתבגרות הרס. אתה יכול לסייר בבניין העירייה העתיק ולהבין שבין שבמקום קיימת מהמאה ה־6 לספי־רה, אם כי עיקר הבנייה בה נעשה במאה ה־10 וה־11. על ישראלים הרגילים לאלפי שנות היסטוריה זה אולי לא עושה רושם, אבל במאסטריכט אפשר למצוא בתים העומדים שבשמור (נשתמרו בקבוצות בצורתם המקו־רית) כמעט אלף שנים, ועוד היום משמשים למגורים. הבנייה האו־פיינית לאיזור היא קירות אבן גיר צבועים לבן וקורות עץ צבועות שחור. בעיר עצמה נמצאים מעל 1400 בניינים ומונומנטים היסטורי־יים, כשהחשוב, היפה והרומנטי שבהם — שכבות החומות ושערי העיר. החומה העתיקה ביותר, הבול־לת את שער העיר היא משנת 1229. סביבה ישנם מעגלי חומה נוספים מן המאות ה־13 וה־14.

אין פלא שהעיר היתה מבצר. צבאות רבים עברו בה וגנרלים רבים

למה מאסטריכט?

מאסטריכט היא בהישג יד של התייר הישראלי בטיסות צ'ארטר חדשה. הנערכת פעם בשבוע (יום ג' בבוקר) מנתב"ג למאסטריכט, וחוזרת באותו יום אחר הצהריים. מפעילה אותה חברת "טראנסאוויה" ההולנדית, כששאת שירותי התעופה בארץ מעניקה לה חברת "לאומר" וה־הולנד "דבלירקוי מראוהל".

למפעיל הישראלי יש הצדקה רה הזה כדאי, כדי למשוך ישראלים לנקודה מרכזית באירו־פה, וכדי למשוך בעיקר קהל תיירות גאופי, שמבחינתו אין זה משנה אם הוא טס מקלן או ממאסטריכט. העובדה שדמי הטי־סה למטוס זולים במאסטריכט לאין ערוך מאלה של קלן, ושהמחיר מחושב במארקים גר־מניים, יוצרת מחיר אטרקטיבי גם לקהל ההולנדי וגם לקהל הישראלי שרוצה לסייר בכל מערב־אירופה, ולאו דווקא ב־אמסטרדם. משדה התעופה מ־אסטריכט יוצאים צ'ארטרים, יש סיה הולים, לארצות הברית. "טראנסאוויה", שהיא חברת בת של חברת הטסנת ק־ל־ם, חוגגת השנה 20 שנים לקיומה. היא מפעילה 12 מטוסים, בעיקר בואינג 737 בטיסות צ'ארטר, ובאוקטובר מתחילה גם בטיסות סדירות מאמסטרדם ללונדון. היא מטיסה כ־780 אלף נוסעים בשנה. עד עתה קיימת טיסה שבועית בין אמסטרדם לתל אביב. הקו החדש תל אביב־מאסטריכט־תל אביב מאפשר לה ניצול טוב יותר של מטוס הבוא־ינג. המטוס מגיע בבוקר ממאסט־ריכט ללוד, חוזר למאסטריכט, מחליף צוות, חוזר ללוד, ומשם לאמסטרדם. הצוות המתחלף מבצע עוד טיסה פנים ארצית לאמסטרדם.

אחד המבצעים של טראנ־סאוויה עשוי להראוג נוסע ישראלי: הילת לואנ הטייס מתוחה ולכל נוסע ניתן לסייר בו. מי שמדאג מהחיבה הב־תאי יכול להודיע: בדיקת הנוס־עים באמסטרדם (ומבטיחים שגם במאסטריכט) היא כה קפדנית, עד כי קשה להעלות על הדעת שמישהו יצליח להעלות על סי־פון המטוס סיכה שבעלמה מעיני הבודקים.

חומות כאלה, מתחת לגובלנים כאלה, אפילו החתימה על הוראה לפנות אשפה מקבלת ניחוח אחר.

ישנה מי שיחשוב שמאסטריכט היא רק מוזיאון של העבר. את הטון הזה אפשר למצוא גם ברגם של העיר, שמקורו נמצא בארמון הרוזי, העתיק במוזיאון העירוני. אבל במאסטריכט חיים בהווה, לא בעבר. באחד הבתים העתיקים מיקמו מלון חמישה כוכבים. לא הרחק ממאסט־ריכט, בטירה וייטם אתה יכול (אם יש בידיך את האמצעים) לשכור חדר במלון בן 12 חדרים בלבד, ולה־תבשם במראם של קורות עץ עבות בנות מאות שנים משולבות בתר־בסיה של אמבטיה מודרנית. הטירה מתקיימת מהיותה מסעדה מפוארת, המלון המפואר הוא רק עיסוק צדדי.

באוכל ובשתיה טמון כוח המשי־כה של מאסטריכט. כאן ניתן למצוא הרבה יותר מגבינת לימבורגר. זהו ממש גן עדן קטן לזללנים, והמאכל האופייני הוא עוגת תפוחים (או פירות) ושוקולדים ממלאים שמשמן הולך לפניהם. גם כאן, נעשה הכל בהתאם ההיסטוריה המתאימה. בעיר יש כ־400 "פאבים" (התייר יכול לקבל במלונו רשימה ממולצת לסיורי פאבים לילי). העתיק שבהם נמצא בבית בן כשש מאות שנה, וההא קיים כ"פאב" מזה מאתיים שנה. שמו "תחת בת היענה הקשי־שה". בקישוט תחת תקרתו נמצא החבל העבה בו השתמשו כדי לצ־לצל בפעמון הכנסייה, שמשקלו היה שישה טון. הפעמון הזה אינו מצלצל יותר, מחשש שיגילו בכל זאת עשה בו שמות. ניתן לחזות בו בכנסייה הישנה, המשקיפה על הכיכר המרכזית של העיר, בה נערכים ירי־דים אמנותיים, הופעות קרקסים, או פסטיבאלים של נגני תזמורות כלי נשיפה מקומיות.

הבנייה של מאסטריכט והנותה נעשית באבן־גיר, שניתן להוותה לפי הגוון הארגמן־זהבהב, כשהיא מחוזקת בעמודי בטון ברחובות העיר. אבן־הגיר זו נלקחה ממחצבות הסמוכות לעיר (מחצבת סנט פיטר) בהן נבנו 20 אלף תעלות ומנהרות, שחלקן עדיין פעילות, וחלקן משמשות אתר תיירות. אותן מנהרות שימשו את תושבי האיזור להסתתר בהן, כשצבאות שטפו את האיזור, ודרכן הבריחו לוחמי מחתרת במלחמת העולם השנייה מהולנד לבלגיה ובחזרה. גם האויב ידע על קיומן של המנהרות, וחיילים צרפתים ניסו במאה שעברה להתגנב דרכן אל מתחת למבצר ולפוצץ אותו. הם טעו בחישוב, והפיצוץ הרג אותם ויצר חלל מקומר גדול בתוככי מבוך המנהרות, אותו מראים המדריכים המובילים בדיוק מגאבקרויות, לתיירים המוכנים היסטוריה ומסתורין.

אתה יכול להצטרף לקבוצה המסיירת עם מדריכה הנושא בידו מנורת גאז (כדי לשמור על אופי הימים שעברו), ולשמוע סיפורים מסמרי שיער על נודדים שנכנסו לפני יותר ממאה שנה למבוך המנהרות והלכו בו לאיבוד. בעקבות כמה חודשים נמצאו שלדיהם ללא קצות האצבעות. אתה תוהה אם אכלו את קצות האצבעות או שפשפו אותם אגב גירוד הקירות, ומתוך בעצבנות להשיג את המדריך שלא לאבדה. כשאתה יוצא מחשכי המנהרות, המקושטות בציורי פחם (על ידי אמנים שהגיעו אל תוכן במיוחד כדי לעטרן ביצירות) אתה יכול לסייר במבצר סנט פיטר שהיה אמור להגן על העיר, וכיום יש בו מסעדה בה מתאפשר חג הברידג' המקומי.

יש מי שמצאו שימושים יעילים יותר, מלבד תיירות, למנהרות אבן הגיר שבתוך אחרי שהוצאו מהן אבני הבניין. כך ב"שאטו נירקאן", סירה על גבול בלגיה, המורדת (בנויה על צלע גבעה) היחידה באיזור, שנבנתה כולה באבן־גיר. המנהרות שנוצרו כאן משמשות כיום כמרתפי יינות. הן כאילו נוצרו במיוחד למטרה זו, שכן הן שומרות על טמפרטורה קבועה (כ־11 מע־לות) ועל לחות קבועה. באותם מרתפים, בהם מוחזקים כ־65 אלף בקבוקים (ולדברי הבעלים זה מרתף היינות היחיד, הגדול ביותר באי־זור). לאורח במסעדה שב"שאטו" מוגשת רשימת יינות ורשימה נוספת של היינות מהם שרדו במרתפים בקבוקים מעטים. מי שאוהב לשתות משקה נדיר, יכול להזמין בקבוק ב־850 גילדן הולנדיים (כ־600 שקלים חדשים), מבציר של ראשית שנות העשרים. יתא עליו לסמך, כי זהו הבקבוק האחרון שנותר.

מאסטריכט היא גם עיר אוניברסיטאית, ובה פקולטות לרפואה, מלונאות, אמנות, מוסיקה ותיאטרון. יש לה תזמורת משלה ובאיזור מתקיימים פסטיבלים של מוסיקה. בשבוע בו הייתי שם יכולתי לשמוע בפסטיבאל אורלנדו (20 דקות נסיעה, בשטח גרמניה) את שלישית יובל ואת מירה זכאי. עולם קטן.

כל בשבה את הנקודה היהודית: רב הקהילה הקטנה נפטר לאחרונה, ומחפשים לו מחליף. הקהילה אינה גדולה, אבל סדר פסח נערך מדי שנה במלון "מאסטריכט" בעל חמשת הכוכבים, ממש ליד ביתן המקום בו עבדו היהודים את הבכ. אשתו של בעל המלון היא ישר־אלית, ילידת נהריה. שוב, עולם קטן.

תרבות, היסטוריה, אוכל טוב ושר־תייה כרת — כל אלה מצויים במאסטריכט בשפע. יהודי דבר אחרים גם שהאופנה, בדרך מפארי לאמסטרדם, עוברת תחילה במאסט־ריכט, ומשם ממשיכה למערב אירופה. בעיר הזו אפשר למצוא אופני־בילוי רבים (גם הקאזינו של ולי־קנבורג הוא במרחק עשרים דקות נסיעה), וכדאי מאוד להשתמש בה בנקודת מוצא לסיורים במערב איר־ופה. עצה לתייר הישראלי: חנויות מאסטריכט רגילות לטפל בגילדנים הולנדיים, פרנקים צרפתיים, או בלגיים ומארקים גרמניים. לכן כדאי למלא את הכיסים במטבעות אירופיים אלה. חנויות לא מקבלות דולרים.

ונציה: התיירים מעדיפים שירים נאפוליטאניים

איטליה: דו"ח תיירות

שלטונות ונציה מעדיפים שהגונדולירים ישירו משירי עירם, ולא חלילה משירי נאפולי ● בעיירות הקיט מעדיפים תיירות עשירה — ללא שקי שינה וללא כפכפים

מאת חולדה ליברנומה

שירת הגונדולירים, המשיטים במשוט יחיד את הגונדולות הש־חורות בתעלות ונציה, נבלעת בשעות היום ברעש סירות המנוע ושאון העוברים ושבים. לא כן בער־בים ובלילות. תיירים, נאהבים, זוגות בירח הדבש, אינם מוותרים על תגניה שעליה חלמו, שאותה ראו בסרטים, שעליה קראו. הגונדולה הטיפוסית (שהורה לפי צו כ־1561) המחליקה על פני מי התעלות, "רחובות" העיר, כלווה בשירת הגונ־דולירה, היא חלק חשוב מאותה ונציה. תענוג יקר שלא רבים מבי־ליוני הבאים לכאן מרשים לעצמם.

"מי שמשלם קובע את הלחן", אומר פתגם ישן. אך בראשית אוגוסט הסתייג מכבו הממונה על התיירות בוועד עיריית ונציה אגוסטו סאלבאטורי, שכבר התפרסם באיט־ליה ומזוהה לה בכל מלחמתו ב"תיירי שק השינה". סאלבאטורי זימן את הגונדולירים והבליג בפניהם לשיר רק בשירי ונציה. במ־קום שירי נאפולי המפורסמים יותר כמו או סולא מיו או פוניקולי פוניקולה, שהעולם כולו מזהה עם איטליה ולאו דווקא עם נאפולי. אכן, יפים שירי ונציה מימי זהרה, אך הם פחות ידועים, ובעיקר כך לתיירים האמריקאים העשירים שהם הלקוחות הטובים של בעלי הגונ־דולות. נאפולי, הנבוחה בניצחונה אך נכונה לפשרה, הציעה לזמרי בתי הקפה והמסעדות שלה לשלב בת־ביתם כמה משירי ונציה.

מלחמת השירים הגיעה לאוזני ראש הממשלה בטינו קראק־סי, שהביע באוזני ראש עיריית ונציה את הסתייגותו. אף על פי כן, שרים בימים אלה בגונדולות ובבתי הקפה ברחבת סאן מארקו יותר משירי ונציה — כסאלבאטורי אינו יותר מב־אבציו להרים את פני העיר ולעודד את כבודה.

המאבק נגד תיירות שקי השינה בעיצומו. בעקבות התקנות שהוצאו בוונציה, האוסרות לישון או לאכול בסמטאות או לאורך התעלות והר־חבות, שוב נפתח בפירנצה ב־6 באו־גוסט פארק וילה פאבאסאד לתיירי שק שינה. שם, באוהלים או בסככות גדולות, הם מוצאים מקום לינה זולה, מקלחות ושירותים. גם בדרך זו מנסה פירנצה לשמור על המיבל תיה וחגבותיה מפני תיירות שק השינה הבבוערת והמלכלכת את העיר. בעיירת הנופש הבין־לאומית ריצ'ונה שעל החוף האדריאטי, נאסר לשבת על המדרכות, לישון או להקשיב למוסיקה ברחובות, לאחר חתם של עשרות אלפי הדרכים.

ההופכים את החוף האדריאטי המ־כך הצפוני למובלעת גרמנית למשך כל חודשי הקיץ: בירה תקניקיות בבקבוק, או בצה, סבאנ־ אמי וייז.

בלי כפכפים בקאפרי

מרכזי התיירות היוקרתית המ־פורסמים מבקשים למשוך תיירות עשירה גם על־ידי הגבלות על התיירות העניה של שקי השינה, הכביסה ובגוף, והבצלת הזהב את השירותים הרבים הניתנים לתייר. קאפרי, מהיפים שבאיי התיירות בעולם, אינו מוכן להגביר לשקי השינה ול"תרמילאים" לביקורים. הכנה נאסר בין היתר להתהלך ברחובות האי בבגדי ים וגם הגברים חייבים בחולצה. בעונה הבאה יאסר — כבר הודיעו על כך — ללכת בכפכפי עץ המשמיעים את בנות הנופשים. כה שביותר על שפת הים אסור בשרץ לאוורי הרוצה. קאפרי התרת לתיירות אכסקלוסיבית מהסוג שהי־תה מורגלת בו לפני שנים רבות גבוהה, הבירות אופנה, מועדוני לילה, בתי קפה ומסעדות יקרות. האי קטן וקיבולתו מוגבלת, וכאן מעדיפים את העשירים.

שקט בסיציליה

נים קולו הבוטים של הקולונל קדאפי על בטיסי טאלי בחהם איט־ליה, התיירים זוהו בטסטטים גם לאי לאמפדוזה, בקצה הדרומי של הרפובליקה האיטלקית הקרוב לי־לוב. לאחר שלוחה הדירי מעשר, בעקבות שני טילים של קדאפי שנפלו ב־15 באפריל סמוך לאי, ביב בלא לאמפדוזה עד אפס מקום מחוסרי ים נקי, רייב התיירי השקט.

חופים ומי ים נקיים נדירים באיטליה. כחוק "יחופי בחאי אוצטרלי" — כוכבר על 50 אתה חופים נקיים, 10 אנה בוחופים ללא תקנה, וליתר תקוה רק אם יתעקשי שם בעשים וחולקו תקנת ביוחרות להגנתם כפני הזהב. אך דווקא בחופים המזוהמים נכספים כ־דבר כ־16 מיליון האיטלקים ש־ערב או לחופשת הקיץ בין באוגוסט. עם סגירת כל המפעלים הגדולים בגרמ

ובמרכז איטליה. ממש באותו זמן שוחררו גם 3,500 פושעים, מהם כ־2,000 אנשי מאפיה, טרוריסטים ופושעים מוע־דים שהמשטרה עמלה שנים כדי להביאם מאחורי סורג ובריח. באיט־ליה, בעיצומו של המאבק נגד הטרור הפוליטי, התהכו מאז סמ־כויות המשטרה לעצור חשודים ולהחזיקם במעצר במשך שנים ללא משפט. מערכת בתי המשפט האי־טלקית אינה מסוגלת להתמודד עם עומס העבודה, וכך שוחררו 404 אנשי מאפיה, מהם כ־100 ידועים היטב בהקשר הטרור הפוליטי. פושעים חמורים הבינו האחרים בעצרים.

בריה"מ — חידושי ה'מודה'

מאת פיליפ טאובמן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

מוסקווה

ליר "מודה" — המילה הרוסית שהיא הלהיט החם ביותר במוסקווה — תור המתפתל לאורך גושי בניינים שלמים. "מודה", המתוארת באנציקלופדיה של דור חדש של תגובות סיוון ביצוד אופנתי האיכותי, מושכת מדי יום אלפי קונים, המתגללים שעתיים או שלוש כדי להציץ מבט בעתיד הוורוד שמבטיח הקרמלין לספק לצרכנים סובייטיים. ואולם בשלב זה מעדיפים המוס־קואים להסתכל ולא לקנות: אף שהחנות עצמה מפוארת, מחיריה חסרי־תקדים ויקרים. "זה הכל סיות, הרמית. אין בגדים מהודרים האופנ־תיים", כתב לקוח בספר ההערות. "הקישוטים בחנות נהדרים, אבל לא יכלתי למצוא שום דבר שבאמת רציתי", כותבה מבקרת אחרת.

קריאה על השמרים

"מודה" מפורשה את מאמצי הממשלה לרענן את המראה הקודר של האופנה הסובייטית ולשקם את התעשייה המייצרת אותה מזה, ואת הבעייתיות הנרחבה בכך מאידך. הקרמלין מנוה שומר על עתיקה בעניין זה. שר התעשייה הקלה המייצרת את הבגדים שמודה מוכרת, סירב להתראיין. אך איש אינו מכחיש שתעשיית האופנה הסובייטית קטנה על שגריה במשך שנים וסבלה מביורוקרטיה ריכוזית כבדה, מחסור בדגמים ואריגים יפים, שיטות ייצור מיושנות והיעדר תמריצים. כעת, בביצועו של מיכאל גורבצ'וב, המטרה היא להכניס אופנה עילית דרך חנויות המוכרות בגדים של פייר קארדן, איב סאן לורין ואופנאים אירופים אחרים. אופנה עילית אינה בלתי־ידועה בבריה"מ־העצמה: כתריסר חנויות פועלות בחסות מיניסטריוני השירותים הארציים והמקומיים, ומספקות לעמוד העליון בגדים אופנתיים ומד־ורים היטב. ויאצ'סלאב זייצב, אופנאי רוסי ידוע, מנהל אחת מחנויות אלה. היא ממוקמת רום מדי, "בית האופנה", והיא שוכנת בבניין בן תשע קומות באיזור המסחרי של מוסקווה. כמוד התצוגות בקומה הראשונה לובשים דוגמנים ודוגמניות בגדים צבעוניים ואבזורים, שאותם לא היו מעודדים תשומת־לב מיוחדת במילאנו, אך נראים מפתי־עים במוסקווה. "זה פנטסטי", אמר ארזם שנכנס לחנות. "לא ידעתי שקיים דבר כזה במוסקווה". ואחרת סאלאומבת, רקדנית בלהקת מיסייב, אמרה "המחירים גבוהים במידה ניכרת, אך גם הבגדים שונים במידה ניכרת".

זייצב מספר, כי "קיימת התעניי־נות אדירה בסוג זה של ביגוד. יותר ויותר אנשים רוצים להראות את האינדיבידואליות שלהם על־ידי הבגדים שהם לובשים". הלקוחות מוששים את רוריה. "אני באה לכאן לעתים קרובות בגלל העיצוב המו־דרני, האיכות הגבוהה של התפירה והמודרים המבוקשים", אמרה לקוחה, שקנתה לאחרונה חולצה ב־300 רובל, כ־400 דולר. "אני רוצה להיראות טוב, אני רוצה שאנשים יזכרו אותי, ולכן אני מוציאה על בגדים יותר מאשר רוב יריד".

האולם בבריה"מ, שבה המשכורת החודשית הממוצעת היא כ־190 רובל, אין אנשים רבים היכולים להרשות לעצמם הוצאות כאלה. המטרה המוכחית היא לייצר אופנה במחירים צנועים יותר למספר רב יותר של בני־אדם. פייר קארדן שותף לשאיפה זו; "אני אעצב בגדים לאנשים ברחוב, לא רק לבעלי הפריוילגיות", אמר בהולך ביקור שערך לא מכבר. למרות שהוא מגמה רק למכירות צנועות בשנים הראשונות, הוא חושב שבריה"מ־הענקית תהפוך לאחר מכן לשוק רווחי. "הטעם כאן לא־רע", הוא אמר. "ראיתי שיפורים גדולים בחמש השנים האחרונות".

היעדר תמריצים

על אף המיכום של גורבצ'וב ואשתו ראיסה — הלבושה היטב — המשימה לא תהיה קלה. תעשיית האופנה נגובאת בהאלילת מתכננים ראשיים ותקציבי מבסלה במוסקווה ובבירות 15 הרפובליקות הסובייטיות. מרכזים אלה קובעים מדי שנה את היקף הייצור ואת המחירים. הייצור נמצא בפיקוח משרד התעשייה הקלה במוסקווה והמיניסטריונים ברפובליקות. הם מפקחים על בתי החרושת המייצרים את האריגים ואת הבגדים והמרכז על המעצבים. התפוקה נקבעת על־ידי יעדים הנקבעים בתוכניות שנתיות, ולי־מפעלי טכסטיל, למשל, אין תמריץ לייצר אריגים צבעוניים יותר: הם יכולים להתעלם מתביעות של אופנאים. בתי־החרושת אינם מושפעים מהמאוויים הביקוש של הצרכנים.

עם זאת, בתי־האופנה הסובייטיים מייצרים לעתים קרובות דגמים יפים ומודרניים. בית־האופנה הכלל־ארצי במוסקווה, מיכן העיצוב המרכזי לבגדי עשה, לדברי קארדן, "עבודה טובה". על־פי המסורה קונה ראיסה גורבצ'וב בגדים בבית־אופנה זה. הבעיות מתעוררות כאשר מנסים להעתיק את הסגנונות בידי הפועל. למשל, מרבית הבגדים הצבעוניים והיפים מדי, ולכן בלתי אפשרי לייצר את הבגדים הצנועים שניתן להשיג בבתי־האופנה בבגדים העשויים על־ידי המכונה.

גורבצ'וב ועמיתיו הודו על מודרניזציה בתעשיית האופנה והטכסטיל. שורון בתי־האופנה קטנים האיצוד ייבוא של בגדים ושיטות ייצור מהמערב. המפעלים יקבלו ביזור הרש הנוגע לשינויים בשיטת התעשייה בבתי־החרושת לבגדים. אך יחלפו בראשה שנים, עד אשר יוכל תעשיית האופנה לענות על הביקוש לבגדים מערביים, האופנה תמשיך, בכל הבריאה, להיות במשך ומדמה עיין לצעוים ולא לקנות.

למרות שרוסים מעטים יכולים להרשות לעצמם את המחירים ב־דום מדי, רובם גם אינם רוצים ללבוש בגדים כה שמרניים, הם מתמיד של אנשים בא כדי לצפות במתחרויות בתצגות. פעם בשבוע נערכת תצוגה אופנה הכוללת דוגמניות הרוחות, הצעות לצלילי מוסיקת רוק. "אל תמהר להיראות שגמגמת", התברה תגבוה בתצוגת־אופנה לא מכבר. "רוסיה תמיד עודדה אוסטיאציות של נשים שמצבמות המגלמות טוב־לב. הבגמה־אדום ואשכל טוב". לעתים קרובות מלא אולם התצוגות מפה לפה. נשים רבות משרטטות את הדגמים שהן רואות, ותופרות בעצמן את הבגדים בבית. דייאנה הולם על צוות בן 600 איש, כולל 12 מעצבים אשר, כי הצוות מייצרת כ־300 דגמים מדי שנה. הבגדים מוצעים למכירה כחודש לאחר שהוצגו לראשונה, לעומת פער של כמה שנים בין העיצוב והייצור במשרד התעשייה הקלה.

הופעת הבוטיק של קארדן במוסקווה תיחשב לאירוע חשוב. ביקורו בעיר נשאים ניתן כמעט סוריאליסטי. בעיקר אותו ביקור שבו הוא ועוזרו, לבושים בשלל צבעים, נכנסו בסערה ללובי של בנק סוד־הורן במוסקווה; חסים רבים הביטו בתערובת של יראת־כבוד והמש במכנסי העור השחורים, והעלבה הירוקה, והצעלים בעלי הנציצות והליסוותו הארוכות בעלות הכפ־פים המגבהות. מתכנית רוסיה ניבאה אז, שכאשר יגיע המעץ לפתיחת הבוטיק הראשון של קארדן, "יבלו אנשים את הלילה בתור כדי להיות הראשונים שייכנסו בבו־קר".

ראיסה גורבצ'וב: לרענן את המראה הקודר של האופנה הסובייטית

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

האוצר מונע מחברות שירותים להנפיק בבורסה

יהודה שרוני

משרד האוצר מונע מחברות שירותים לגייס הון בבורסה באמצעות איגרות חוב. בישיבה שהתקיימה לא מכבר בראשות שר האוצר משה נסים, הוחלט לדחות בקשה של שני גופים גדולים: איגוד לשכות המסחר ביקש לגייס 75 מיליון דולר וחברת מירכלל מקבוצת כלל סחר ביקשה לגייס 5 מיליונים.

משרד האוצר אינו מאפשר לפירמות מסוג זה לגייס הון בבורסה, בנימוק שהיקפי הסכומים המותרים להנפקה באיגרות חוב בבורסה מוגבל, והוא מעדיף שסכומים אלה יעמדו לרשותן של פירמות יצרניות. חברות אלה הגישו בקשות לגייס 880 מיליון דולר ומכלל זה אושרו בקשות על סך 300 מיליון דולר בלבד. האוצר מתיר, עם זאת, לחברות השירותים לגייס הון באמצעות הנפקת מניות או איגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

שליש מהסיוע לקבלנים באמצעות איגרות חוב

שליש מהסיוע של 80 מיליון דולר שהובטח לקבלנים, ייעשה על ידי הנפקה של איגרות חוב בבורסה. תחילה התכוון האוצר להעביר את הסיוע באמצעות הלוואות, ואולם הקבלנים התקשו לספק ערבויות הולמות להלוואות שניתנו. כיום הקבלנים מקיימים מגעים ראשונים למציאת גופים שיאותו לשמש חתמים להנפקות אלה.

הצלחה מוגבלת למשלחת הכלכלית בדרום־אפריקה

אחד הנושאים המרכזיים של משלחת האוצר לדרום־אפריקה קשור לאמנה בין ישראל לדרום־אפריקה שבמסגרתה יכולים יהודי דרום־אפריקה להשקיע בישראל בשורה של נושאים, כמו תעשייה, מבני תעשייה ודירות להשכרה.

מדיווחים שהגיעו עולה שהמשלחת נכשלה בניסיונה להגדיל את סכום ההשקעה המותרת ליהודי דרום־אפריקה. במהלך 1987 ניתן יהיה להשקיע בישראל כ־40 מיליון ראנד, על־פי שער הראנד הנוכחי, כלומר 15 מיליון דולר. בשנה הקודמת יכלו יהודי דרום־אפריקה להשקיע כ־53 מיליון ראנד, אך אז היה שוויים 28 מיליון דולר.

לעומת ההצלחה המוגבלת בתחום זה, נראה שהושג הסכם שלפיו יוכלו חברות ישראליות להגביר את פעילותן בדרום־אפריקה.

אריה לביא

"סולכור" פותחת מחסן מכר בניו־יורק

"סולכור" תקים מחסן מכר בארה"ב בהשקעה של כחצי מיליון דולר. מחסן זה, שיוקם בניו־יורק, ישרת 40 עד 50 מפעלים ישראליים במרכז מכירות של מוצרים ישראליים.

משרד התעשייה ממשיך במדיניות ההגנה: הועלה מס קנייה על יבוא סרטים דביקים

מאת סופר "הארץ"

משרד האוצר העלה בימים אלה את מס הקנייה על יבוא סרטים דביקים מפוליפרופילן ב־10 אחוזים.

העלאת מס הקנייה נועדה להגן על מפעל "דביק", הפועל בקיבוץ שדה־בוקר, אשר באחרונה העלה טענות כנגד יבוא סרטים דביקים במחירי היצף ובין השאר טען, כי יבוא זה נעשה על־ידי חברה בקבוצת "כלל סחר".

המכירות השנתיות של מפעל "דביק" הן בסכום של 4 מיליוני דולר ומכלל זה המכירות לשוק המקומי מהוות כשליש. היצוא לארה"ב, לאירופה ולארצות אפריקה מהווה את שני־השלישים.

בעקבות החלטה זו של ראשי אגף המכס, צפוי כי מחירי הסרטים הדביקים בשוק המקומי יתייקרו בשיעור דומה לשיעור ההעלאה של מס הקנייה — כלומר ב־10 אחוזים.

דיגיטל מתכננת העתקת משרדיה לשלושה בניינים שתקים בהשקעה של 7–10 מ' ד'

חברת המחשבים דיגיטל מבקשת להקים קמפוס שתרכז בו את משרדיה, הנמצאים כיום במבנה שכור באזור התעשייה של הרצליה פיתוח. חברת דיגיטל העולמית נתנה לחברה הישראלית "אור ירוק" לאור תוך שנה להקמת המרכז. ההשקעה המתוכננת אמורה להגיע לכ־10 מיליוני דולר.

על־פי תוכנית ראשונית של חברת דיגיטל, ייבנה קמפוס בן שלושה־ארבעה מבנים בשטח כולל של 20 אלף מ"ר. כיום יש לחברה כ־7000 מ"ר. בניין אחד יהיה מיועד למרכז הלוגיסטי של החברה, אחד לשירותים שנותנת החברה, ומבנה נוסף למרכז ולפעילותה העסקית. ההיקף המעסיק את החברה בשלב זה הוא, שבכל אחד מהבניינים יהיו כ־300 עובדים לכל היותר.

החלטתה של חברת דיגיטל מעוררת התעניינות רבה בין בעלי קרקעות וקבלנים, המנסים לשכנע את דיגיטל לרכוש שטחי קרקע שבבעלותם.

דיגיטל מתכננת לבנות את הקמפוס באזור שבין כפר שמריהו בצפון, צומת תל ברוך בדרום ועד לפתח־תקווה במזרח. מהמגעים המתנהלים כיום נראה שחברת דיגיטל תשקיע בהקמת המבנים בין 380 ל־520 דולר למ"ר בנייה, לרבות קרקע. כלומר, בין 7.6 ל־10.4 מיליוני דולר. ההחלטה כיצד השטח המיועד תיפול בתיאום משותף עם המרכז העולמי

עסקי נדל"ן / אריה לביא

של דיגיטל. כיום מתנהלים דיונים עם חמישה גורמים:

● הקבלן שלום בלושטיין, העומד בראש קבוצת משקיעים שרכשה באחרונה קרקע ממפעל אתא ליד באזור התעשייה של הרצליה.

● חברת אמפא, שהיא בעלת הקרקע הסמוכה למשרדים הקיימים של חברת דיגיטל בצומת אביבה.

● חברת צבי אקרשטיין, הבונה כעת מבנה ממול למבנה שבו שוכנת דיגיטל. מבנה זה הותאם בעבור חברת מחשבים, אך מחברת דיגיטל נמסר שהסיכויים לבוא לכלל הסדר עם חברת אקרשטיין קלושים, כנראה משום ששטחו קטן יחסית.

● בעלי קרקעות מהרצליה — באזור צומת מורשה ברמת השרון, ליד מפעל אלקה, ובקריית אריה בפתח־תקווה.

אפריקה ישראל תרחיב המרכז המסחרי ברמת אביב

חברת אפריקה ישראל מתכננת להרחיב את המרכז המסחרי בשכונת רמת אביב, בשל המחירים הגבוהים שהחברה משיגה באזור זה.

באחרונה חתמה החברה על שתי עסקות להשכרת חנויות באזור זה לפי 58 דולר למ"ר, ובד בבד מנהלת מו"מ עם רשת מזון על השכרת שטח נוסף בבסיס דומה.

החברה תקים מבנה חנויות ומשרדים בשטח של 2200 מ"ר ובן מבנה בגובה מבנגון, שיהיה מיועד למסעדות, בשטח של 800 מ"ר. כך בודקת החברה אפשרות להרחבה נוספת של המרכז ב־5500 מ"ר.

אפריקה ישראל מקימה מרכז מסחרי נוסף בגבעת סביון ובו 3200 מ"ר. במרכז זה הושכרו 1100 מ"ר לקראות תל אביב. הוד השרון בעיסקה משולבת של דמי שכירות וחלק מהמחזור. אפריקה ישראל אינה נכונה למסור את פרטי ההסכם, אך חנויות רגילות במקום מושכרות לפי 25 דולר למ"ר.

הקראות נהנה ממחיר מיוחד — בזכות השטח הגדול ששכר, אך גם משום היותו גורם המושך לקוחות לאזור. נודע שהעיסקה נעשתה לפי 16 דולר בקירוב למ"ר, בתוספת כשלושה אחוזים ממחזור המכירות. לבד מזה, יכלול המרכז חנויות, בוטיקים, בתי־קפה ומשרדים.

נמכרו מחצית הדירות והקוטג'ים בסביוני אביב

חברת אפריקה ישראל הספיקה למכור בינתיים כמחצית מהדירות והקוטג'ים שהיא בונה בשכונת סביוני אביב שברמת אביב ג'. באזור זה יש לחברה זכויות לבניית 435 דירות ו־38 קוטג'ים. כיום נמצאים בבנייה שני בניינים ובהם 64 דירות.

במקום, בשכונת אביב שברמת אביב, יש לחברה זכויות להקמת 122 דירות, מתוכן הושלם בניין בן 48 דירות, שנמכרו כולן, והוקמה מסד בניין נוסף בן 48 דירות שכבר נמכרו.

שכונה לבני מושבים תוקם בבית־שמש

המועצה המקומית בית־שמש והמועצה האזורית מטה־יהודה מנהלים מגעים עם מינהל מקרקעי ישראל על הקמת שכונה לבני מושבים בבית־שמש. למינהל מקרקעי ישראל מאות דונמים בבית־שמש. המושבים השייכים למועצה האזורית מטה־יהודה, בדומה למושבים באזורים אחרים, סובלים ממצוקת דיור שכן רק בן אחד יכול לבנות בחלקת הוריו במושב. משום כך יש באזור מאות זוגות צעירים המחפשים פתרונות דיור.

כעת מתגבשת הצעה להקים שכונה לבני המושבים סמוך לבוזה סבין בבית־שמש, ולמכור קרקעות לבנים במחיר של כ־5600 דולר לחלקה בת חצי דונם. בשלב ראשון אפשר יהיה לבנות 100 מ"ר ותינתן אפשרות להשלים בשלב מאוחר יותר עד 80 מ"ר.

בסך הכל אמורים בתים אלה לעלות כ־38–39 אלף דולר. אם תבוא התוכנית אל הפועל יושגו כמה מטרות: הבנים יישארו באזור שבו גדלו סמוך למושבי הוריהם, תיפתר בעיית הדיור של בני המושבים באזור וגם יאכלסו את בית־שמש בתושבים חדשים.

ירידה של 27% ברווחי "אלביט", בגין חבות מס

מאת יונתן שרמן

ירידה חדה של 27 אחוזים נרשמה ברווחים נטו של "אלביט" ברבעון הראשון של שנת 86/7, והם הסתכמו ב־3.3 מיליוני דולר בהשוואה ל־4.5 מיליוני דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

מחברת "אלביט" נמסר כי ירידה זו ברווחיות נובעת מחבות מס, ואילו הרווח לפני מס נותר יציב ברמה של 4.7 מיליוני דולר — 13 אחוזים מהכנסות החברה.

מכירות "אלביט" קטנו אף הן, אך בשיעור מתון של 3 אחוזים, והסתכמו בתקופה שבין אפריל ליוני ב־36 מיליון דולר בהשוואה למכירות של 37.2 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

החברה רואה בתוצאות אלה הישג, הואיל והצליחה להתגבר על השפעת הקיצוץ בתקציב מערכת הביטחון באמצעות הגברת פעילותה הבינלאומית. פעילות זו היא כיום בשיעור 60 אחוזים מסך ההכנסות.

צבר ההזמנות של "אלביט" נותר ברמתו הקודמת — כ־250 מיליון דולר.

פינת המס / נחום פריידקס

סוף עונת החקיקה

בשמונה באוגוסט יצאה הכנסת לפגרה בימים האחרונים לפני שהתפזרה אישרה מליאתה כמה חוקים פיסקליים חשובים, שחלקן בהם בוועדת הכספים נמשך זה חודשים רבים. בין החוקים שנתקבלו ואושרו סופית נמצא תיקון לחוק מס ערך מוסף. תיקון זה הוא המקיף ביותר מאז הנהגתו של מס זה לפני כעשר שנים. כמו כן התקבל סופית חוק מס־הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה — הוראות שעה — תיקון והארכת תוקף) התשמ"ו־1986. חוק זה משנה סעיפים רבים של "הוראות השעה" שנחקקה בזמנו בעקבות המלצות ועדת שטיינברג, ותוקפה במקורה לשנת המס 1985 בלבד. אך מה שתוכנן כהוראת שעה נהפך עתה להוראת קבע, שתישאר בתוקף כל עוד לא תבוטל או תשונה.

היקף התיקונים שנתקבלו מרהיב בכמותו. מספר סעיפי החוק המתוקן זהה כמעט למספר סעיפיו של החוק המקורי. בגלל מורכבותו של התיקון נקבע בחוק עצמו, שהוא יפורסם ברשומות תוך עשרים יום מיום קבלתו בכנסת (ולא תוך עשרה ימים כמקובל). נוסח החוק יגיע לידי הציבור קרוב לוודאי לא לפני ספטמבר, ורק אז יקדישו בעלי המקצוע ימי עיון וקורסים כדי ללמוד את הוראותיו השלכותיו.

רוב סעיפיו של התיקון חלים באופן רטרואקטיבי מתחילת שנת המס 1985. למעשה, גם שאר הוראותיו רטרואקטיביות, כאשר תחולתן מתחילת שנת המס 1986 שקרוב למחציתה כבר מאחורינו.

בנסיבות מסיהכנסה מכינים רק עכשיו טפסים שיצטרכו חברות האגודות שיתופיות לצרף לדו"חות תיקון השנתיים לשנת המס 1985, שמועד הגשתם נדחה עד סוף דצמבר.

ייתכן שגם כיום אין לדעת מהו החוק שחל אשתקד, מאחר שרק לפני זמן קצר פורסמה ברשומות הצעה לתיקון פקודת מס־הכנסה מס' 69. הצעה זו כוללת אף היא סעיפים רבים בעלי תחולה רטרואקטיבית משנת המס 1985, אך מאחר שהכנסת תדון בה רק אחרי הפגרה, סביר להניח שבמסגרת של דבר תאושר תחולתו של התיקון רק משנת המס 1986 ואילך.

בצורת החקיקה גם טיוטה של הצעת החוק בדבר שינוי שנת המס מסוף מרס לסוף דצמבר. בגלל הפיגור בהליכי החקיקה, לא ברור אם יחול שינוי זה כבר השנה או שתחולתו תידחה לשנת המס 1987.

השבוע בוול סטריט / אבנר מרגלית

התחדשו העליות

בשוק המניות האמריקאי נרשמו עליות מחירים לאורך כל השבוע. העליות לא הצטמצמו בקבוצת מניות צרה אלא נפרשו לרוחב השוק כולו. במשך מרבית ימי המסחר עלו יותר מ־1000 מניות מבין ה־1600 הרשומות למסחר בבורסת ניו־יורק.

מספר גדל והולך של משקיעים מצטרפים לקונים, לאחר ששוכנעו שנפילת המחירים החדה בחודש יולי היתה תיקון טכני בלבד ולא סימנה שינוי־מגמה בסיסי. עם זאת, רבים מהמומחים אינם שותפים לאופטימיות חדשה זו, ולטענתם אנו חווים בשלבים האחרונים של מירוץ המניות הגדול שהחל ב־1982.

שערי הריבית ירדו במשך השבוע, עובדה שהכשירה את האווירה להשקעה במניות. הציפייה היא שהבנק המרכזי יוריד בעתיד הקרוב את ריבית הניכיון (דיסקאונט רייט), גם אם יפן וגרמניה לא ינקטו בצעד דומה. ירידת התפוקה התעשייתית ב־0.1 אחוזים בחודש יולי מאשרת את חולשתו המתמשכת של הסקטור התעשייתי בארה"ב. נתוני המכירות הקמעוניות מלמדים שהצרכן האמריקאי אינו מגדיל את היקף קניותיו בקצב הרצוי. ירידת הריבית מיטיבה עם ענף החברות המרוויחות מירידה כזאת — מניות הבנקים וחברות הביטוח.

חברות הקשורות בזהב ובמתכות יקרות בכלל, זכות להתעניינות לאחר תקופה ממושכת של שפל. חלק מהמשקיעים מחפשים ומוצאים מניות בשווי פרוטה של חברות המחזיקות זיכיון על מכרות זהב נטושים, מכרות שגם העלייה העתידה במחיר הזהב עשויה להפוך את הפעלתם לכדאית מבחינה כלכלית.

בין המניות שמיקדו את תשומת הלב השבוע — רשת הטלוויזיה סי־בי־אס, שתהיה כנראה מטרה לניסיונות השתלטות בתקופה הקרובה, וכן חברת בוש־לומב, יצרנית משקפי ריי־בנד, שחתמה על הסכם עם חברה סינית לייצור עדשות־מגע בסין.

חולשה בישראליות

החולשה בקבוצת המניות הישראליות נמשכה. הידיעות המגיעות מחברת סאיטקס יוצרות אווירה פסימית ביחס לקבוצה כולה, ונפגעו גם מניות מעטות של תעשייה הרחוקים מרוק רב מאלקטרוניקה. סאיטקס נסגרה ברמה של 4 1/2 — אך עשה. ואיתם סיסטמס התייצבו, לאחר הירידות התלולות בשבוע שעבר.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'

(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1855.60	+72.98
מדד התובלה	756.00	+43.12
מדד שירותים	211.24	+ 7.24
מחזור שבועי בנ.י.	653,080,000	
זהב	383.50	+7.9
כסף	5.27	−0.04

אמ. אקספרס	62 5/8	+2 1/4
אמ. טי־טי	23 3/4	−1/4
בתלהם סטיל	8 1/8	−1/2
דו פונט	80	+2 1/2
א. קודאק	57 1/2	+2 1/4
אקסון	65 1/2	+2 3/4
ג'נרל אלקטריק	76 7/8	+3 1/2
ג'נרל מוטורס	70 7/8	−7/8
גודייר	32 3/4	1 5/8
איי.בי.אם.	133 5/8	+2 5/8
אינ. הרווסטר	7 1/2	+5/8
אינ' פייפר	67	+3 5/8
מקדונלדס	65 3/4	+3 3/4
מרק	115 1/4	+7 1/2
מינסוטה מ.	111 5/8	+2 5/8
אינקו	11 1/2	−1/8
אוונס אילינויס	39	+2 1/4
פיליפ מוריס	73	+3 5/8
פרוקטר ג.	77 1/4	−5/8
סירס	44 1/2	+2 1/8
שברון	45	+3
טקסקו	31 1/4	+1 5/8
יוניון קרבייד	21 1/4	+1
יונייטד טק.	45 1/4	+3 7/8
יו.אס.סטיל	— —	— —
וסטינגהאוס	57 7/8	+4
וולוורס	42 5/8	+5/8

מניות ישראליות בארה"ב המותרות לישראלים

בייר הודה	12 7/8	+1/4
אליאנס	2 1/8	−1/8
אי. סי. איי.	2 3/4	−1/8
אלרון	5 7/8	+1/8
אלסינט	1 3/4	−1/8
עץ לבוד	9 1/4	−5/8
אינטליגנט סיס.	3 1/8	+1/8
אינטרפארם	4 1/2	−1/4
ת. לייזר	13 1/8	−1
אופטרוטק	5 1/2	−1/2
סייטקס	4 1/2	−1/4
תארוביט	3 1/4	−1/8
טיפט טכ.	3 3/4	— —
ראדא	6 5/8	+1/8
מ.ת.ב.	2 1/2	— —

מניות הדאו־ג'ונס

אלומיניום אמ.	37 1/4	+3
אלייד כמיקלס	40 7/8	+7/8
אמ. קאן	87 3/4	+2

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בריק וחברת אוסקר גרוס ובנו.

העורך: [illegible]

שוק הסחורות

שבוע של זהב ופלטיניום

גם בשבוע שעבר התמקדה תשומת הלב של סוחרי לונדון וניו־יורק במסחר בשתי המתכות היקרות ביותר — זהב ופלטיניום. עליות המחירים במתכות אלה נבעו מהחשש שדרום־אפריקה תגביל את יצואן, לנוכח הכוונה להטיל עליה סנקציות כלכליות. מחיר הפלטיניום הרקיע עד לשיא של 650 דולר לאונקייה והתייצב ברמה של 545 דולר לאונקייה, ב־40 דולר יותר מבשבוע שעבר.

גם במחיר הקפה בלטה מגמה של עליית מחירים, אבל לא היתה זו מגמה רצופה ומחיר הקפה העתידי נע בין רמה הגבוהה ב־35 לישט לטונה ממחירו בשבוע שעבר לרמה הגבוהה ב־85 דולר לטונה. העלייה במחיר הקפה נובעת מציפיות ספקר לשיווקיות של משקיעים, שמחיר הקפה יתגבר ויאמיר בעתיד הקרוב לאחר שבתחילת השנה נמכרה טונה קפה במחיר הגבוה ב־1000 לישט ממחירה כיום. כיום אין הסבר לעלייה במחיר הקפה, לבד מציפיות לבצורת כמו זו שפקדה את ברזיל אשתקד ופגעה ביבולי הקפה שלה.

מחיר הנחושת המשיך לעלות גם בשבוע שעבר, על רקע השמועות בדבר שביתה הצפויה במכרות הנחושת באוסטרליה.

מחיר הניקל גאל בשבוע האחרון ב־119 לישט לטונה, ל־2505 לישט לטונה, בעקבות גל מכירות על־ידי בריה"מ וירידת הביקושים למתכת זו בקרב יצרני מתכת האל־חלד.

ירידת מחיר בולטת נוספת היתה זו של הסוכר העולמי.

בשוק הדגנים של שיקאגו חלה בשבוע האחרון פעילות רבה, לאחר שמשרד החקלאות האמריקאי פירסם נתונים שלפיהם רמת הדגנים הצפויה השנה לא תעמוד בתחזית הראשונית של המשרד ואי לכך רמת המחירים העתידיים, שנקבעה בתחילת השנה, מוטית כלפי מטה. בשוק זה צפויות עליות מחירים בתוך פרקזמן קצר יחסית.

	מחיר מכירה	שינוי שבועי	1986 גבוה	1986 נמוך
אלומיניום (לישט לטונה)	748	−11	815	656
נחושת (לישט לטונה)	873.50	−9	1028.5	870.5
בדיל (לישט לטונה,עתידי)	3670	—	5900	3500
עופרת (לישט לטונה)	268.75	+9	284	288.5
אבץ (לישט לטונה)	542.5	−2.5	554.5	409
זהב (דולר לאונקיה)	382.87	+13	382.87	327.5
פלטיניום (דולר לאונקיה)	545	+40.75	555	342.5
כסף (סנט לאונקיה)	356.85	+4.50	452.10	317.70
קקאו (לישט לטונה,עתידי)	1452.5	−12	1804.5	1264.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	137	−18	222.5	116
קפה (לישט לטונה,עתידי)	1902.5	+60	3007.5	1264.5
גומי (סנט לק"ג)	59.75	+0.25	64.25	54
גרעיני סויה (דולר לטונה)	172	−2	229.8	146
כותנה (סנט לליברה)	56.50	—	55.25	56.55

מדדי המחירים מתחילת 1986

החודש	מדד המחירים לצרכן — ממוצע 1985 = 100.0: המדד בנקודות	העליה באחוזים	מדד המחירים הסיטוניים — ממוצע 1977 = 100.0: המדד בנקודות	העליה באחוזים	מדד מחירי תשומה בבנייה למגורים — אוקטובר 1983 = 100.0: המדד בנקודות	העליה באחוזים
ינואר 86	134.5	−1.5	1943.5	1.1	1725.5	1.1
פברואר 86	136.7	1.6	1972.2	1.5	1772.4	2.7
מארס 86	138.8	1.5	1993.2	1.1	1788.4	0.9
אפריל 86	143.4	3.3	2027.2	1.6	1819.9	1.1
מאי 86	145.7	1.6	2070.4	2.1	1851.6	1.7
יוני 86	148.1	1.6	2094.8	1.2	1931.1	4.3
יולי 86	148.1	0.0	2120.2	1.2	1958.4	1.4

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 20.8.1986 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0986א'	10	17.9.1986	28
1086ב'	40	15.10.1986	56
1126ג'	50	12.11.1986	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 19.8.1986 (ערך יום ד' 20.8.1986).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שיקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך בניירות ערך של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א, ב, ג) התשמ"ד 1984 — קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

פקודת פשיטת הרגל בר/2988 (נוסח חדש) תש"ם־1980

הודעה על מתן צו כינוס והכרזת פשיטת רגל ואסיפה ראשונה

שם החייב תיאורו ומענו הרשום במרשם — ת.ז. 4094464 ירקן רח' התאנה 34, מבשרת ציון. בית המשפט המחוזי של ירושלים תיק אזרחי 1050/86. תאריך הגשת הבקשה 30.6.86. תאריך מתן הצו לפשיטת רגל 5.8.86. היום המקום לאסיפה ראשונה 30.9.86 בשעה 9.00 במשרד הכונס הרשמי רח' ידידיה 4, ירושלים.

ירושלים, 14.8.1986 י. צוריאלי, עו"ד סגן הכונס הרשמי

שערי מטבע חוץ

17.8.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4842	1.5028	1.46	1.53	1.4842	1.5028	1.46	1.53	1.4827	1.5014	1.4931	0.0065
1 לי"ש	0.71	0.74	0.7177	0.7267	2.18	2.28	2.2189	2.2466	2.18	2.29	2.2219	2.2498	2.2344	0.0253
1 מרק גרמני	2.18	2.28	2.2204	2.2482	0.71	0.74	0.7186	0.7276	0.70	0.74	0.7179	0.7269	0.7224	0.0038
1 פרנק צרפתי	0.21	0.23	0.2209	0.2236	0.21	0.23	0.2211	0.2239	0.21	0.23	0.2204	0.2232	0.2222	0.0012
1 גולדן הולנדי	1.00	1.01	0.9628	0.9749	0.62	0.65	0.6363	0.6443	0.62	0.65	0.6362	0.6422	0.6410	0.0032
1 פרנק שווייצרי	0.63	0.66	0.6370	0.6450	0.88	0.92	0.8925	0.9036	0.87	0.92	0.8910	0.9022	0.8966	0.0052
1 כתר שוודי	0.88	0.92	0.8919	0.9031	0.21	0.22	0.2144	0.2171	0.21	0.22	0.2141	0.2168	0.2155	0.0014
1 כתר נורבגי	0.21	0.22	0.2142	0.2169	0.20	0.21	0.2017	0.2042	0.19	0.21	0.2015	0.2041	0.2029	0.0014
1 כתר דני	0.20	0.21	0.2017	0.2042	0.19	0.20	0.1908	0.1932	0.18	0.20	0.1906	0.1930	0.1920	−0.0001
1 מרק פיני	0.19	0.20	0.1908	0.1932	0.29	0.31	0.3017	0.3054	0.29	0.31	0.3009	0.3047	0.3032	0.0032
1 דולר קנדי	0.30	0.31	0.3011	0.3048	1.06	1.11	1.0744	1.0878	1.05	1.10	1.0675	1.0809	1.0740	0.0043
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.10	1.0678	1.0812	0.89	0.96	0.9270	0.9386	0.90	0.96	0.9255	0.9371	0.9322	0.0170
1 ראנד דרא"פ	0.87	0.96	0.9261	0.9377	0.32	0.58	0.5751	0.5823	0.36	0.50	0.5753	0.5825	0.5789	0.0107
10 פרנק בלגיים	–	–	0.5736	0.5808	–	–	0.3470	0.3514	–	–	0.3456	0.3499	0.3491	0.0022
10 שילינג אוסטריים	–	–	0.3468	0.3511	1.00	1.05	1.0208	1.0335	1.00	1.05	1.0204	1.0333	1.0265	0.0054
1000 לירות איטלקיות	1.00	1.10	1.0215	1.0343	1.02	1.09	1.0415	1.0545	1.02	1.09	1.0427	1.0558	1.0496	0.0054
100 ינים יפאניים	1.02	1.08	1.0426	1.0557	0.95	0.99	0.9637	0.9757	0.94	0.98	0.9609	0.9730	0.9684	0.0040

כלכלני "סטנדרד אנד פור" יגיעו ארצה לביצוע הערכה כלכלית של חברות

מאת יהודה שרוני

כלכלני חברת הייעוץ האמריקאית הנודעת "סטנדרדס אנד פור", יגיעו ארצה במהלך החודש ספטמבר, על מנת לקבוע הערכה כלכלית (רייטינג) של חברות. במהלך ביקורם יפגשו בכירי החברה עם מקורבים באוצר ובבנק ישראל. ביקור בכירי החברה נעשה על רקע הגידול ההולך וגובר של חברות ישראליות המבקשות לגייס הון בבורסה האמריקאית.

סטנדרדס אנד פור עוסקת בדירוג החברות על פי רמת הסיכון העיסקי שלהן. חברה בעלת רמת סיכון עיסקי נמוך מדורגת A.A.A. חברה בעלת רמת סיכון גבוה במקצת ב־A.A. וכן הלאה. הדירוג מאפשר למשקיעים להעריך את החברה, ולדרוש את התשואה בהתאם. לכך, כאשר חברה מסוכנת תידרש במובן להעניק למשקיעים תשואה גבוהה יותר.

בשלב הראשון ידרגו כלכלני החברה את קונצרן כור, שגייס לא מכבר 105 מיליון דולר בבורסה האמריקאית. חתמי ההנפקה, דרקסל ברנהם, ביצעו את ההנפקה ללא רייטינג, אך גורמים פיננסיים מעריכים כי רמת הדירוג של אג"ח כור, מקבילה לדירוג של B+.

אם כלכלני סטנדרד אנד פור יקבעו לכור רייטינג שונה, מחירן של איגרות החוב של כור, הנסחרות בשוק הג'נק בונדס' בארה"ב, ישתנה בהתאם.

לא מן הנמנע כי כלכלני החברה יתבקשו לדרג גם חברות אחרות, כמו תדיראן או כלל, המבקשות לגייס הון בבורסה האמריקאית.

אינטרדקו

חברת המסחר לתעשיות בע"מ

מיום רביעי 20 לאוגוסט 1986

03—203666

הוא מספר הטלפון החדש במשרדנו בתל־אביב

הופיע מהדורה שניה מעודכנת של הספר

מיסוי חברות (חברות מעטים ומשפחתיות)

מאת פרופסור יוסף גרוס

בהוצאת המכון למחקר עסקים בישראל אוניברסיטת תל־אביב.

ניתן להשיג גם טלפונית מהמפיצים 03—261177

רשתות וברזל לבנין

★ ייצור ★ עיבוד ★ שיווק ★

חייג/י 03—9610931 ונספק גם לך.

חברת יעקבי ברזל לבנין בע"מ

30 שנה של פלדה

חברת החשמל מחוז ירושלים בע"מ

הודעה

על ניתוק זרם החשמל

הואיל וחברת החשמל לישראל עומדת לנתק את זרם החשמל מקו התבור בשועפאט ביום 20.8.86, חברתנו מודיעה בזה כי היא נאלצת למרבה הצער לנתק את זרם החשמל משעה שמונה (8.00) בבוקר עד שעה (16.00) ארבע אחרי צהרים וזאת מהאיזורים הבאים:

מחנה ענתות – ישוב ענתות – מחנה ישי
מחנה נחשון – מעלה אדומים – כפר אדומים – ורד יריחו – מקורות – ישוב נעמה – מצפה יריחו – קליה – אלמוג קומראן.

חברתנו מבקשת את סליחת ציבור צרכניה על ההפרעה שתיגרם להם כתוצאה מפעולה זו הכרחית לעניינים שהינם מעבר לשליטתנו.

החנהלה

המרכז הישראלי לניהול

קידום נשים בתפקידי ניהול

קורס סמסטריאלי לנשים מנהלות

מחזור ד' 10.9.86–17.12.86

נושאי הלימוד:

1. לימודי רקע ויסוד (הרצאות תיאורטיות)

* בעיות ביהול בחברה מודרנית * נשים בתוך מערכות ארגוניות * פסיכולוגיה של האשה והשלכותיה על ההנהגות בתוך הארגון * אסטרטגיות לקידום נשים, נשים וכח סגנונות ביהול בארגון * תכנון ופיתוח קריירה – מסלולי קידום * שחיקת נשים בארגונים * המערכת הארגונית והמנהל – מבנים ארגוניים

2. מיומנויות אישיות ומקצועיות (סדנאות)

* תקשורת בסגנון אסרטיבי * התמודדות עם מצבי לחץ * עיצוב קריירה אישית * התמודדות עם מצבי כח ותחרות * התמודדות עם מצבי ביקורת * יחסי גברים נשים בעולם העבודה * מתן וקבלת תמיכה * ביהול זמן * ביהול לפי יעדים * ביהול מו"מ * ביתות ארועים בקבלת החלטות * קבלת החלטות במצבי ביהול * ביהול שעובד * המחשב ככלי ביהולי *

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לביהול, טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

מגוון תוכניות!

לשכירת רכב באירופה וארצות הברית

אפשרויות לתשלום בארץ או בחו"ל

ai Ansa International RENT A CAR

אורנית

משרד ראשי: סיור וטיול בע"מ

רח' המסגר 40 ת"א טל' 03-337072

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

המדד הקפיץ שערי המניות

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בסימן המדד שפורסם בסוף השבוע עבור חודש יולי. המדד בשיעור אפס הביא לביקושים ער ליס בשוק המניות המעפשיות, שהביאו לעליות שערים חדות. עם זאת, מן הראוי להזכיר כי רק ב־8 ניירות ערך נרשם שער קונים בלבד, דבר המלמד כי מווסדי הבורסה נטו לספק את הביקושים. מדד המניות הכללי ללא בנקים עלה ב־2.4 אחוז במחזור של 4.8 אחוז. בשוק אגרות החוב הופיעו היצעים גדולים מהרגיל. אגרות החוב הדולריות ירדו עד 6 אחוז. ירידות השערים נגרמו בעיקר כתוצאה ממכירות גדולות של קרנות נאמנות סולידיות, שספגו אתמול היצעים גדולים עקב המדד הנמוך.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	113.11	+1.06
כללי ללא בנקים	140.45	+2.40
מדד אג"ח כללי	107.87	−1.26
אג"ח צמוד מדד	109.42	−1.20
אג"ח צמוד מט"ח	93.23	−1.22

ביקושים להסדר

מניות הבנקים שבהסדר לא ירדו אתמול, חרף המדד שהיה בשיעור נמוך מהצפוי. לאחר ימים אחדים של ירידות שערים במניות ההסדר הופיעו אתמול ביקושים קטנים, שסופקו בעליה: שערים של חצי אחוז. מחזור המסחר במניות ההסדר היה נמוך והסתכם ב־1.5 מיליון דולר.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בליל 0.1	16.50
המועלים ש	16.57
אי.די.בי. רג	16.61
דיסקונט א	16.70
המזרחי ש	16.49

דלק עלתה ב־6.7 אחוז

עליית השער החדה יחסית של 6.7 אחוז במניות דלק, מלמדת על עליות השערים החדות במיוחד שהיו אתמול במניות הכבדות. עליות יחסית היו גם במניות המפעלים הפטרוכימיים. ההודעה על הזלת מחירי הנפטא לתעשייה זו תביא להגדלת עליות הייצור בתעשייה, ואולי תתרום להמשך המגמה החיובית במניות אלה. באגרות מהמניות הכבדות היו מחזורים גדולים יחסית, עובדה המלמדת על מכירות מצד קרנות הנאמנות. כך היה למשל במניות ים המלח, דובק ואחרות.

הפסקת מסחר באלביט

המסחר באלביט הופסק אתמול, לאחר שהחברה פירסמה את הדוחות החצי שנתיים שהצביעו על רווח חצי שנתי של 3.2 מיליון דולר, לעומת 4.47 מיליון דולר בתקופה המקבילה. גם המסחר במניות כלל תעשיות אלקטרוניקה הופסק אתמול, לאחר שהדוחות הרבעוניים של סאיטקס, המוחזקת על־ידי כלל אלקטרוניקה בשיעור 14.5 אחוז, הצביעו על הפסדים כבדים. מניות דיסקונט השקעות, המחזיקה אף היא במניות סאיטקס, ספגה עקב הדוחות היצע שהותיר ללא שינוי שער.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
836	2	99.91	1.38
846	9	99.58	1.43
926	23	98.58	1.42
936	30	98.61	1.43
946	37	98.29	1.43
1016	44	97.92	1.46
1116	79	96.25	1.48

היצעים כבדים באג"ח

היצעים גדולים ביותר שהופיעו לשוק אגרות החוב, עקב מדד המחירים לזולל, הביאו לירידות חדות. האגרות הדולריות ירדו עד שישה אחוז. מחזור המסחר באג"ח כמעט הוכפל, והסתכם ב־7.2 מיליון דולר.

הודעות בורסה

● אמריקה הרוויחה בשנה המסתיימת במרץ 1986 7.1 מיליון שקל לעומת 2 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● בייר הודיה הרוויחה במחצית 1986 3.7 מיליון דולר לעומת 4.3 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

● אליאנס הפסידה במחצית 1986 1.8 מיליון שקל לעומת הפסד של 6.3 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

● מגרב הפסידה בשנה שהסתיימה במרץ 1986 115 אלף שקל, לעומת 450 אלף בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
זאב	3852.90	3838.14	46.46	1.23
אבוקה	31242.28	30933.95	743.27	2.46
אגוז	194.86	191.04	−0.85	−0.44
אדיר	1293.69	1267.81	−11.53	−0.90
אורים	1693.21	1660.65	37.50	2.31
אופיר	1562.54	1531.67	−7.63	−0.50
אור	383.80	375.72	0.18	0.05
אוריון	147.54	144.55	−1.28	−0.88
אורלי	207.35	205.86	0.46	0.22
אורן	603.35	591.47	0.67	0.11
איל	2979.03	2922.16	−4.48	−0.15
איילת	3628.12	3549.60	42.61	1.22
איתם	3897.49	3811.53	4.29	0.11
אלון	571.19	559.37	−0.25	−0.04
אלון	490.92	480.64	−2.71	−0.56
אלמוג	580.40	569.08	−5.10	−0.89
ארז	671.77	658.69	17.51	2.73
אש	112.32	109.84	1.79	1.66
אשל	160.52	157.37	−0.93	−0.59
אתרוג	188.47	186.62	0.55	0.30
בדולח	1706.83	1673.48	38.02	2.32
ברוש	384.19	376.68	4.24	1.14
ברק	380.56	372.99	2.97	0.80
ברקת	727.64	713.29	−1.51	−0.21
גביש	1135.36	1112.97	6.72	0.61
גבע	835.96	823.65	−5.29	−0.64
גורן	570.64	559.47	−4.31	−0.76
גיא	7504.98	7394.17	−21.97	−0.30
גיל	2252.41	2209.51	23.78	1.09
גלית	493.72	487.65	−2.32	−0.47
דוכבן	285.29	282.50	4.91	1.77
דוכיפת	529.83	519.42	−0.31	−0.06
דולב	186.90	182.94	−0.81	−0.44
דורון	1190.82	1167.53	−14.11	−1.19
דותן	209.50	205.46	−2.07	−1.00
דליה	406.12	399.38	3.51	0.89
דנור	3387.55	3325.88	59.42	1.82
דקל	281.06	275.57	7.49	2.79
[illegible]	[illegible]	283.69	3.62	1.29
זהר	401.51	394.33	0.32	0.08
זהבית	2504.00	2452.15	6.16	0.25
זוהר	15851.94	15622.39	−51.39	−0.33
זיו	14849.95	14636.86	−47.46	−0.32
זמיר	673.32	660.35	15.62	2.42
חוחית	123.60	120.87	−1.72	−1.40
חליפין	109.58	109.11	−0.60	−0.55
חלמיש	553.28	542.32	−3.20	−0.59
חן	108.39	108.17	−0.61	−0.56
טופז	1159.48	1132.77	−2.84	−0.25
טל	4202.92	4174.38	3.84	0.09
יובל	640.25	627.78	−5.94	−0.94
יהלום	1609.42	1578.19	32.92	2.13
יסודות	31039.12	30748.77	360.71	1.19
ישרה	550.51	538.45	−5.11	−0.94
כוכב	787.95	772.64	21.11	2.81
כחל	113.44	111.20	0.00	0.00
כלנית	448.29	440.84	3.59	0.82
כספית	602.94	596.75	1.78	0.30
כרמל	114.79	112.64	0.10	0.09
כתר	892.67	876.03	−1.22	−0.14
להב	3432.04	3366.35	21.61	0.65
למשקיע	97375.88	95657.98	171.86	0.18
לפיד	10763.96	10555.01	206.50	2.00
לשם	1451.07	1421.28	−10.89	−0.76
לטם	799.90	783.58	−8.73	−1.10
מבחר	953.39	934.68	−7.98	−0.85
מגמה	2747.80	2721.80	−39.50	−1.43
מגן	185.82	183.11	−2.18	−1.18
מגדן	2561.70	2537.70	−1.90	−0.07
מגל	609.31	597.43	−3.76	−0.63
מור	1194.40	1177.70	28.10	2.44
מורן	652.60	646.53	7.95	1.24
מטה	23874.05	23238.23	82.08	0.35
מיטר	715.90	701.72	−5.15	−0.73
מעוף	3026.10	2967.50	18.00	0.61
מעיין	635.52	623.26	−5.04	−0.80
מקשה	822.27	806.15	−11.25	−1.38
מרגלית	989.05	969.91	15.99	1.68
מרום	933.60	915.28	−10.41	−1.12
נוגה	20547.75	20247.89	−43.30	−0.21
נטיף	646.35	633.91	15.58	2.52
נטע	377.11	369.83	2.29	0.62
נילי	4062.37	4002.19	85.25	2.18
סביון	436.63	428.79	5.60	1.32
סגולה	115.76	113.45	−1.15	−1.00
סלע	813.36	797.04	−7.66	−0.95
סנונית	564.39	553.33	−3.11	−0.56
סער	610.92	599.33	1.00	0.17
ספיר	495.35	492.89	0.29	0.06
עדיף	648.67	636.26	6.70	1.06
עירית	1697.14	1663.43	33.83	2.08
עידן	5737.74	5655.47	−16.48	−0.29
ענבר	1112.51	1087.63	−3.64	−0.33
ענת	1934.31	1915.54	−2.84	−0.15
עפרוני	535.96	524.14	−3.64	−0.69
ערמון	137.01	134.32	−1.83	−1.34
פיא	1214.99	1190.99	7.12	0.60
צבר	500.10	490.18	0.18	0.04
צופית	507.26	497.30	−3.64	−0.73
צוק	98.07	97.68	−0.91	−0.92
צמר	842.44	824.29	−4.62	−0.56
צמרת	6192.15	6103.95	12.07	0.20
צפרת	1462.44	1433.41	−2.60	−0.18
קלע	1681.60	1673.20	8.62	0.52
רונית	15036.83	14903.31	5.48	0.04
רקפת	527.33	518.86	3.14	0.61
רשף	636.52	622.58	−1.02	−0.16
שבים	638.11	625.65	−2.73	−0.43
שוהם	807.71	788.47	−4.35	−0.55
שירה	312.38	310.11	3.82	1.25
שמיר	305.37	299.36	3.12	1.05
שמש	580.35	572.11	13.69	2.45
שסק	560.81	547.09	16.68	3.14
שקד	160.26	157.07	−0.80	−0.51
תאנה	175.15	173.46	0.05	0.03
תבור	768.48	758.07	0.37	0.05
תדהר	370.86	369.01	9.05	2.51
תהילה	86.78	84.86	−0.60	−0.70
תירוש	408.60	403.77	−1.25	−0.31
תמר	181.97	178.42	−1.58	−0.88
תמרה	170.62	169.37	−0.87	−0.51
תרשיש	1238.71	1214.37	−11.90	−0.97
תשרי	382.48	377.19	0.86	0.23

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי
3601	33751	−939
3602	31018	+59
3603	29456	−157
3604	26529	−12
3605	24089	−139
3606	22826	−37
3607	20928	−46
3608	20290	+44
3609	19015	−58
3610	17151	−50
3611	16570	−46
3612	16090	−62
3613	14982	−179
3614	14882	−172
3615	13202	−361
3616	12328	−149
3617	11626	−151
3618	11031	−143
3619	10149	−155
3620	9591	−125
3621	9110	−119
3622	8214	−108
3623	7643	−145
3624	7195	−138
3625	6562	−134
3626	6069	−124
3627	5627	−202
3628	5288	−19
3629	4954	−17
3630	4683	−15
3631	4225	−100
3632	3977	−95
3633	3755	−91
3634	3293	−177
3635	3112	−169
3636	2996	−165
3637	2798	−138
3638	2599	−130
3639	2378	−156
3640	2044	−56
3641	1772	−48
3642	1569	−42
3643	1361	−37
3644	1216	−34
3645	1096	−31
3701	985.7	+26.8
3702	689	+21.1
3703	597.3	−7
3704	511.2	−13.5
3751	268.6	−6.8
3752	105.3	−1.7
3753	100.9	−1.8
3755	87.2	−2.2
3756	84	−2.2
3757	82.3	−2.2
3826	93.2	−2.1
3827	91.5	−2.1
3828	88	−2.1
3829	86.3	−2
3901	109.5	— —
3902	94.1	−1.4
3903	93.5	−1.4
3904	91.7	−1.4

4.25% שגיא

סידרה	שער	שינוי
4101	114.5	−4.3
4103	109.6	−4.4
4104	109.2	−4.1
4201	98.8	−2.1
4204	91.6	−1.9
4205	89.7	−1.9
4301	113	−1.3
4302	104	−2.6
4303	103.1	−2.6
4304	101.4	−2.6
3110	251400	— —
3111	243700	−1700
3112	241100	−1000
3113	241700	−1200
3114	233500	— —
3115	230300	−1000
3116	222700	— —
3117	233200	— —
3118	222000	−5200

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סידרה	שער	שינוי
3201	190000	−4000
3202	195700	— —
3203	192900	— —
3204	189100	— —
3205	183000	— —
3206	180150	— —
3210	175500	— —
3211	174200	— —
3212	169000	— —
3213	165100	— —
3214	162601	−6082
3501	160100	+400
3502	159750	— —
3503	143400	— —
3504	158800	+400
3505	139000	— —
3521	133600	— —
3522	129000	+300
3523	121600	— —
3524	120400	−800
3525	118700	— —
3526	118000	−700
3527	115600	−800
3528	112550	−650
3529	112000	−400
3530	109039	−1301
3531	108709	−2968
3532	105525	−2883
3533	110046	−1311
3534	103775	−1240
3535	104895	−1040
3539	98798	−970
3536	104694	−932
3537	104578	−932
3538	98433	−877
3540	98224	−865
3541	94909	−834
3542	94761	−821
3543	90139	−782
3544	89946	−909
3546	87704	−880
3547	87508	−880
3548	87411	−878
3550	82824	−826
3551	82501	−825
3545	87508	−927
3549	82639	−872
3552	75826	−796
3554	75657	−789
3555	75657	−789
3553	75092	−660
3571	65032	−551
3556	72061	−753
3558	71940	−748
3559	69395	−721
3560	65660	−679
3561	65476	−678
3557	72450	−637
3572	65826	−567
3573	65280	−689
3574	60194	−636
3577	60121	−1512
3578	55539	−1420
3575	59893	−700
3576	59724	−700
3579	55102	−1484
3580	53907	−890
3581	49014	−815
3582	45198	−758
3583	41987	−710
3584	39823	−414
3585	37746	−391
3586	34171	−352
3588	34113	−350
3587	34156	−383
3591	31113	−349
3592	31078	−349
3593	31026	−348
3589	31063	−403
3594	29603	−385
3590	31360	+69
3595	29880	+77

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סידרה	שער	שינוי
2001	128600	−1000
2002	128500	−700
2003	123200	−700
2004	124200	−750
2005	116300	−700
2006	115500	−700
2007	114200	−700
2008	111750	−450
2009	114800	— —
2010	114000	−1000
2011	111200	−800
2012	109710	−800
2013	111000	−1000
2014	108000	−900
2015	108400	−1050
2016	108200	−800
2017	106396	−1773
2019	106074	−3417
2020	102967	−3319
2018	106272	−1871
2021	102760	−3495
2022	102010	+217
2023	100257	−2209
2024	93610	−1854
2027	90209	−1814
2031	83361	−1729
2025	94055	−1769
2026	93752	−1771
2028	93010	+195
2030	88468	+250
2029	86172	−2120
2033	79229	−2018
2035	72682	−1885
2032	83615	−3394
2034	78925	−3277
2036	72380	−3079
2037	68589	−3462
2052	57426	−3110
2038	70556	+145
2040	67926	+170
2051	64249	+187
2039	66143	−1598
2041	62562	−1533
2053	57977	−1517
2054	54140	−2217
2056	51718	−1345
2058	47028	−1242
2060	43361	−1163
2055	53899	−1455
2057	51481	−611
2059	46775	−355
2061	33965	+72
2062	32213	+57
2063	30768	+65

רמון

סידרה	שער	שינוי
7001	229.5	+7.5
7002	222.5	+7.4
7003	212	+7
7004	195.3	+6.6
7005	173.8	−9.2
7006	166.1	−3.8
7007	157.4	−2.8
7008	149.5	−2.7
7009	152.5	+5.1
7010	135.8	−3
7011	129.2	−2
7012	124.5	−2
7013	117.2	−2.5
7014	101.7	−2.2
7015	84.4	−1.7
7016	86.3	−1.8
7017	85.4	−1.8
7018	85.2	−1.8
7019	85.6	−1.8
7020	85.4	−1.8
7021	84.6	−1.7
7201	80.7	−3.7

גלבוע

סידרה	שער	שינוי
6101	11513	−284
6102	6824	−111
6103	6242	+30
6104	5598	−135
6105	5305	−128
6106	5133	−96
6107	4940	−94
6108	3541	−81
6109	3365	−78
6110	3305	−73
6111	2756	−65
6112	2672	−64
6113	1808	−45
6151	692.5	−36.9
6152	662.4	−35.5
6153	378.9	−30.6
6154	568.5	−30.1
6155	373.9	−20
6156	297.3	−16.2
6157	232.9	+1.3
6158	220.7	+1.2
6159	175.8	−9.5
6160	166	−8.2
6161	160.2	−6
6162	145.1	−7.7
6163	133.6	−5.7
6164	128.4	−5.5
6165	129	+0.7
6166	113.7	−6.1
6167	111.2	−6
6168	109.5	−5.9
6169	105.9	−5.5
6170	99.3	−4.3
6171	74.5	+0.5
6172	73.4	+0.5
6801	80.8	+0.4

ארמון

סידרה	שער	שינוי
2501	148.8	−3
2502	146.1	−3.1
2503	141.4	−3
2504	140.7	−3.1
2505	135.2	−3
2506	130.8	−2.8
2507	126.1	−2.8
2508	101.4	−0.2

100% מט"ח

סידרה	שער	שינוי
אל אפ	897	−3
אלביט	203.3	— —
אליא	1210	— —
אלרגב	59.4	— —
בארקס	691	−14
דוד 84	90	— —
דוד 85	400	— —
ד"ם הים	197.9	— —
דים הש	171.8	— —
מד	158.2	— —
כלל	462	−5.8
כ"מ ד	238.8	— —
כ"מ ם	322	— —
כ"מ י	411	— —
דן	99.8	— —
סול בנ	162.2	— —
תיעוש	180	−2.8

מדד/מט"ח

סידרה	שער	שינוי
בלת.	111.6	−3.4
דים הש	117	— —
מד	116.9	−1.1
כלל	147.5	−0.6
מ דים	113.5	−2.2
כשא בו	113	−1.3
כשא בו	103.3	−5.2
כשא בו	97.5	−1.6

לזמן שלך יש ערך בכל דרך!

פלאפון

טלפון מהפכני נייד בחיוג ישיר - מוטורולה תדיראן

קרמניצקי 16 תל־אביב. טל. 03-388307

שערי המניות

17.8.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוצה"ח ש	16000		32			−50
הספנות 0.1	1030		781	+28	+2.8	+616
הספנות א 0.5	691		5651	+31	+4.7	+9177
הספנות אפ 2	743		474	+28	+3.9	+2110
כללי לא בהסדר	24450		95	+244	+1	+140
בנק צפ'אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צ'אמר' אפו			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3715		4428	+90	+2.5	+5677
פיבי. 0.5	4290		3949	+175	+4.3	+8300

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדיבי רג 100.0	77050		583	+450	+0.6	+343
אדיבי ב 100.0	76800			+100	+0.1	+20
אדיבי בב א	481000	שב				
אגוד 0.1	57520		200	+270	+0.5	+103
דיסקונט ב	97800		67			+5
דיסקונט א	98150		72	+340	+0.4	+117
דיסקונט שה ב	11590		1	−10	−0.1	−15
המזרחי ש	31780		579	+230	+0.7	+860
המזרחי מ	31850		29	+200	+0.6	+47
המזרחי שה 9	14530		4	−100	−0.7	−4
הפועלים מבכ	113100		1			
הפועלים ש	52380		1024	+105	+0.2	+345
הפועלים מ	52560		167	+260	+0.5	+250
כללי א 1.0	133900		35			−35
כללי שה 5	101800		2	−1000	−1	−5
כללי שה 7	6535		11	+15	+0.2	+8
בלל 0.1	53330		1137			−507
כלל שה 11	12820		214	+60	+0.5	+77
מימון וסחר 1.0	45900		5	+290	+0.6	+5
מימון וסחר 5.0	23650	שב				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארנים 0.1	15860		76	+660	+5	+26
לאומישכ' ש	5260		410	+216	+4.3	+973
לאומישכ' מ	5370	תב	120	+350	+7	+370
כרמל ש	4190		14			−14
כרמל שה 1	3040			−20	−0.7	−100
בנין ב' 5.0	6800		49.5	−199	−2.8	−49.5
פת משכ ש	1835	תב	4046	+160	+9.6	+8516
משכן ב ש	2245		729	+96	+4.5	+1095
עצמאות 0.1	7900		72	+130	+1.7	+95
טפחות מבכ ש	14805		13	+705	+5	+21
טפחות רג ש	13850		130	+350	+2.6	+103
טפחות שה 1	7751	שב				
טפחות שה 2	3922		341	−85	−2.1	−482
יעסור 1.0	1700	תב	300	+100	+6.3	+1141
יעסור 5.0	760		1059			−56
מידב 1.0	5200		127	+91	+1.8	+145

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אש	376		5279	+14	+3.9	+10027
החקלאות מבכ א	43897	לז				
החקלאות מבכ ג	156345	לז				
לאומי תעש' א ש	5813		158	+124	+2.2	+124
פתוח תעש' מבכ	63700	לז				+5
פת תעש' בכ ג	359000	לז				
פת תעש' בכ גג	228000	לז				
פת תעש' בכ גגג	220000	לז				
פת תעש' בכ ד	237000	לז				
פת תעש' בכ דד	70426	לז				
מרכז קבלנים 5.0	450		1380	+10	+2.3	+1180
תירות בכ	162315	לז				
כלל ליסינג 0.1א	13400	תב	150	+725	+5.7	+205
כלל ליסינג 0.5ב	9912		137	+472	+5	+99
כלל ליסינג אפנו	10665		11			+4
איזון	237	תב	29377	+13	+5.8	+41970

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדיס 0.1	887		829	+42	+5	+1149
אדיס א 0.5	450	תב	6285	+22	+5.1	+6528
בטוח משנה 0.1	525	תב	260	+30	+6.1	+601
בטוח משנה 0.5	170		3175	+7	+4.5	+6426
הדר 1.0	313		5251			−2159
הדר 5.0	188		3764	+8	+4.4	+6292
הסנה ש	484		12523	+15	+3.2	+41847
הפניקס 0.1	710		1200			
הפניקס 0.5	416		2865	+18	+4.5	+5984
המשמר-הראל 1.0	6800			−100	−1.6	−90
המשמר-הראל 5.0	3045		504	+145	+5	+383
מנורה 1.0	2320		226	−76	−3.2	−204
מנורה 5.0	870		200	−5	−0.6	−490
סהר 1.0	4170		129	+154	+3.8	+193
סקוריטס 0.1	2580		544	+110	+4.5	+881
צור ש	316		2682			
ציון החזקות 1.0	8200		79	−200	−2.4	−79
ציון החזקות 5.0	2220		9			−9

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאמא 1 ש	4420		15			−15
אינטר גאמא 5 ש	1045		525	+15	+1.5	+399
מאיר עזרא 1.0	4600					
מאיר עזרא אפ 1	4205			+35	+0.8	+35
כלל סחר	1380	תב	5976	+94	+7.3	+12054
קריסטל 1.0	7800		109	+100	+1.3	+91
רפק 0.1	35000					
רפק 0.5	9200		30			
שופרסל א 2.0	5660		2097	+240	+4.4	+5854
שופרסל ב 10.0	3700		4993	+160	+4.5	+9613

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נ ש	3265	תב	5481	+205	+6.7	+12728
הדאל 1.0	3128		80	+135	+4.5	+296
הדאל 5.0	1460	כח	124	+60	+4.3	+27
ספנות הספקה 0.1	15700		81	−299	−1.9	−81
ספנות הספקה 0.5	4430		235	+130	+3	+225
קידר 0.1	2082		492	−18	−0.9	−26
קידר 1.0	325		7400			−6509
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזרה 0.1	4400		207	+100	+2.3	+451
מוס' עזרה 0.5	1365		1741	+5	+0.4	+2319
קונטורסים 0.1	1880		110	+50	+2.7	+590
קונטורסים 0.5	1311		487	+51	+4.1	+2490

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	10300		106.3	+490	+5	+203.7
גלי זהר 5.0	6127		53.4	+127	+2.1	+14.4
מלונות דן 1.0	3550		195	+150	+4.4	+292
מלונות דן 5.0	2590	שב				
חוף ואלמות 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	2075	תב	95.4	−225	−9.8	−75.4
מלונות הירדן	3150		38	+39	+1.5	+13
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דטה מיכון 1.0	3799		246	+99	+2.7	+102
ה.י.ל. 1.0	14000		25	+151	+1.1	+16
יעצא 1.0	3870		305	+130	+3.5	+302
יעצא אפ א	3390		99	+100	+3	+101
כלל מחשבים 1.0	11000		51	+200	+1.9	+118
מ.ל.ל. 1.0	14600	תב	52	+700	+5	+58
מ.ל.ל. 5.0	4620		130			−132
מטב מחשבים 1.0	2999	תב	570	+164	+5.8	+288
ניקוב מחשבים 1	9400		43			−42
ניקוב מחש' 5	7000		108	+300	+4.5	+320
תים מחשבים 1.0	1800		120			
תים מחש' אפו	17535	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבוגם בינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוגם בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	1040		899	+37	+3.7	+495
אורן 5.0	429	תב	918	+24	+5.9	+2080
אזורים 1.0	598		14828	+23	+4	+10696
אלקו 1.0	482		7732	+17	+3.7	+14064
אלקו אפ 1	1750		109	+41	+2.4	+456
אל-רוב 1.0	3565		384	+35	+1	+299
אמנתים 1.0	3059	תב	226	+258	+9.2	+963
אפריקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ארזים	2050		217			−27
אלרן 0.1	2500	תב	1652	+150	+6.4	+1945
אלרן 0.5	1570	תב	2418	+70	+5.4	+3496
בן-יקר גת 1.0	3251		387	+58	+1.8	+90
ברנוביץ 1.0	3365		70	+129	+4	+75
ברנוביץ 5.0	2005		106	+25	+1.3	+223
דנקנר 1.0	3903		10			−31
רוזקר 1.0	457		798	+6	+1.3	+682
רוזקר 5.0	350	תב	1650	+18	+5.4	+1481
רוזקר אפ 1	235		2041	+1	+0.4	+3041

(המשך)

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דרור 0.1	6400		28			+20
דרור 0.5	3927		96	−18	−0.5	−96
הסקלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הסקלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2020		2412	+90	+3.5	+7759
גב־ים 0.1	4560		189			−57
גב־ים 0.5	2710		743	+120	+4.6	+1851
הכשרת הישוב ש	53600		293	+1200	+2.3	+447
ישפר 0.1	2690	תב	804	+190	+7.6	+1413
ישראלום 1.0	1330		57			−57
ישרס 10.0	13703	קב		+653	+5	+1673
כנן פיתוח 1.0	6470	תב	5	−512	−7.5	−20
כלל נדל ן	376		15401	+17	+4.7	+81336
לומיר 1.0	3410	תב	348	−310	−8.3	−396
לומיר 5.0	1425		700	−25	−1.7	−800
מ.ת.מ. 1.0	410	קב		+20	+5.1	+56353
מאגדי בניה 1.0	528	תב	4147	+32	+5.4	+5724
מאגדי בניה אופ	540	תב	2679	+45	+9.1	+3776
מנהל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישכל 5.0	305		5991	+12	+4.1	+10478
מנרב 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מר־לו 1.0	495		710			−366
לוינשטין 1.0	410		2498			−1503
לוינשטין 5.0	114		19619	+5	+4.6	+22647
ליפשיץ 1.0	1076		668	+31	+3	+846
ליפשיץ 5.0	491		2353	+11	+2.3	+2319
בנות אביב 0.5	6600		118			
נכסי אורים	685		696	+26	+4	+1073
סהר החזקות 1.0	11990		111	+140	+1.2	+134
סהר החזקות 5.0	8884		65	+5	+0.1	+115
סוף 1.0	4756	תב	50	+311	+7	+190
סוף 5.0	3015	תב	205	+274	+10	+305
עמי וסלע מר 1 ש	1045	תב	2139	+94	+9.9	+2345
עוד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	1770		155	+80	+4.7	+384
קיסריה 0.5	915	תב	1179	+45	+5.2	+3184
רוגובין 1.0	3920		1070	+170	+4.5	+1570
רוגובין 5.0	2573	תב	1635	+220	+9.4	+5529
רסקו מבכ	9600		167			−86
רסקו רג	9250		99			−26

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2750		538	+57	+2.1	+741
מטעי הדר 0.5	2015		664	+65	+3.3	+3026
מהדרין 0.1	6800		230	+120	+1.8	+378
נכסי הדרים 1.0	1101		2451	+11	+1	+2145
פרי אור 0.5	2790		47			−47
שבזר 5.0	17700		149	+600	+3.5	+176

דחפון

שרות הודעות מלבבי של דחף

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסום	1450		295	+15	+1.1	+164
בלרוסט 1.0	2850	תב	402	+250	+9.6	+954
בלרוסט 5.0	1740	תב	422	+117	+7.2	+657
בלרוסט אפ 1	1535		60	−15	−1	−5
דובק מב ש	5560		656	+105	+3	+851
דובק מב מ	3540		975	+110	+3.2	+936
עלכל 1.0	610	תב	907	+45	+8	+2381
עלכל 5.0	450	תב	1190	+30	+7.1	+1768
פרי־הג 1.0	1710		1080	+50	+3	+1377
פרי־הג 5.0	1285		830	+40	+3.2	+1087
ממשר בירה 1.0	14810		59	−690	−4.5	−18
ממשר בירה 5.0	10710		28	+330	+3.2	+116
יכור 1.0	1579		1080	+1	+0.1	+315
יכור א 5.0	877		1165			−263
מן 1.0	9500		10	+150	+1.6	+10
מן 5.0	4750		10			+15
ממפסת 1.0	8520		68	+321	+4	+644
עלית	14000		119			+105
עסיס ב 0.5	35000		36	+700	+2	+9
אגל שקל 1	2860		221	+130	+4.8	+259
שמן מבכ א	3700		787	+180	+4.6	+1052

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדגר מר 1 ש	844		859	+25	+3.1	+818
אופיס 1.0	1000	תב	1041	+60	+6.4	+2112
אופנת בדק 1.0	2800	תב	378	+250	+9.8	+636
אופנת בדק 5.0	1915	תב	474	+110	+6.1	+1280
אתא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	12910		15	+530	+4.3	+220
דלתא-גליל 1.0	4330		1390	+170	+4.1	+2864
דלתא-גליל א 3.0	3130		950	+50	+1.6	+1364
טכסטיל מאוחד 1	1760		9			−9
מטוית מאיר 5	950	תב	35.3	+54	+6	+709.7
מטוית מא' אפו	821		58	−5	−0.6	−50
ויסלט 1.0	1165		271	+55	+5	+643
ויסלט 5.0	839		250	+40	+5	+471
הדיקן 1.0	4300		120	+100	+2.4	+95
דיקמה 1.0	4546	קב		+217	+5	+8576
דיקמה 5.0	3743	תב	6364	+488	+15	+8642
לודזיה 0.1	1800		608	+75	+4.4	+133.4
לודזיה 0.4	905		2624	+24	+2.7	+2328
ליבת 1.0	695	תב	11948	+65	+10	+19931
ס"ב גליק	879		891	+15	+1.7	+690
מקסו 0.1	23125		54			−18
מקסו 0.5	11750	תב	307	+1025	+9.6	+445
עיט 1.0	11295	תב	10	+545	+5.1	+27
עיט 5.0	5094	תב	58	+314	+5.6	+139
עמק כרייה 1 ש	1800	תב	817	+100	+5.9	+1370
פולגת א 0.1	3360		1270	+160	+5	+2080
פולגת ב 0.4	2280	תב	4391	+140	+6.5	+9325
פוליגון א 0.5	7800		89	+85	+1.1	+251
פרגוד	2271		410	+95	+4.4	+990
גיבור סברינה	11650		53	+450	+4	+53
תעש הזורן 1.0	3087		759	+80	+2.7	+1568

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסטון 5.0	2827		338	+5	+0.1	+338
אורדן 0.1	9780		56	+100	+1	+50
אורדן 0.5	7960		55	+150	+1.9	+34

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלכות 1.0	5050		160	+240	+5	+149
אלכות 5.0	5290	שב				
כבלים ש	14800	תב	30	+976	+7.3	+31
תנופי 1.0	6894	כח	71	+314	+5	+80
תנופי 5.0	3450		40	+100	+3	+65
ויטה 1.0	5800	תב	108.4	+380	+7	+80.4
ויטה 5.0	2709		323.9	+49	+1.8	+43.9
קסבשת מז 1.0	1472	קב		+70	+5	+50931
קסבשת מז 5.0	1096	קב		+53	+5.1	+19504
מכנת פרוס 1.0	2380		138	+30	+1.3	+439
כלי זין 1.0	2665	תב	998	+130	+5.1	+1167
כלי זין 5.0	1152	תב	3819	+70	+6.6	+11006
כלי זין אפ	720	תב	2109	+47	+7	+3471
מינן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מינן אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
קיטבי 1.0	900		712			
קיטבי 5.0	495		4858	+10	+3.1	+3607
מכשור 0.1	17000		10			
מכשור 0.5	4799		50			
מפי פלדה 1.0	7470		1098			
קינג 1.0	1310		428	+60	+4.8	+514
קינג 5.0	710	תב	1528	+35	+5.2	+1711
קליל 1.0	3900		111			+19
קליל 5.0	2209		753			−235
שלדים 5.0	3640	תב	588	+340	+10	+1039
תעשיות לבים 1.0	1301		380	+58	+3.3	+432
תעשיות לבים 5.0	550		1006	−1	−0.2	−23

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אליס 0.1	7000		97	+300	+4.5	+165
אלקט 0.25 ש	3390	תב	360	+230	+8	+416
אלקט 0.25 מ	5300	שב				
אלקטרה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אלקטרה א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
אלרון 3.0	296000		3	−4000	−1.3	−4
אריה 1.0	26400		134	+380	+1.4	+161
כלל תעש אלק			—	הפסקת	מסחר	—
מטפורוניקס 1.0	2100		1168			+94
מטפורוניקס 5.0	1996	תב	1118	+80	+4.1	+4100
פיינטנר 1.0	819		2166			−1157
פיינטנר 5.0	294		6112	+11	+3.9	+3734
ביקלין 1.0	2500	תב	81	+222	+9.8	+316
ביקלין 5.0	1040		489	+40	+4	+479

(המשך)

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קונטסין אלד' 1	4860		35			−10
קונטסין אלד' 5	8250		66			−46
תאגת 1.0	3761		252	+61	+1.7	+73
תאגת 5.0	1526	תב	1626	+75	+5.2	+3288
תאגת אפ 1	12200		4			−3
תדאה	5200	תב	89	+400	+8.3	+94

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.מ. תעשיות 1	795		1355			−1298
אלקול 5.0	10364		28			−22
אקרשטיין 1.0	1719		788	+74	+4.5	+1003
אקרשטיין 5.0	1200		110			−45
בטון תעיד 1.0	10100					
בטון תעיד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר־סן 1.0	1133	תב	352	−126	−10	−368
בר־סן 5.0	370		777	+8	+2.2	+450
פרומנסטם 1.0	7100		2	+90	+1.3	+2
פרומנסטם 5.0	2899		160	+99	+4.5	+160
מ.ל.ב. 1.0	995	תב	370	+50	+5.3	+487
מ.ל.ב. 5.0	568		185	+26	+4.8	+183
מחזל השק מקעם	6852		288	+190	+3.2	+451
מתאיקה ולמנן 1	15200	לז				+1
מתאיקה ולמנן 5	13650					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	18200		106			
אליאנס ב			—	הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 1.0	9800		1	+100	+1	+1
גל תעשיות 5.0	5500		50			−50
דקסטר 1.0	3200		115	+34	+1.1	+14
דשנים 0.1	5540	כח	50	+260	+4.9	+120
דשנים 0.5	1125		1640	+40	+3.7	+2274
חיפה כימי 10.0	550		16165	+15	+2.8	+22711
מבע ש	56900		375	+3000	+5.6	+1688
ליסטר 1.0	1680		694	+80	+5.2	+1328
ים המלח	16550		2824	+449	+2.8	+3464
פטרוכימיים 10.0	607	תב	24822	+39	+6.9	+60322
מקסימה 1.0	7300	תב	99	+500	+7.4	+147
מקסימה 5.0	2889		657	+79	+2.9	+701
מקה כימיקל 1.0	3300		147	+100	+3.1	+162
סנו 1.0	9598		139	+457	+5	+506
סנו 5.0	6600		100	+110	+1.7	+93
קוס כימיקל 1.0	6250		152			
ת.ג.ל. 1.0	5625	קב		+268	+5	+765
ת.ג.ל. 5.0	4181	תב	642	+388	+10	+1091
תיאן 5.0	9850	תב	465	+850	+9.4	+919
פרוטארום 10.0	13500		241	+200	+1.5	+265
חוד א 5.0	5600		377	+52	+1	+721

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דשרון 1.0	6250	קב		+296	+5	+408
דשרון 5.0	3250		167	+100	+3.2	+54
חגנג 1.0	18262	תב	344	+442	+5.1	+230
יפה 1.0	3900		26	+50	+1.3	+145
לבידי אשקלון 1	453		2242	+1	+0.2	+2361
לבידאשקלון אפ	680		642	+14	+2.1	+1066
מלט ב 0.5	25500		26	+760	+3.1	+58
מפעלי ניר 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
סקאוריה 1.0	3175	תב	752	−190	−5.7	−981
רים 0.1	4430		127	+100	+2.3	+6
רים 0.4	2440	תב	958	+140	+6.1	+1154
תעל ב 0.2	13800	תב	318	+900	+7	+512
אורין 1.0	4065	תב	144	+369	+10	+294
אורין 5.0	2020	תב	895	+120	+6.3	+1173
ומושה יוד	8200		140	+275	+3.5	+124
הגמולק 1.0	7400		159	+199	+2.8	+177
הגמולק 5.0	4240	תב	276	+260	+6.5	+335

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזת ב 0.1	6920	תב	445	+400	+6.1	+851
מר בכ' ש	5750000	תב	1.2	95000	+7.4	+2.2
כלל תעש' 1.0	1250		8692	+35	+2.9	+30462
מפעלי טכנולוגיה	420		775	+7	+1.7	+693

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אתיקו ש	4639		100	+39	+0.9	+85
אידיבי פתוח 2.0	3690		1816	+151	+4.3	+2752
אינקוהה 0.1	1890		335	+90	+5	+132
אינקוהה 0.5	874		1990			−1008
אלגר ש	7570	קב		+360	+5	+1166
אלגר מ	8195	תב	165	+745	+10	+145
אלרן ש	3190	תב	3051	+290	+10	+6138
אלרן מ	3291	תב	322	+299	+10	+1301
אמישר בב			—	הפסקת	מסחר	—
אמפא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אמפא 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בזלת 1.0	1340	תב	484	+80	+6.4	+431
חברה לישראל 1.0	8400		1568	+250	+3.1	+2356
חברה לישראל 5.0	5425		255	+258	+5	+3066
הלמטן 0.1	108000		3.9	−4000	−3.6	−3.1
הלמטן 1.0 ש	25250		125	+1100	+4.6	+245
אמצא א 0.5	12620	תב	80	+800	+6.8	+102
פועלים השק ש	5450		849	+155	+2.9	+1770
כלל השק			—	הפסקת	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2170		2111			−499
מזרחי השק ש	15700		6			−1
כור השקעות 124	9951					
חירון 1.0	1953	תב	200	+96	+5.2	+882
חירון 5.0	726		1457	+35	+5.1	+2096
ישום החזקות	257		7375	+6	+2.4	+15455
יגאא ש	10456	תב	240	+800	+8.5	+536
ירדן א 0.1	3715		649	+40	+1.1	+136
כלל 10.0	747		10493			−7255
כלל 50.0	644	תב	500	+49	+8.2	+1395
לנדאו 0.1	8100		235	+100	+1.3	+348
לנוקוד 0.1	2530		319	+11	+0.4	+486
מסד 0.1	850		4290	+35	+4.3	+3932
מסד א 0.5	448		3614	+8	+1.8	+844
עץ השק ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
עץ השק ב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
פו השק ש	6806	תב	612	+406	+6.3	+876
ממה א 0.1	9580		69	+180	+1.9	+79
ממה 0.5	5345	תב	927	+300	+5.7	+1134
פריון ב 2.5	3720		653	+120	+3.3	+677

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמצעים מחזור			—	הפסקת	מסחר	—
בליל טכנולוגיות	421		8217	+3	+0.7	+981

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור	השינוי ש"ח ע"נ	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק וחיפושים 1.0	3151		336			−99
דלק וחיפושים 5.0	1536		509			−199
דלק חיפ' אפ 2	950		376	+20	+2.2	+1176
פז חיפושי נפט	12800		118	+300	+2.4	+112
מודיעין 1.0	1650		80	+83	+2	+322
מודיעין 5.0	950		208	+10	+1.1	+284
יגואל 5.0	1520		1717	+39	+2.6	+3395
מנב 1.0	2060		9	+110	+4	+141
מנב 5.0	1290		939	+39	+3.1	+1961
מודיעין ב 0.5	5102		137	+100	+2	+120
נאמאוריגמן 1.0	239		1586			−586
נאמאוריגמן 5.0	160		2091	−1	−0.6	−745
נפטא ש	1630000		1			−1

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול
בית ם	225

יום שישי, 15.8.1986 באירופה

מסירה מיידית (מטבע)

$ ארצות הברית	לי"ש שטרלינג	1.4975/1.4985
מרקים גרמניים	לי$ ארה"ב	2.0655/2.0665
פלורינים הולנדיים		2.3295/2.3305
פרנקים שוויצריים		1.6640/1.6650
פרנקים בלגיים		42.85/42.90
פרנקים צרפתיים		6.7210/6.7250
לירטות איטלקיות		1422.00/1423.00
יינים יפאניים		154.20/154.30
$ ארצות הברית	ליש"ר	1.1995/1.2000

שער הזהב 380.80 $ ארה"ב אונקיה לזהב

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ליש	מ"ש/$	מ"ג/$
1 חו'	1.4929/1.4941	1.4610/1.4622	2.0620/2.0633
3 חו'	1.4844/1.4858	1.4459/1.4473	2.0563/2.0576
6 חו'	1.4726/1.4741	1.4488/1.4505	2.0488/2.0503

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

רצון המת: שתי שערוריות

המסמר הדתי נלחם נגד כל ניסיון לנתח גופה לבירור סיבת המוות, בין אם קיים חשד לעבירה פלילית ובין אם המטרה היא לקדם את מדע הרפואה. המסמר טוען, כי הניתוח מנוגד להלכה שכן המנוח היה שומר מצוות, ואם לא את כל המצוות, הרי בוודאי את זו האוסרת על ניתוח גופות, ולכן יש לכבד את רצון הנפטר. המסמר אף מגייס לעזרתו קרובים של המנוח — שלהם כביכול זכות קניין בגופה — הדורש שרצונם של הקרובים יכובד. כך נוהג המסמר הדתי גם כשמדובר בהשתלת איבר שיש להוציא מגופה כדי להציל חיי אדם. "הוצאת האיבר מנוגדת לרצונו המנוח או המשתמע של המנוח", הם אומרים.

והנה בתל־מונד נפטרה באחרונה אשה קשישה, לא־יהודייה, והמסמר הדתי קובר אותה "מחוץ לגדר". בעלה היהודי, שהוא ורעייתו חיו בכוונה יותר מתמישים שנה באושר, מבקש להיקבר, כשיגיע יומו, ליד רעייתו מחוץ לגדר. אך רב המקום מתנגד על רצונו של האלמן הקשיש: אתה יהודי ותיקבר כיהודי; אין אנו שואלים לדעתך בנושא קבורה. מי אמר שהמסמר הדתי חייב להיות עקבי?

הפתרון לשני סוגים אלה של שערוריות תלוי במידת הצבעה שמפעילות המפלגות הגדולות כלפי המפלגות הדתיות, ואין הוא נראה קרוב. פתרון אפשרי של השערוריה השנייה והדומות לה הוא הקמתם של בתי־עלמין עבור מי שאינו חפץ בטקס קבורה דתי, עבור מי שהמסמר הדתי לא יסכים לקברו כלל או רק "מחוץ לגדר", ובשביל מי, כמו כותב שורות אלה, שאינו מעוניין להיקבר בבית־קברות שבו מוללים קבריהם של אחרים מטעים, מפני שאינם יהודיים או שהם יהודים ועורמים.

מיכאל י' ברנר
ירושלים

אין לפסול בגלל קשר משפחתי

יש בינינו מי שחושבים כי מיכאל קיסין, עורך "מבט", עשה את עבודתו באמנה במיומנות המגונית ולכן הוא ראוי להמשיך בתפקידו זה. אבל אין בינינו מי שחושבים כי יעקב אחימאיר פסול לאותו תפקיד בגלל השם אחימאיר.

אינני חשודה באהדה לדעותיו של יוסף אחימאיר, איש חירות, אולם, ההכרעה בדבר עורך מבט הוא, אם יוחלט, חייבת להיות נקייה מכל שיקול פוליטי, ומעוגנת רק ברמה המקצועית של המועמדים.

מצער להיווכח, כי איש מחברי הכנסת של המערך לא מצא לנכון ולחובה להעיר לראש הממשלה ולשר החינוך, כי פסילה אישית בגלל קשר משפחתי היא מידה פסולה.

מי כמו חברי סיעת המערך יודע, כי העובדה שיעקב ויוסף אחים מעולם לא נגעה בסיקור הצודק והד־הוגן של עבודת הכנסת והבריה בידי הכתב הפרלמנטרי לבית אחימאיר.

מיכל רפאלי
דוברת ר"צ
תל אביב

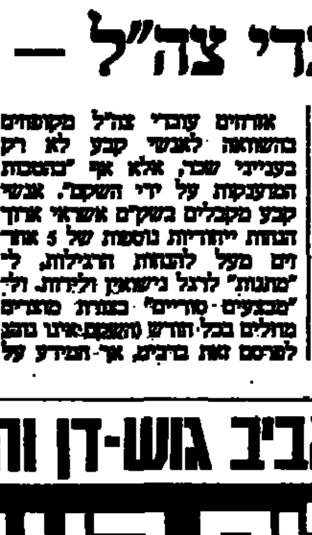
יוסף ויעקב אחימאיר

יצואנים ומס הנסיעות

נחמיה שטרסלר כתב ("הארץ" 12.8) בעניין הצעה שהעליתי בפני שר האוצר למימון מסי הנסיעה לחו"ל ליצואן, "שיקבלו כבר הכל בחינם". רצוני להבהיר, כי הצעתי נובעת מן התפיסה הבסיסית שיש ליצור ליצואן הישראלי תנאים שווים בכל האפשר לאלה שבהם פועל היצואן המתחרה בו בחו"ל.

המיסוי על נסיעות עסקיות לחו"ל יוצר עיוות בתחום זה, ומטרת ההצעה לתקן את העיוות. נכון שהיצואן יכול לנכות 60 אחוז ממס הנסיעות שהוא משלם על נסיעותיו העסקיות, אולם יש לזכור כי עדיין זו הוצאה, וכמו היא מכבידה על היצואן.

קובי עזרא
יו"ר מכון היצוא
תל אביב

במסורת הקוזאק הנגזל

בראה שפרים נבו אינה מכירה את העובדות אם לדעתה הכושים העברים באו "למצוא אבלנו אחכה" ו"רצו להיות כחלק מעמנו" ("הארץ" 8.8).

למעשה זהו כת העוינת אותנו, ומטרתה לקחת מאתנו את הארץ לטובת הכושים של ארה"ב. לדעתם, הם בני ישראל האמיתיים ואנחנו פולשים זרים שלקחו מהם את הארץ. בספריהם הם מוכיחים שרק כושי יכול להיות בן ישראל אמיתי מבחינת הגזע, והכוהנים לזה הם מחנכים את ילדיהם, שכשיגדלו יילחמו בנו ויגרשו אותנו מהארץ.

עכשיו, כשאנחנו מקדימים תרד פה למטה ואוכפים עליהם את החוק, הם מעמידים פני נפגעים, במיטב מסורת הקוזאק הנגזל.

מרדין פרידמן
ערד

אזרחים עובדי צה"ל — איפה ואיפה

"הארץ" כתב כי התמורות בעניין לתביעתו של שר הביטחון, יצחק רבין, "להעריך את שכר משרתי הקבע בכל המיגזרים ה אזרחים במשק". זוהי שמורה שאמור לעבור עליה בשתיקה.

אזרח עובד צה"ל עומד למשפט אבל מפקד על עבודת משמעת כאילו היה חייל. כלומר, יש לו חובות מלאות של חיל קבע — אך לא לו כלל אותן זכויות מפליגות.

אזרחים עובדי צה"ל מקופחים בהשוואה לאנשי קבע לא רק בענייני שכר, אלא אף "בהטבות המוענקות על ידי השקם". אנשי קבע מקבלים בשקם השראי אריך הנחות ייהודיות נוספות של 5 אחוזים מעל להנחות הרגילות, לי "מתנות" לרגל נישואין ולידות, ולי "מבצעים מוזלים" בצורת מוצרים מוזלים בכל הודש (השקם אינו נוהג לפרסם את ביצועם, אך המידע על המבצעים המוזלים מועבר בתלושי המשכורות של אנשי הקבע.

קשה להאמין שהשקם היה מסלה לרעה את עובדי צה"ל בהשוואה לאנשי קבע, אלמלא קיבל הוראה כזו משר הביטחון ועכשיו מבקשים גם להגדיל את הפער במשכורות בין עובדי צה"ל ואנשי קבע.

בתיה דואק
רמת גן

משקפי קריאה / הדה בושס

התעלמות שלא היתה

יוסף גורני — השאלה הערבית והבעיה היהודית: זרמים פוליטיים־אידיאולוגיים בציונות ביחסם אל הישות הערבית בארץ־ישראל, בשנים 1882–1948; ספריית אפקים, הוצאת עם עובד 444 עמ'.

במבט לאחור על כמאה שנות ציונות, נראים הנופים — הרעיונות המוחשים, המוכתבים על־ידי אידיאולוגיות מגובשות ודוקטרינות — כמעט מוכרים. כאילו נלקחו מהיסטוריה עכשוית. ...

[הטקסט הרציף של המאמר צפוף ומטושטש מאוד בסריקה ואינו קריא במלואו.]

הארץ ממליץ

תל אביב

שתי אגבעות מצירון (פגאר) — קורותיה של יורית היי"ן קטנה בנר קשה המתרונה של מלחמת לבנון. כפי שהם נראים בעיני הארץ הפשוט. סרט מעולה מתות, תיאור תכותי אותנטי, והצגה לא משטכנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, וכו' ...

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות, מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב, ובימוי רגיש.

הברזנות מאמריקה (שחף) — חייה של המשפחה איזק ריבמן (הבשרנית הרונית קארן בליקסן) בהקשה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. פרייל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שביים ע"י סידני פולק ...

ירושלים

קרסה קיד 2 (אורדין) — ראה דיקל רב חן ת"א.

הברזנות מאמריקה (בגיני האומה) — ראה שחף ת"א.

שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר, ת"א.

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

קרטה קיד 2 (חן) — ראה רב חן ת"א.

פרק יומי
איוב דוו
משנה יומית
אהלות יא-ב'ג
דף יומי
מגילה לא
הלכה יומית
הל' הכ' בסעיף קטנה, רב

הפילהרמוני הישראלי
הערב יום ב' 18.8
התאטרון הבימה
הרוד ומד 20.30
התאטרון הקאמרי
מיכאל קולהאס 20.30
קורדריבנתחהונ 20.30

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

...

תורנות בתי־מרקחת

...

דלת פתוחה

...

תורנות בתי־חולים

...

מרכזי מידע — אגר
03—432777 04—649121 02—528231—2

מוגש בשירות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 עד כאן — מידע ובידור
09.05 שעת כושר
09.15 ציוויסופט
09.40 דון קישוט איש לאמנצ'ה
10.30 מולקי העיתונים
10.55 המוסיקה הדתית של דיוק אלינגטון
14.00 עד כאן — מידע ובידור
14.05 שעת כושר
14.15 מאה ציורים מפורסמים — ציור של קלוד מונה "נשים בגן"
14.25 קסים קסם
14.50 מרס מבזיר
15.00 מרפר מחמר
15.25 בן בסף
16.00 זה זה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 עליה בארץ הפלאות — סדרה
18.00 מועדון הכדור שמיל
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת חבריות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות, מבט
20.02 היה שלום מר ציפס — סדרה דרמה
21.00 מבט לחדשות
21.30 כן, אדוני רה"מ — סדרה משעשעת
22.00 זה הגבן
22.50 דמטר המייקפים — סדרת מתח
23.40 מבזק של יום חדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 הרפתקאות ריגל
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 מאגאזין ספורט

19.30 חדשות בעברית
19.45 עולם הכדור
20.00 חדשות בערבית
20.30 באבי גיל ההתבגרות (סדרה קומית)
21.10 עבודה צדדית (סדרה בלשית)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 משפטי הכוח

לבנון ערוץ 12

13.00 וודי וודפקר
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "הגורילה" עם בן גונסון
16.30 ספיידרמן (מצויר)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 התוכנית עם ג'ק פייר ראסטל
18.00 ימים כמעוברים (קומי)
18.30 לברן ושירלי (קומי)
19.00 חדשות
20.00 מאבנים (בלש)
21.00 סרט: "לאהוב את מרי"
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שדרית מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מאוצר התקליטים
13.00 קונצרט צהרים
15.00 מילון מוסיקאלי
15.05 מוסיקה ויווה
16.00 קונצרט מנחה
18.30 קונצרט מהקלטות המסורות השבועות
20.05 ערב טוב
20.30 מעולמי הקונצרטים בעולם
22.25 מילון מוסיקאלי
23.00 מן המוסיקה העתיקה
23.30 מוסיקה מן הבר מוסיקאלי

רשת א'

12.05 סידור ושיר

כללית

14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.00 זה, צמח, דומם — מגזין הטבע
15.25 שירים עבריים
16.05 דרדרדראמה — "בריקת הלוזה"
17.20 האוניברסיטה המשודרת
18.06 מנחת ערב
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 עיונים בפרשת השבוע
19.30 שיחורים לשלים
22.05 אותות ומופתים

רשת ב'

18.06 מסילת הדיו
18.30 שירים עבריים
19.00 היום הזה
19.35 ריון הדברים
20.05 עולם הספורט

22.05 פינת הלאו
23.05 מחפשים את המטמון

רשת ג'

18.06 אתם בוחרים את השירים
20.05 קצת אחרת
22.05 משלנו — פזמונים ישראלים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהרים — שירים עבריים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 ראיון עם האלוף
19.05 פזמונים לכולכם
20.05 מוסיקה כמו
21.00 מבט לחדשות
21.30 פזמונים לכולכם
22.05 של ציבור
23.05 לילה מבית
23.35 חולה — עם הוספות
00.50 ציפורי לילה — עם גילת מאגר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — מפגש עם ...
08.05 תנה — עם בני הגיל
09.05 הם לא הם לא שירים עבריים
09.30 מבבקרבקעיות משפחה חברה
10.30 רדיו קל — עברים קלה
11.10 שירים עבריים
11.30 המבלה הלאה לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 החול בפוליס

09.05 ביקורתית
10.10 כל צבעי הרשתמאגדון יומי
12.10 גל מחה — הדשות הצהריים
13.00 בנגי ודובוחדשות הצהריים
14.00 יש עדין
15.05 רגע קסם
16.05 תחנות הארץ — שירים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאשר־להיטים
07.05 שיר במקדב־בוקר
09.05 בה לי — לתשמורי
10.05 אותי זה מבוש — מקודמים
11.05 יום יום ים

12.05 מועדון זהר — שירים עבריים
14.05 כמו כמו
16.05 הכנה יומית

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 מקומים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע שבע שבע
08.05 בוקרגעה ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 כבן לעבשי
13.05 מעבר המגנים היומי
14.05 דרדרדיומי
15.05 סייסטה — שער ונעשה

קולנוע

תל־אביב

...

ירושלים

...

חיפה והסביבה

...

פתח־תקוה

רחובות

רמת־גן גבעתיים

נצרת עילית

חדרה

נס ציונה

רמת השרון

חולון

בת־ים

נתניה

כפר סבא

עפולה

גדרות

הרצליה

[לוחות הקולנוע צפופים ומטושטשים מאוד בסריקה ואינם קריאים במלואם.]

תושב תל־אביב גוש־דן והשרון, מוכר דירה או מכונית?
רק לוח העיר מכסה את כל האזור שמעניין אותך
ובמחיר הרבה יותר זול

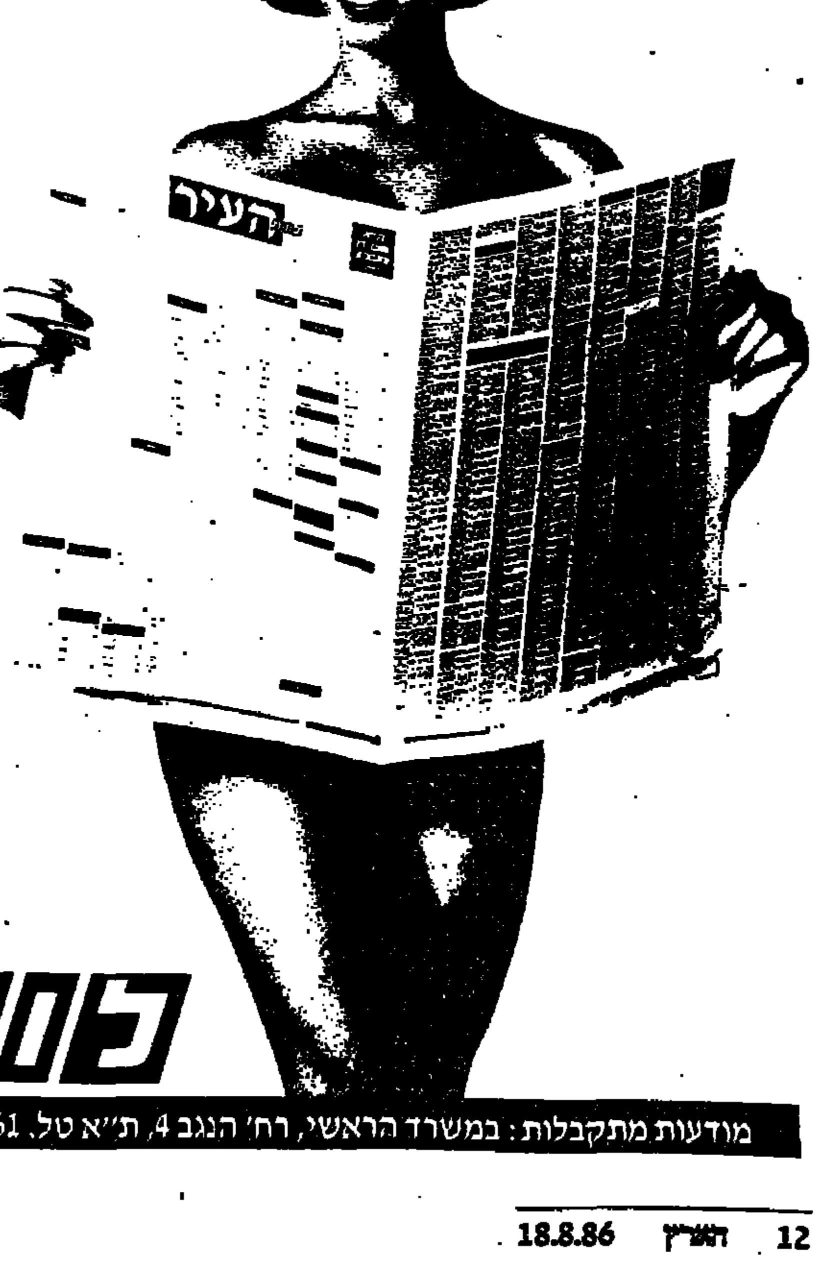

כי רק מודעה שמתפרסמת בשבון העיר מגיעה:

גם לקוראי ידיעות
גם לקוראי מעריב
גם לקוראי חדשות
גם לקוראי הארץ

מבצע
ב-42 ש"ח
פרסם עד
שתמכור!

כל מודעה בלוח העיר מתפרסמת שוב ושוב עד שתמכור - אפילו חודש בשבון העיר ובעתונים: הארץ, חדשות ועמוד השרון.

לוח העיר

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4, ת"א טל. 03-371261 ובכל משרדי הפרסום.